

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Diplomová práce

Přestupkové řízení v podmínkách města Tábora

Bc. Zuzana Kupková

© 2016 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Zuzana Kupková

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Přestupkové řízení v podmínkách města Tábora

Název anglicky

Proceedings in Misdemeanour in Terms of the Town of Tábor

Cíle práce

Cílem teoretické části diplomové práce je zpracovat problematiku přestupků z pohledu právní úpravy jednotlivých skutkových podstat a procesních postupů řízení dle platné právní úpravy.

Cílem praktické části je aplikace teoretických poznatků v podmínkách města Tábora v daném časovém období 2010 – 2015.

Metodika

- shromáždění podkladů pro zpracování práce
- studium a rozřídění podle klíčových znaků
- sběr statistických dat
- statistické zpracování a komparace dat
- vyhodnocení zjištěných dat

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

přestupek, přestupkové řízení, správní orgán, přestupový zákon, správní řád, pachatel přestupku, sankce

Doporučené zdroje informací

ČERVENÝ, Zdeněk, Vaclav ŠLAUF a Milan TAUBER. Přestupkové právo: komentář k zákonu o přestupcích včetně textu souvisejících [sic] předpisů. 16. aktualizované vyd. podle právního stavu k 1.6.2009. Praha: Linde Praha, 2009, 431 p. ISBN 978-807-2017-683.

ČERNÝ, Jan, Eva HORZINKOVÁ a Helena KUČEROVÁ. Přestupkové řízení: Praktická právní příručka. 12.vydání. Praha: LINDE PRAHA, a.s., 2011, 758 s. ISBN 978-80-7201-859-8.

Další literatura po dohodě s vedoucí práce

GERLOCH, Aleš. Teorie práva. 3. rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2004, 343 s. Právní učebnice. ISBN 80-864-7385-6.

HENDRYCH, Dušan a kol. Správní právo: obecná část. 7. vyd. Praha: C.H. Beck, 2009, 837 s. Právní učebnice (C.H. Beck). ISBN 978-807-4000-492.

HORZINKOVÁ, Eva a Vladimír NOVOTNÝ. Správní právo procesní: (vysokoškolská učebnice). Praha: Linde, 2006, 287 s. ISBN 80-720-1636-9.

HORZINKOVÁ, Eva a Helena KUČEROVÁ. Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou a přehled zákonů obsahujících skutkové podstaty přestupků. 2. vyd. Praha: Leges, 2011, 480 p. ISBN 978-808-7212-943.

JEMELKA, Luboš a Pavel VETEŠNÍK. Zákon o přestupcích a přestupkové řízení: komentář. 2.vydání. Praha: C.H.Beck, 2013, 610 s. ISBN 978-80-7400-501-5.

Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, v platném znění

Zákon č 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění

Předběžný termín obhajoby

2015/16 LS – PEF

Vedoucí práce

JUDr. Jana Borská

Garantující pracoviště

Katedra práva

Elektronicky schváleno dne 26. 10. 2015

JUDr. Jana Borská

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 11. 11. 2015

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 28. 02. 2016

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Přestupkové řízení v podmínkách města Tábora" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 16.3.2016

Poděkování

Tímto bych ráda poděkovala vedoucí mé diplomové práce JUDr. Janě Borské za její odborné vedení, cenné připomínky a rady. Mé poděkování rovněž směřuje přestupkovému oddělení Městského úřadu v Táboře za poskytnutí dat a informací pro účely mé práce.

Přestupkové řízení v podmínkách města Tábora

Proceedings in Misdemeanour in Terms of the Town of Tabor

Souhrn

Diplomová práce podává komplexní pohled na přestupkové řízení vykonávané správními orgány příslušnými k projednávání přestupků. Práce je rozdělena na dvě hlavní části, a to teoretickou a praktickou. Úvodem teoretické části je vymezení základních pojmů včetně přehledu platné právní úpravy přestupkového řízení. Stěžejní částí je pak ucelený popis řízení o přestupku před jeho zahájením, průběhu a jeho skončením v 1. stupni. Praktická část diplomové práce se pak zaměřuje na činnost přestupkového oddělení Městského úřadu v Táboře, konkrétně za období let 2011 až 2015. S ohledem na zkoumané období je nejprve provedena analýza změn v legislativě majících zásadní vliv na přestupkové oddělení za posledních pět let. Praktická část se dále zabývá zhodnocením statistiky přestupkové agendy v Táboře. Jako doplnění tohoto rozboru přestupků je provedený rozhovor s vedoucím pracovníkem přestupkového oddělení. Vzhledem k získaným poznatkům jsou v závěru práce předloženy návrhy opatření vedoucí ke zlepšení chodu přestupkového oddělení Městského úřadu v Táboře.

Klíčová slova: obviněný, pachatel přestupku, přestupek, přestupkové řízení, zákon o přestupcích, sankce, správní orgán, správní řád, správní řízení, rozhodnutí

Summary

The present diploma thesis gives a comprehensive view of misdemeanor proceedings exercised by the administrative authorities responsible for dealing with offenses. The thesis is divided into two main parts, theoretical and practical. At the beginning of the theoretical part there is a definition of basic terms including an overview of current legislation of misdemeanor proceedings. The most essential section of the theoretical part is a comprehensive description of misdemeanor proceedings before the commencement, during the proceedings and at the end of the first stage. The practical part of the thesis focuses on the activities of the Misdemeanor Department of the Municipal Office of Tabor, namely for the period 2011 - 2015. With regard to the examined period there is an analysis of changes in legislation which have had a major impact on the Misdemeanor Department of Tabor for the past five years. The practical part also presents a statistical evaluation of misdemeanor proceedings in Tabor. In addition, there is an interview with a senior executive of the Misdemeanor Department of Tabor. In the conclusion there are some proposals leading to an improvement of the operation of the Misdemeanor Department of the Municipal Office of Tabor.

Keywords: accused, offender, misdemeanour, misdemeanour proceedings, misdemeanour law, penalties, administrative authority, administrative law, administrative proceedings, decision

Obsah

1. Úvod	12
2. Cíl práce a metodika.....	14
2.1 Cíl práce	14
2.2 Metodika	14
3. Teoretická východiska	17
3.1 Vymezení základních pojmů.....	17
3.1.1 Správní delikty	17
3.1.2 Charakteristika přestupku	17
3.1.3 Znaky skutkové podstaty	18
3.1.4 Odpovědnost za přestupek	19
3.1.5 Lhůta pro projednání přestupku	19
3.1.6 Okolnosti vylučující protiprávnost	20
3.1.6.1 Nutná obrana	20
3.1.6.2 Krajní nouze.....	20
3.1.7 Členění přestupků podle jednotlivých skutkových podstat dle zák. č. 200/1990 Sb., o přestupcích	21
3.2 Řízení o přestupcích.....	22
3.2.1 Právní úprava přestupkového řízení	22
3.2.2 Zásady řízení o přestupcích	23
3.2.3 Správní orgány a jejich příslušnost.....	27
3.2.3.1 Věcná a funkční příslušnost.....	27
3.2.3.2 Místní příslušnost.....	30
3.2.4 Účastníci řízení	30
3.2.5 Prostředky zajišťující účel a průběh řízení o přestupcích	31
3.2.5.1 Předvolání	31
3.2.5.2 Předvedení v nalézacím řízení	32
3.2.5.3 Pořádková pokuta	32
3.2.5.4 Vykázání z místa konání úkonu.....	32
3.2.5.5 Záruka za splnění povinnosti	33
3.2.6 Postup správního orgánu před zahájením řízení	33
3.2.6.1 Podávání vysvětlení	34
3.2.6.2 Postoupení věci	35
3.2.6.3 Odložení věci	35
3.2.7 Nalézací řízení	37
3.2.7.1 Zahájení řízení z moci úřední	37
3.2.7.2 Zahájení řízení na základě návrhu	37
3.2.7.3 Vedení řízení a ústnost jednání	39
3.2.7.4 Podklady pro vydání rozhodnutí.....	40
3.2.7.5 Společné řízení.....	40
3.2.8 Ukončení řízení v 1. stupni	41
3.2.8.1 Rozhodnutí.....	41
3.2.8.2 Smír.....	43

3.2.8.3	Sankce	44
3.2.8.3.1	Napomenutí	44
3.2.8.3.2	Pokuta	45
3.2.8.3.3	Zákaz činnosti	45
3.2.8.3.4	Propadnutí věci	46
3.2.8.3.5	Zákaz pobytu	46
3.2.8.4	Ochranná opatření	47
3.2.8.4.1	Omezující opatření	48
3.2.8.4.2	Zabrání věci	48
3.2.8.5	Zastavení řízení	49
3.2.8.6	Náhrada nákladů řízení	50
3.2.8.7	Náhrada škody	50
3.3	<i>Specifické typy přestupkového řízení</i>	51
3.3.1	Příkazní řízení	51
3.3.2	Blokové řízení	51
3.3.3	Řízení proti mladistvým	53
3.4	<i>Opravné prostředky</i>	54
3.4.1	Odvolační řízení	54
3.4.2	Přezkumné řízení	57
3.4.3	Obnova řízení	58
3.4.4	Vydání nového rozhodnutí	59
3.4.5	Přezkum rozhodnutí o přestupku soudem	60
3.5	<i>Vykonávací řízení</i>	61
3.6	<i>Administrativa přestupkového řízení</i>	62
3.6.1	Roční výkaz o přestupcích	62
4.	Praktická část práce	63
4.1	<i>Město Tábor a jeho městský úřad</i>	63
4.1.1	Přestupkové oddělení MěÚ Tábor	64
4.2	<i>Přehled zásadních změn zák. č. 200/1990 Sb. o přestupcích v období let 2011 - 2015</i>	64
4.2.1.1	Rok 2011	64
4.2.1.2	Rok 2012	65
4.2.1.3	Rok 2013	65
4.2.1.4	Rok 2014	66
4.2.1.5	Rok 2015	66
4.3	<i>Komparace původních ustanovení přest. zák. s jeho novelou dle zák. č. 204/2015 Sb.</i>	66
4.4	<i>Obecně závazná vyhláška města Tábora</i>	69
4.5	<i>Statistika přestupků města Tábora</i>	69
4.5.1	Vývoj nevyřízených, došlých, postoupených, odložených, vyřešených přestupků a přestupků ke zpracování	70
4.5.2	Blokové, příkazní a správní řízení	72
4.5.2.1	Blokové řízení	73

4.5.2.2	Příkazní řízení	74
4.5.2.3	Správní řízení	75
4.5.3	Zastavení řízení	75
4.5.4	Uložené sankce	76
4.5.4.1	Uložené pokuty	76
4.5.5	Ochranná opatření	78
4.5.6	Náhrada škody	78
4.5.7	Odvolační řízení	79
4.5.7.1	Rok 2011	80
4.5.7.2	Rok 2012	80
4.5.7.3	Rok 2013	81
4.5.7.4	Rok 2014	82
4.5.7.5	Rok 2015	82
4.5.8	Projednané přestupky podle skutkových podstat	83
4.5.8.1	Rok 2011	83
4.5.8.2	Rok 2012	84
4.5.8.3	Rok 2013	85
4.5.8.4	Rok 2014	86
4.5.8.5	Rok 2015	87
4.5.9	Projednané přestupky mladistvých	88
4.6	<i>Rozhovor</i>	89
4.6.1	Přestupkové oddělení a jeho pracovníci	90
4.6.2	Projednávané přestupky	90
4.6.3	Přestupkové řízení v budoucnu	92
5.	Zhodnocení výsledků a doporučení	93
5.1	<i>Zhodnocení statistiky přestupků</i>	93
5.2	<i>Přestupkové oddělení MěÚ v Táboře</i>	96
5.3	<i>Přestupkové řízení v budoucnu</i>	97
6.	Závěr	99
7.	Seznam použitých zdrojů	102
	Přílohy	105
	Příloha č. 1 Vzor předvolání k ústnímu jednání	105
	Příloha č. 2 Vzor protokolu o ústním projednávání přestupku	107
	Příloha č. 3 Vzor příkazu o uložení pokuty	110
	Příloha č. 4 Vzor rozhodnutí	113
	Příloha č. 5 Přehled obcí, se kterými má Město Tábor uzavřenou veřejnoprávní smlouvu na úseku projednávání přestupků	116
	Příloha č. 6 Rozhovor ze dne 10.2.2016	117

Seznam grafů

Graf č. 1 Vývoj přestupků ke zpracování a vyřešených přestupků	71
Graf č. 2 Přehled jednotlivých ukazatelů přestupkového řízení MěÚ v Táboře.....	72
Graf č. 3 Počty vyřešených přestupků v blokovém, příkazním a správním řízení	73
Graf č. 4 Počet přestupků vyřízených v blokovém řízení.....	73
Graf č. 5 Počet přestupků vyřízených v příkazním řízení.....	74
Graf č. 6 Počet přestupků vyřízených ve správním řízení	75
Graf č. 7 Přehled uložených sankcí v jednotlivých letech	76
Graf č. 8 Uložené pokuty v jednotlivých letech v Kč.....	77
Graf č. 9 Náhrada škody	78
Graf č. 10 Odvolací řízení v r. 2011	80
Graf č. 11 Odvolací řízení v r. 2012	80
Graf č. 12 Odvolací řízení v r. 2013	81
Graf č. 13 Odvolací řízení v r. 2014	82
Graf č. 14 Odvolací řízení v r. 2015	82
Graf č. 15 Projednané přestupky dle skutkových podstat v r. 2011	83
Graf č. 16 Projednané přestupky dle skutkových podstat v r. 2012	84
Graf č. 17 Projednané přestupky dle skutkových podstat v r. 2013	85
Graf č. 18 Projednané přestupky dle skutkových podstat v r. 2014	86
Graf č. 19 Projednané přestupky dle skutkových podstat v r. 2015	87
Graf č. 20 Přehled projednaných přestupky dle skutkových podstat ve sledovaném období let 2011-2015	88
Graf č. 21 Projednané přestupky mladistvých za období let 2011-2015	88
Graf č. 22 Podíl jednotl. přestupků mladistvých ve sledovaném období 2011-2015	89

Seznam tabulek

Tabulka č. 1 Srovnání maximálních hranic pokut před novelou a po ní	67
Tabulka č. 2 Struktura jednotlivých druhů případů za sledované období	70
Tabulka č. 3 Stav přestupků řešených v blokových, příkazních a správních řízeních	72
Tabulka č. 4 Přehled projednaných a z toho zastavených řízení	75
Tabulka č. 5 Uložené pokuty v jednotlivých letech.....	77
Tabulka č. 6 Uložená ochranná opatření v jednotlivých letech.....	78
Tabulka č. 7 Odvolací řízení proti vydaným rozhodnutím.....	79

Seznam zkratek

MěÚ Tábor	Městský úřad v Táboře
PČR	Policie České republiky
Přest. zák.	Zákon o přestupcích
Spr. ř.	Správní řád

1. Úvod

Předmětem této diplomové práce je přestupkové řízení v podmínkách předem zvoleného města Tábora. Dané téma bylo autorkou zvoleno z důvodu blízkého vztahu k dané problematice a město Tábor je jejím rodným městem.

Projednávání přestupků spadá do kompetence státní správy a obce vykonávají tuto pravomoc v rámci své přenesené působnosti. Přestupky jsou nejnižší formou správního trestání. Každý z nás se s přestupkem může setkat, ať už jako pachatel přestupku, poškozený či jako svědek. Oblast právní úpravy této problematiky je poněkud roztržštěná a autorka diplomové práce se pokusí podat ucelený pohled tak, aby čtenáři vznikla poměrně jasná představa o úloze správního orgánu v procesu přestupkového řízení.

Práce referenta přestupkového oddělení je velice náročná a veřejností nedocenená činnost. Náročná z pohledu kvantity i kvality, tzn., že úředník musí i při rozsáhlém počtu přidělených přestupků dodržovat právní předpisy a lhůty, dle kterých musí být přestupek vyřízen. Pokud by to nestihl, hrozilo by promlčení přestupku a pachatel by unikl trestu. V neposlední řadě někteří pachatelé přestupku nejsou vždy přívětiví a úředníci musí při jednání vynakládat značné psychické úsilí, aby jednání směřovalo správným směrem a vedlo k vyřízení věci. Z tohoto důvodu by diplomová práce měla nastínit práci referentů přestupkového oddělení, a pokud existují faktory vedoucí ke zlepšení jejich pracovní činnosti, nalézt je a navrhnout možné kroky k jejich změně k lepšímu.

Diplomová práce bude rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část by měla vysvětlit přestupkové řízení jako celek. Budou zde nejprve nastíněny základní pojmy, jako např. co je a co není přestupkem, dále bude vysvětlen celý vlastní průběh řízení o přestupku a orgány, které jsou příslušné daný přestupek projednávat. Tato teoretická část bude v zásadě koncipována tak, aby byl podán komplexní pohled na problematiku přestupkového řízení.

Praktická část bude poté zaměřena na konkrétní činnost přestupkového oddělení Městského úřadu v Táboře v období let 2011 až 2015. Nejprve bude ve stručnosti město Tábor a jeho Městský úřad představeno. Následně bude praktická část diplomové práce zaměřena na podání přehledu zásadních změn zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, realizovaných ve sledovaném období. Stěžejní částí bude statistické zhodnocení řešených přestupků na půdě přestupkového oddělení za posledních pět let. Pro doplnění této analýzy a podání celistvého obrazu bude součástí této kapitoly rozhovor vykonaný s vedoucím

pracovníkem přestupkového oddělení, který svými názory a připomínkami přiblíží chod jeho oddělení. Na základě získaných poznatků budou závěrem diplomové práce navržena opatření, která by měla vést ke zlepšení chodu přestupkového oddělení Městského úřadu v Táboře.

2. Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem teoretické části diplomové práce je komplexně zpracovat problematiku přestupků a procesních postupů z pohledu platné právní úpravy.

Cílem praktické části diplomové práce je aplikace získaných teoretických poznatků v podmínkách města Tábora v daném časovém období let 2011 - 2015. Dílčím cílem je analýza změn v oblasti legislativy přestupkového řízení. Dalším dílčím cílem je zpracování poskytnuté statistiky došlých přestupků na přestupkové oddělení Městského úřadu v Táboře včetně vyhodnocení vývoje přestupků v určeném časovém období. Posledním dílčím cílem je zhodnocení současného fungování tohoto oddělení včetně vymezení problémů a návrhu opatření vedoucích ke zlepšení jeho chodu.

2.2 Metodika

Diplomová práce bude rozdělena na dvě základní části, a to teoretickou a praktickou, přičemž bude vycházet z platného právního stavu ke dni 25.2.2016. Teoretická část bude zpracována formou literární rešerše s odkazem na platnou právní úpravu. Vzhledem k obsáhlosti daného tématu bude nejprve nutné nashromáždit dostatečné množství kvalitních odborných zdrojů, které budou roztříděny podle zvolených klíčových znaků a podle právní síly. Poté bude přistoupeno k jejich studiu. Nejvíce údajů bude čerpáno z odborných publikací a platných právních předpisů. Z oblasti právní úpravy bude stěžejním zdrojem pro tuto práci zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích (dále jen „přest. zák.“) a zákon č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „spr. ř.“). Doplnujícím zákonem pro celistvost a účely této práce bude zákon č. 128/2000 Sb., zákon o obcích. V práci nebude opomenut nový právní předpis č. 204/2015 Sb., kterým se mění zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 269/1994 Sb., o rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

Deskripce přestupkového řízení bude založena na citacích a parafrázích. Průběžné citace budou ve formě průběžných poznámek, kdy odkazy na zdroje, ze kterých bude čerpáno, budou uvedeny v poznámce pod čarou. V této části bude nejprve postupováno od základních pojmů. Bude usilováno o podání kompaktního a spojitého výkladu vybrané problematiky. Přestupkové řízení bude zmapováno po stěžejních částech – přípravné

řízení, vlastní průběh a zakončení, čímž po prezentaci těchto částí bude přehledně podán obraz celého procesu řízení o přestupku a tím bude dosaženo stanoveného cíle teoretické části.

Navazující část, která je částí praktickou, bude zaměřena na činnost přestupkového oddělení Městského úřadu v Táboře za období let 2011 – 2015. Prvním krokem bude provedení analýzy a komparace právních předpisů měnících zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, přičemž dojde k vyhodnocení zásadních legislativních změn, které měly vliv na činnost přestupkového oddělení. Na základě získaných teoretických poznatků bude prvotním krokem před samotným zpracováním statistiky přestupků prostý sběr dat od tohoto oddělení. Původním záměrem bylo, že zkoumané období bude zahrnovat i rok 2010. Dle informací z přestupkového oddělení nemůže být poskytnut výkaz o projednaných přestupcích i za rok 2010 z důvodu jeho skartace. Vzhledem k této okolnosti bude přistoupeno k analýze statistiky došlých přestupků za období let 2011 až 2015. Údaje za rok 2015 budou poskytnuty až po 16. lednu 2016, jelikož do této doby je prováděno zpracování ročního výkazu o projednaných přestupcích přestupkovými orgány. Po kompletaci statistických dat bude přistoupeno k metodě třídění dle časového horizontu a dle následujících hledisek:

- přijaté a vyřešené přestupky
- nevyřízené, postoupené, odložené přestupky
- spáchané přestupky dle skutkových podstat
- uložené sankce
- uložená ochranná opatření za spáchané přestupky
- blokové, příkazní, správní řízení
- zastavená řízení
- odvolací řízení
- náhrada škody
- projednané přestupky podle skutkových podstat
- přestupky mladistvých.

Roztříděná data dle výše uvedených hledisek budou jako jednotlivé výstupy implementována v rovině přehledných grafů a tabulek, které by měly ujednotit pohled

na tuto zkoumanou problematiku. Poté bude přistoupeno k analýze a komparaci získaných dat včetně zhodnocení vývojových tendencí.

Bude využita kvalitativní metoda spočívající v polostrukturovaném rozhovoru, který bude proveden s vedoucím pracovníkem přestupkového oddělení v Táboře, Bc. Radkem Pilařem. Cílem rozhovoru bude upřesnění zpracované statistiky v praktické části diplomové práce, dále umožnění lepšího proniknutí do praxe přestupkového oddělení včetně zaměření se na pracovníky ve vztahu k přestupkovému řízení. Otázky, které budou v rozhovoru pokládány, budou předem pečlivě stanoveny. Rozhovor bude členěn na tři tematické okruhy, a to pracovníci a přestupkové oddělení, projednávané přestupky a vývoj přestupkového řízení v budoucnu. Pevně stanovené otázky budou v průběhu rozhovoru doplňovány jinými otázkami podle potřeby. Z tohoto důvodu byl zvolen polostrukturovaný rozhovor. Provedený rozhovor bude předložen jako příloha diplomové práce.

Závěr bude komparací teoretických a praktických poznatků. Bude vycházeno zejména ze statistických údajů rozpracovaných v diplomové práci a náhledu vedoucího pracovníka na tuto přestupkovou agendu. V závěru diplomové práce budou zhodnoceny výsledky, ke kterým autorka došla. Zároveň zde budou navržena doporučení na změny v organizaci práce.

3. Teoretická východiska

3.1 Vymezení základních pojmů

Občané mají povinnost dodržovat zákony, jiné právní předpisy a musí respektovat práva svých spoluobčanů. Pokud některou z těchto povinností poruší, dopustí se určitého druhu správního deliktu. Příslušné správní orgány musí působit na občany zejména tak, aby nedocházelo k porušení zákonem chráněných zájmů společnosti a pokud se tak stane, musí zabránit pachateli v dalším protiprávním jednání. Pro tyto účely slouží nejen samotné projednání správního deliktu, ale i následné správní potrestání, přičemž cílem je preventivně působit nejen na pachatele, ale i na jiné občany a potažmo i na celou společnost. V oblasti řízení o přestupcích plní výchovnou funkci uložená sankce a ochranná opatření, která mohou být správním orgánem uložena jen na základě zákona.

3.1.1 Správní delikty

Skutkové podstaty přestupků i trestných činů jsou v zákoně výslovně vymezeny, přičemž definici jiného správního deliktu neobsahuje ani jeden zákon. Jiné správní delikty nejsou komplexně kodifikovány v jednom právním předpise, ale jsou obsáhnuty ve více zákonech z dílčích sfér veřejné správy. Vzhledem k velké rozsáhlosti úseků veřejné správy a měnícímu se společenskému prostředí by byla kodifikace značně nejistá a problematická. Jiným správním deliktem je *„jednání, jehož znaky jsou stanoveny zákonem a za které ukládá správní orgán k tomu příslušný trest.“*¹ Základní všeobecně přijímané členění rozeznává přestupky, jiné správní delikty, správní disciplinární delikty a správní pořádkové delikty.² Práce je zaměřena na přestupkové řízení, proto správní delikty nebudou obšírněji popisovány.

3.1.2 Charakteristika přestupku

Přestupek je jedním z druhů správních deliktů a musí být výslovně označen v zákoně. Dle § 2 odst. 1 zák. č. 200/1990 Sb., o přestupcích je přestupek *„zaviněné*

¹ *Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30.1.2006, č.j. 5 As 4/2005-92* [online]. [cit. 2015-07-07]. Dostupné z: http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2005/0004_5As__0500092A_prevedeno.pdf

² SLÁDEČEK, V. *Obecné správní právo*, str. 186, 191

jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přešupek označeno v tomto nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin“³.

Přestupkem je tedy:

- protiprávní jednání, jehož znaky jsou vymezeny zákonem. Tyto znaky jsou formální (obecné a typové) a materiální (společenská škodlivost), které musí platit současně, tzn., že jednání, které má formální znaky přestupku, ale není jím porušen nebo ohrožen zájem společnosti, není přestupkem;⁴
- zaviněné jednání, přičemž zavinění je nutným předpokladem pro naplnění jakékoliv skutkové podstaty přestupku.⁵

Z výše uvedených vymezení přestupku je patrné, že při řízení o přestupku je nutné zkoumat naplnění obecných znaků přestupku, tzn., zda jednání pachatele spočívalo v porušení obecně závazných předpisů a také zda toto jednání bylo zaviněno odpovědnou osobou. Zároveň musí být zkoumáno naplnění typových znaků přestupku, tedy znaků skutkové podstaty přestupku.⁶

Rozlišení přestupků od trestných činů má zásadní rozdíly co do následků těchto činů a způsobu projednání. Odlišujícím znakem mezi trestným činem a přestupkem je hlavně ve stupni nebezpečnosti pro společnost (typové i konkrétní).⁷

3.1.3 Znaky skutkové podstaty

Skutková podstata přestupku se skládá z typových znaků, které vyčleňují druhy přestupků. Tyto formální typové znaky se dělí na znaky charakterizující:

- Objekt - můžeme definovat jako právem chráněný zájem, na který pachatel útočí;

³ § 2 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů [online]. [cit. 2015-07-15]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/prestupky/cast1.aspx>

⁴ JEMELKA, L., VETEŠNÍK P. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení: komentář*, str. 4 - 5

⁵ ČERVENÝ, Z., ŠLAUF, V., TAUBER, M. *Přestupkové právo: komentář k zákonu o přestupcích včetně textu souvisejících předpisů*, str. 24

⁶ JEMELKA, L., VETEŠNÍK P. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení: komentář*, str. 5

⁷ SOLNAŘ, V., FENYK, J., CÍSAŘOVÁ, D. *Základy trestní odpovědnosti: podstatně přepracované a doplněné vydání*, str. 58

- Objektivní stránku - je založena na jednání, následku a příčinné souvislosti mezi tímto jednáním a následkem;
- Subjekt (pachatel přestupku) - ten, kdo jedná protiprávně a současně splňuje dvě podmínky - věk 15 let a přičetnost v době spáchání činu;
- Subjektivní stránku - je vymezena v § 3 a § 4 přest. zák. a spočívá v zavinění.⁸

3.1.4 Odpovědnost za přestupek

Podle § 3 přest. zák. „*k odpovědnosti za přestupek postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění.*“⁹ Rozlišujeme dvojí zavinění, a to úmyslné a z nedbalosti, které v § 4 dále členíme na úmysl přímý a nepřímý a nedbalost vědomou a nevědomou.

Podle § 5 odst. 1 není za přestupek odpovědný ten, kdo v době jeho spáchání nedovršil patnáctý rok svého věku. Další podmínkou odpovědnosti fyzické osoby za přestupek je její přičetnost. Podle § 5 odst. 2 není za přestupek odpovědný, kdo pro duševní poruchu v době jeho spáchání nemohl rozpoznat, že jde o porušení nebo ohrožení zájmu chráněného zákonem, nebo nemohl ovládat své jednání. V tomto vymezení však zákon definuje výjimku a to takovou, že odpovědnosti se nezbavuje ten, který se požitím alkoholu či užitím jiné omamné látky, byť i z nedbalosti, přivedl do stavu nepřičetnosti.

3.1.5 Lhůta pro projednání přestupku

Přest. zák. v ustanovení § 20 odst. 1 pojednává o lhůtě, po jejímž uplynutí odpovědnost za přestupek zanikne. Tato lhůta je stanovena jako jednoletá od doby spáchání přestupku. Novelou přest. zák. je v § 20 nově ustanoveno, že běh lhůty pro projednání přestupku se přerušuje zahájením řízení o přestupku, jakož i vydáním rozhodnutí, jímž je obviněný uznán vinným. Přerušením běhu lhůty pro projednání přestupku začíná běh nové lhůty. Přestupek nemůže být projednán v případě, že od jeho

⁸ HORZINKOVÁ, E., KUČEROVÁ, H. *Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou a přehled zákonů obsahujících skutkové podstaty přestupků*, str. 25 - 27

⁹ § 3 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů [online]. [cit. 2015-07-15]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/prestupky/cast1.aspx>

spáchání uplynuly dva roky.¹⁰ Pokud je řízení započato a správní orgán v nalézacím řízení zjistí, že u přestupku došlo k prekluzi, musí řízení zastavit podle § 76 odst. 1 písm. f). Přestupek také nemůže být projednán ani nemůže být požadována sankce, pokud se na něj vztahuje amnestie.

3.1.6 Okolnosti vylučující protiprávnost

Přest. zák. v § 2 odst. 2 písm. a) a b) ustanovuje předpoklady, při kterých určité jednání nelze považovat za přestupek. Jedná se o nutnou obranu a krajní nouzi.

3.1.6.1 Nutná obrana

Aby se jednání za nutnou obranu dalo označit, je základním předpokladem trvajícím či hrozícím útok, který je vedený na zájem chráněný zákonem, přičemž tento útok musí být přiměřeným způsobem odvrácen. Příkladem nutné obrany je obrana proti útoku jiné osoby vůči právu na život, zdraví a majetek.¹¹ Obrana nesmí být přehnaná. V přest. zák. však není blíže specifikováno, proti čemu musí být přiměřenost posuzována. Dle § 29 trestního zákoníku o nutnou obranu nejde, byla-li obrana zcela zjevně nepřiměřená útoku.¹²

3.1.6.2 Krajní nouze

Dle § 2 odst. 2 přest. zák. je prvotní podmínkou krajní nouze jednání, jímž je odvráceno nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněném zákonem. Dále musí být splněn předpoklad, že toto jednání nezpůsobí vážnější následek než ten, který by býval hrozil, přičemž nebezpečí nejde odvrátit jiným způsobem. Rozsudek Nejvyššího správního soudu č.j. 7 As 17/2005 - 98 definuje pojem nebezpečí jako „stav hrozící poruchou, který může být vyvolán různě, např. působením přírodní síly (povodeň, požár, zemětřesení), technickými nedostatky (v dolech, dopravě) i nebezpečným lidským jednáním. Zásadní je

¹⁰ § 20 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. In: *Správní řád, Soudní řád správní, Přestupky: velká novela přestupkového zákona od 1.10.2015*, str. 93

¹¹ GERLOCH, A.. *Teorie práva*, str. 154

¹² § 29 odst. 2 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů [online]. [cit. 2015-07-10]. Dostupné z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=40/2009&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy

však to, že nebezpečí musí hrozit přímo, bezprostředně, nesmí již pominout a nesmí také hrozit teprve v nikoli bezprostřední budoucnosti. ¹³

3.1.7 Členění přestupků podle jednotlivých skutkových podstat dle zák. č. 200/1990 Sb., o přestupcích

Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, obsahuje zvláštní část, která se řadí do části druhé tohoto zákona. Ve zvláštní části jsou vymezeny jednotlivé druhy přestupků na základě skutkových podstat. Jedná se o tyto přestupky:

- § 21 Proti pořádku ve státní správě vyskytující se na více úsecích státní správy
- § 21a Proti předpisům, kt. se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí
- § 23 Ostatní přestupky na úseku dopravy a přestupky na úseku silničního hospodářství
- § 24 Na úseku podnikání
- § 28 Na úseku sociálních věcí
- § 29 Na úseku zdravotnictví
- § 29a Na úseku vyhledávání, ochrany, využívání a dalšího rozvoje přírodních léčivých zdrojů, zdrojů přírodních minerálních vod a lázeňských míst
- § 30 Na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi
- § 31 Na úseku školství a výchovy mládeže
- § 32 Na úseku kultury
- § 33 Na úseku porušování průmysl. práv a porušování práv k obchodní firmě
- § 35 Na úseku zemědělství a myslivosti
- § 38 Na úseku geologie
- § 39 Na úseku ochrany a využití nerostného bohatství
- § 41 Na úseku energetiky, teplárenství a plynárenství
- § 42 Na úseku všeobecné vnitřní správy
- § 42c Na úseku matrik, jména a příjmení
- § 43 Na úseku obrany České republiky
- § 44 Na úseku správy státních hranic a § 44a na úseku ochrany státních hranic
- § 45 Přestupky na úseku ochrany životního prostředí

¹³ *Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31.1.2006, č. j. 7 As 17/2005-98 [online]. [cit. 2015-07-20]. Dostupné z: http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2005/0017_7As__0500098A_prevedeno.pdf*

- § 46 Ostatní přestupky proti pořádku ve stát. spr. a přestupky proti pořádku v územní samosprávě
- § 47 Proti veřejnému pořádku
- § 47a Křivého vysvětlení
- § 47b (Za neoznačení budov)
- § 48 (Za porušení jiných zákonů)
- § 49 Proti občanskému soužití
- § 50 Proti majetku¹⁴

3.2 Řízení o přestupcích

Přestupkové řízení, jakožto zvláštní druh správního řízení, vymezuje postavení, práva a povinnosti účastníků řízení v souladu s právními předpisy. Účelem tohoto procesu je, aby bylo správním orgánem objektivně zjištěno, jestli byl přestupek spáchán a za jakých okolností, dále určit pachatele přestupku a jaký druh sankce mu bude uložen.¹⁵

3.2.1 Právní úprava přestupkového řízení

Úvodem do kapitoly Řízení o přestupcích je třeba obecně vymezit základní právní normy, které musí správní orgán při řízení a rozhodování o přestupcích dodržovat. Základními právními normami přestupkového řízení jsou správní řád - zák. č. 500/2004 Sb. a přestupkový zákon – zák. č. 200/1990 Sb. Jejich vzájemný vztah je vymezen v:

- § 1 odst. 2 správního řádu, který stanoví, že tento zákon nebo jeho jednotlivá ustanovení se použijí, nestanoví-li zvláštní zákon jiný postup,
- § 177 spr. ř. stanovující povinnost respektovat základní zásady činnosti správních orgánů, i když zvláštní zákon stanoví, že se správní řád nepoužije, ale sám úpravu odpovídající těmto zásadám neobsahuje,
- § 180 spr. ř. a částečně též § 181,
- § 51 přest. zák. - není-li v tomto nebo jiném zákoně stanoveno jinak, vztahují se na řízení o přestupcích obecné předpisy o správním řízení.

¹⁴ Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. In: *Správní řád, Soudní řád správní, Přestupky: velká novela přestupkového zákona od 1.10.2015*, str. 94 - 101

¹⁵ HORZINKOVÁ, E., KUČEROVÁ, H. *Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou a přehled zákonů obsahujících skutkové podstaty přestupků*, str. 272

Správní řád je ve vztahu k přestupkovému zákonu subsidiární. Přestupkový zákon je naopak ve vztahu ke správní řádu předpisem speciálním a má před ním přednost. Je nutné vzít na zřetel, že některá speciální procesní ustanovení vztahující se k přestupkovému řízení mohou být zahrnuta i v jiných zvláštních zákonech. Příkladem mohou být některé zvláštní zákony vymezující přestupky (např. celní zákon) a jiné související zákony (např. zákon o správě daní a poplatků, zákon o obcích).¹⁶

3.2.2 Zásady řízení o přestupcích

Veškerá činnost správních orgánů musí být založena na dodržování základních zásad ukotvených v § 2 až § 8 spr. ř. Pokud tyto zásady nejsou respektovány či je správní orgán opomene, povede to k chybnému rozhodnutí či úřednímu postupu.

U přestupkového řízení platí všechny obecné zásady správního řízení, někdy modifikované zákonem o přestupcích a současně platné u přestupkového řízení podle zvláštních zákonů. Tyto zásady se prolínají a jsou současně zahrnuty v několika ustanoveních současně.¹⁷

V přestupkovém řízení jsou uplatňovány tyto zásady:

- **Zásada legality** (§ 2 odst. 1 spr. ř.) – tato zásada se řadí mezi základní východiska veřejné správy, jelikož celý průběh řízení musí být v souladu se zákony, ostatními právními předpisy i ratifikovanými mezinárodními smlouvami.
- **Zásada materiální pravdy** (§ 3 spr. ř., § 84 a § 87 přest. zák.) – úkolem správního orgánu je nalezení skutečného stavu věci. Není přitom však vázán pouze na návrhy účastníků řízení, ale je-li to potřebné, z vlastní iniciativy provádí vyšetřování ostatních faktorů. V jakémkoli stádiu řízení má zároveň povinnost zvolit důkazní prostředky takovým způsobem, aby skutečný stav věci byl objasněn rychle a hospodárně.¹⁸
- **Zásada zákazu zneužití správního uvážení** (§ 2 odst. 2 spr. ř.) – správní orgán na základě svého uvážení nesmí překročit zákonem stanovenou povinnost a nesmí tedy zneužívat institutu správního uvážení.

¹⁶ ČERVENÝ, Z. ŠLAUF, V., TAUBER, M. *Přestupkové právo: komentář k zákonu o přestupcích včetně textu souvisejících předpisů*, str. 133

¹⁷ ČERNÝ, J., HORZINKOVÁ, E., KUČEROVÁ, H. *Přestupkové řízení: Praktická právní příručka*, str. 28

¹⁸ HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V. *Správní právo procesní: (vysokoškolská učebnice)*, str. 38

- **Zásada ochrany dobré víry** (§ 2 odst. 3 spr. ř., § 3, § 6 odst. 2 spr. ř.) – v rámci této zásady nesmí být správním orgánem zasahováno do práv nabytých v dobré víře více než je to nezbytně nutné.

- **Zásada souladu s veřejným zájmem** (§ 2 odst. 4 spr. ř.) – Správní orgán musí být nestranný a jeho vydané rozhodnutí musí být v souladu s veřejným zájmem. Zároveň platí, že správní orgán by měl vést v patnosti i činnost ostatních správních orgánů I. stupně včetně rozhodnutí soudů a tím se vyvarovat bezdůvodných rozdílů v rozhodovací činnosti při podobných případech.

- **Zásada vzájemné součinnosti** (§ 8 spr. ř., § 58 až § 60 přest. zák.)- v zásadě jde o spolupráci správního orgánu s orgány státními, obecními a orgány policie. Tato spolupráce spočívá v oznamovací povinnosti těchto orgánů místně a věcně příslušnému správnímu orgánu. Zde platí i povinnost občanů k podání vysvětlení k přijatému oznámení o přestupku.

- **Zásada součinnosti s účastníky** (§ 4 odst. 2, 3, 4 spr. ř.) – tato zásada musí být aplikována po celou dobu správního řízení. Správní orgán musí dotčenou osobu řádně poučit o procesních právech a povinnostech, je-li to vzhledem k povaze úkonu a jejím osobním poměrům potřebné. Správní orgán dle této zásady dává na vědomí o úkonu, který bude uskutečněn, je-li to potřebné k hájení jejich práv, přičemž v rámci svého správního uvážení rozhodne, o jakých úkonech ji vyrozumí, protože nesmí být ohrožen účel úkonu. Účastníkům řízení musí být také umožněno nahlížet do spisů, vyslovovat svá stanoviska, právo odvolat se atd.¹⁹

- **Zásada odstranění rozporů** (§ 5 spr. ř., § 78 přest. zák.) – správní orgán se v řízení o přestupku pokusí odstranit rozpory smírnou cestou. Tato zásada se konkrétně uplatňuje u přestupku urážky na cti.

- **Zásada dobré správy** (§ 4 a § 8 spr. ř., § 58, § 59 přest. zák.) – tato zásada vychází z obecného pojetí veřejné správy, tzn., že veřejná správa je službou veřejnosti. Musí se uplatňovat takové postupy, které přinášejí jednotné rozhodnutí, bez větších odchylek, ve stejné věci a při stejných podmínkách.²⁰

¹⁹ ČERNÝ, J., HORZINKOVÁ, E., KUČEROVÁ, H. *Přestupkové řízení: Praktická právní příručka*, str. 39, 40

²⁰ HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V. *Správní právo procesní: (vysokoškolská učebnice)*, str. 42

- **Zásada zdvořilosti a slušnosti** (§ 4 odst. 1 spr. ř.) – každý správní orgán působící ve veřejné správě musí ctít etiku chování a jednat podle zásad dobrých mravů. Tato zásada se uplatňuje ve spojení se zásadou součinnosti správního orgánu s účastníky řízení.²¹

- **Zásada rychlosti a hospodárnosti** (§ 6 spr. ř.) – správní řád stanoví povinnost správního orgánu vyřídit věc bez zbytečných průtahů a způsobem, aby při správním řízení nevznikaly přebytké náklady. Konkrétně je tato zásada vyslovena v § 71 spr. ř. a v § 67 odst. 3 přest. zák. (lhůty pro vydání rozhodnutí, lhůta pro zahájení přestupkového řízení). V případě, že není dodrženo zákonných lhůt, zákon pamatuje na ochranu před nečinností ustanovenou v § 80 spr. ř. K rychlejšímu procesu řízení o přestupku je nápomocno v jednodušších případech příkazní a blokové řízení. K uplatnění hospodárnosti řízení se využívá ustanovení vyplývající z § 55 odst. 3 přest. zák. (postoupení věci jinému správnímu orgánu), z § 13 spr. ř. (dožádání), nebo institut předvedení dle § 60 spr. ř. K zachování hospodárnosti lze též využít autoremeduru dle ustanovení § 87 spr. ř., kdy správní orgán, který napadené rozhodnutí vydal, je může zrušit či změnit, pokud tím plně vyhoví odvolání a zároveň tím nezpůsobí újmu dotčeným účastníkům řízení, ledaže s tím vyslovili souhlas.²²

- **Zásada rovnosti postavení účastníků** (§ 7 spr. ř.) – účastníci řízení mají rovné postavení ve svých procesních právech a povinnostech. Tato zásada vyžaduje nutnost správního orgánu přistupovat k dotčeným osobám nestranně, přičemž jednotlivé okruhy účastníků řízení dle § 72 a § 81 přest. zák. nemají shodnou míru procesních oprávnění (např. obviněný, poškozený, navrhovatel).

- **Zásada ústnosti jednání** (§ 74 přest. zák., § 49 spr. ř.) – v prvoinstančním řízení je stanoveno, že musí být provedeno ústní jednání. Přestupkový orgán může rozhodnout bez přítomnosti obviněného pouze při souběhu skutečností, a to takových, kdy je obviněný z přestupku řádně pozván, odmítne se dostavit či se nedostaví bez náležité omluvy a vina je spolehlivě prokázána.

- **Zásada presumpce nevinny** (§ 73 odst. 1 přest. zák.) - podezřelý z přestupku se stává osobou obviněnou v okamžiku zahájení řízení. Dokud nese statut obviněného z přestupku,

²¹ HORZINKOVÁ, E., KUČEROVÁ, H. *Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou a přehled zákonů obsahujících skutkové podstaty přestupků*, str. 275

²² § 87 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů [online]. [cit. 2015-08-01]. Dostupné z: <https://portal.gov.cz/app/zakony/zakon.jsp?page=0&nr=500~2F2004&rpp=15>

je na něj nahlíženo jako na nevinného, ale pouze do doby vydání pravomocného rozhodnutí proti jeho osobě.

- **Zásada in dubio pro reo** (§ 76 odst. 1 přest. zák.) – navazuje na předchozí zásadu a znamená, že v případě neexistence jistoty správního orgánu nad jednoznačnou vinou obviněného při uskutečněném dokazování se dle přestupkového zákona řízení zastaví.

- **Zásada obhajoby** (§ 73 odst. 2 přest. zák.) – obviněný z přestupku má právo se hájit ve smyslu podávání své výpovědi k faktům, které prokazují jeho vinu a předkládat důkazy ve prospěch jeho obhajoby, činit návrhy a podávat opravné prostředky. V neposlední řadě je třeba uvést, že k výpovědi či doznání nesmí být jakýmkoliv způsobem donucen.

- **Zásada dvojinstančnosti řízení** (§ 81 a § 91 spr.ř.) – tato zásada je promítnuta v možnosti účastníka řízení využít institut odvolání, jakožto řádného opravného prostředku.

- **Zásada zákazu reformace in peius** (§ 82 a § 87 odst. 4 přest. zák.) – v odvolacím řízení platí dle přestupkového zákona zákaz změny sankce k horšímu. Stejná zásada se uplatní i po podání odporu v příkazním řízení. Výjimku tvoří změna rozhodnutí o náhradě škody, o náhradě nákladů řízení a o zabrání věci.

- **Zásada neveřejnosti ústního jednání** (§ 49 odst. 2 a 3 spr. ř.) – legislativně je vymezeno, že přestupkové řízení proběhne pouze za účasti oprávněných subjektů, tedy správního orgánu, účastníků řízení, svědků, znalců a poškozených osob.²³

- **Zásada teritoriality a personality** (§ 8 odst. 1 a 2 přest. zák.) – obecně platí, že zákon se vztahuje na přestupky spáchané na území ČR bez ohledu na to, kdo je pachatelem (občanem ČR či cizincem). „*Místní působnost přestupkového zákona se řídí v omezené míře principem personality. Vztahuje se totiž také na zákonem vymezené přestupky spáchané v cizině státním českým občanem nebo cizincem, který má trvalý pobyt na území České republiky.*“²⁴ Konkrétně se jedná o přestupky proti občanskému soužití a přestupky proti majetku.

- **Zásada non bis in idem (§ 94 přest. zák.)** – nelze vynucovat dvojí postih osoby za stejný protiprávní čin. Pokud správní orgán zjistí, že za stejný skutek byla již soudem potrestána či zproštěna obvinění, musí neprodleně zrušit své pravomocné rozhodnutí.

²³ ČERNÝ, J., HORZINKOVÁ, E., KUČEROVÁ, H. *Přestupkové řízení: Praktická právní příručka*, str. 34

²⁴ VARVAŘOVSKÝ, P., VALÁŠEK, M., KOUSAL, I., KOCOUREK, M.. *Sborník stanovisek veřejného ochránce práv: Přestupky*, str. 340

3.2.3 Správní orgány a jejich příslušnost

Správní řízení musí vyhovovat požadavkům a nárokům, které na něj klade zákon. Z tohoto hlediska musí být správní orgán, který rozhoduje ve správním řízení, věcně, místně a funkčně příslušný.

3.2.3.1 Věcná a funkční příslušnost

Věcná příslušnost je ustanovena společně s funkční příslušností v § 52 a § 53 přest. zák. Věcná příslušnost stanoví, který konkrétní správní orgán je kompetentní vést jednání a rozhodovat. Tuto příslušnost určují vždy zvláštní zákony, popř. právní předpisy nižší než zákonné právní síly, které jsou vydané k provedení těchto zvláštních zákonů.

Věcně příslušný orgán nesmí postoupit věc správnímu orgánu jiné třídy či orgánu vyšší úrovně. Pokud by věc projednal, aniž by byl věcně příslušný, vznikly by podmínky pro zrušení tohoto rozhodnutí a pro opětovné projednání věci. Orgán vyššího stupně místo orgánu nižšího stupně může rozhodnout v případě splnění zákonných podmínek, např. pro nečinnost správního orgánu, která je dále upravena § 80 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád.²⁵

Ustanovení o věcné příslušnosti je závazné jak pro účastníka správního řízení, tak i pro správní orgán. Pokud by správní orgán obdržel podání, o kterém není věcně či místně příslušný oprávněn rozhodovat, musí usnesením bezodkladně postoupit věc příslušnému správnímu orgánu a informovat podatele, který podání učinil. Pokud je správnímu orgánu postoupeno podání a má za to, že je nepřislušný, postoupí věc jinému správnímu orgánu pouze se souhlasem svého nadřízeného správního orgánu.²⁶

Dle § 52 přestupkového zákona jsou věcně příslušné:

- a) obecní úřady a zvláštní orgány obcí
- b) jiné správní orgány určené zvláštními zákony²⁷

²⁵ HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V. *Správní právo procesní: (vysokoškolská učebnice)*, str. 47-48

²⁶ §12 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů [online]. [cit. 2015-08-01]. Dostupné z: <https://portal.gov.cz/app/zakony/zakon.jsp?page=0&nr=500~2F2004&rpp=15>

²⁷ § 52 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů [online]. [cit. 2015-07-04]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/prestupky/cast3.aspx>

Obce vykonávají státní správu v rámci přenesené působnosti v rozsahu a za podmínek stanovených zákonem. Pokud obec není schopna vyřizovat rozsah přenesené působnosti, může uzavřít podle § 63 zákona o obcích veřejnoprávní smlouvu s jinou obcí, která bude místo ní v jejím správním obvodu přenesenou působnost vykonávat.²⁸

Zvláštními zákony je stanoveno, které jiné správní orgány mají oprávnění projednávat přestupky. Jedná se např. o:

- orgány Policie ČR
- celní úřady
- úřady práce
- katastrální úřady
- Česká inspekce pro šlechtění a plemenitbu hospodářských zvířat
- Česká inspekce životního prostředí
- orgán státní správy lesů a řada dalších správních orgánů.²⁹

Ustanovení § 53 přest. zák. se také týká příslušnosti k projednávání přestupků. V tomto případě se jedná o tzv. funkční příslušnost, tedy určení toho, který z více orgánů věcně příslušného orgánu ve věci rozhoduje³⁰

„Funkční příslušnost určuje, který z orgánů téže kategorie, případně téhož systému státních orgánů rozhoduje ve správním – přestupkovém řízení. Funkční příslušnost určují vnitřní směrnice rozhodnutí vedoucích pracovníků správních orgánů.“³¹

V § 53 je blíže určeno, jaké přestupky řeší všechny obce, jaké řeší obecní úřady obcí s rozšířenou působností včetně vymezení přestupkových komisí a specifikace působnosti v hlavním městě Praha.

Obce tedy podle tohoto paragrafu řeší přestupky proti pořádku ve státní správě ve věcech, které jsou jim svěřeny. Pokud tedy obec nespravuje určitou agendu, nemůže ani řešit přestupky s ní spojené. Naopak přestupky proti pořádku v územní samosprávě, přestupky proti majetku, přestupky proti občanskému soužití, pokud nebyly spáchány

²⁸ JEMELKA, L., VETEŠNÍK, P. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení: komentář*, str. 314

²⁹ HORZINKOVÁ, E., KUČEROVÁ, H. *Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou a přehled zákonů obsahujících skutkové podstaty přestupků*, str. 285, 286

³⁰ JEMELKA, L., VETEŠNÍK, P. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení: komentář*, str. 317

³¹ ČERNÝ, J., HORZINKOVÁ, E., KUČEROVÁ, H. *Přestupkové řízení: Praktická právnícká příručka*, str. 37

porušením zvláštních právních předpisů o provozu na pozemních komunikacích, přestupky na úseku vyhledávání, ochrany, využívání a dalšího rozvoje přírodních léčivých zdrojů, zdrojů přírodních minerálních vod a lázeňských míst, řeší všechny obce bez ohledu na svou velikost či označení.

Obecní úřady obce s rozšířenou působností projednávají přestupky ve věcech, které spravují a v případě, že k projednání některých přestupků nejsou všechny obce či některé správní orgány kompetentní, je zákonem ustanoveno, že obecní úřady obce s rozšířenou působností tyto všechny přestupky projednají.³²

Rada obce může podle § 109 odst. 2 zákona o obcích nařídit, aby pro dílčí úseky činnosti obecního úřadu byly zřízeny odbory a oddělení, ve kterých budou začleněni zaměstnanci obce.³³ V tomto smyslu může být tedy zřízen odbor, resp. oddělení zabývající se řešením přestupků. Rada obce by si měla určit vhodné organizační uspořádání obecního úřadu tak, aby mohla plnit svěřené úkoly.

Vedle obecních úřadů mohou v rámci obce projednávat přestupky také zvláštní orgány obcí. Přest. zák. stanoví, že obce mohou zřizovat komise k projednání přestupků. Jsou to buď komise rady obce (§ 102 odst. 2 písm. h) zákona o obcích) nebo komise k projednávání přestupků, které zřizuje starosta obce (§ 106 zákona o obcích). Jejich ustanovení však není nutné. V případě, že by nebyly zřízeny, vyřizování přestupků by patřilo do působnosti obecního úřadu.

Tyto komise musí být tříčlenné a v čele je ustanoven předseda s právníkem vzděláním nebo se zvláštní odbornou způsobilostí pro projednávání přestupků získanou podle zákona č. 312/2002 Sb. o úřednících územních samosprávných celků.³⁴

V návaznosti na § 86 písm. d) je pak vhodné dodat, že všechny přestupky, jejichž projednávání je v působnosti obce, může projednávat obecní policie v blokovém řízení.³⁵

³² § 53 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů [online]. [cit. 2015-07-04]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/prestupky/cast3.aspx>

³³ § 109 odst. 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů [online]. [cit. 2015-08-01]. Dostupné z: <http://zakony.centrum.cz/zakon-o-obcich/cast-1-hlava-4-dil-5>

³⁴ § 53 odst. 3 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů [online]. [cit. 2015-07-04]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/prestupky/cast3.aspx>

³⁵ JEMELKA, L., VETEŠNÍK, P. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení: komentář*, str. 318

3.2.3.2 Místní příslušnost

„K projednání přestupku je místně příslušný správní orgán, v jehož územním obvodu byl přestupek spáchán.“³⁶

Z této definice jasně vyplývá, že určení místní příslušnosti je vázáno na místo spáchání přestupku. Důvodem této vazby může být například potřeba dokazování (výslech svědků, ohledání), a proto by nebylo vhodné, aby místní příslušnost byla vázána na trvalé bydliště účastníka, který může být od místa spáchání přestupku daleko. Příkladem může být spáchání dopravního přestupku, kdy správní orgán působící v místě tohoto spáchání dokáže lépe posoudit věc namísto správní orgán v místě trvalého bydliště pachatele.³⁷

V případech, kdy nelze místo spáchání přestupku s jistotou určit, nebo pokud je přestupek spáchán v cizině občanem ČR či cizincem, který má trvalý pobyt na území České republiky, přestupek je projednán správním orgánem, v jehož územním obvodu má pachatel nebo naposledy měl trvalý pobyt.

Zákon o přestupcích umožňuje z hlediska usnadnění řízení postoupit věc jinému správnímu orgánu i bez souhlasu účastníků řízení. Důležitou podmínkou je, že správní orgán, kterému se věc postupuje, musí být věcně příslušný a v jeho obvodu se pachatel zdržuje nebo pracuje. Důvodem tohoto ustanovení je urychlení řízení a tím je dosaženo hledisko hospodárnosti.³⁸

3.2.4 Účastníci řízení

Účastníci řízení jsou vedle správních orgánů druhým hlavním subjektem přestupkového řízení. Přestupkový zákon vymezuje následující účastníky:

- **obviněný z přestupku**- zde se uplatňuje zásada presumpce nevinny, tj. účastník řízení se stává obviněným až poté, co je proti němu vydáno pravomocné odsuzující rozhodnutí. Právním obviněného jsou návrhy důkazů pro obhajobu, vyjadřování se

³⁶ § 55 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů [online]. [cit. 2015-07-04]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/prestupky/cast3.aspx>

³⁷ JEMELKA, L., VETEŠNÍK, P. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení: komentář*, str. 324

³⁸ § 55 odst. 2, 3 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů [online]. [cit. 2015-07-04]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/prestupky/cast3.aspx>

ke skutečnostem, které se mu kladou za vinu a podávání návrhů a opravných prostředků. V neposlední řadě nesmí být k výpovědi či doznání donucován.³⁹

- **poškozený**- poškozeným se stává osoba, které byla způsobena škoda na majetku a uplatnila-li nárok na její úhradu. Pokud zjištěná škoda nebyla obviněným zaplacená ani po správním orgánem uložené povinnosti, musí se poškozený obrátit s tímto problémem na soud či jiný správní orgán. Nárok na náhradu škody poškozeného nepřechází na právní nástupce, pokud zemře.⁴⁰
- **vlastník věci**, která může být zabráná nebo byla zabráná. Tato osoba může uplatňovat svá procesní práva a plnit své povinnosti pouze v části řízení týkající se zabránání jeho věci.⁴¹
- **navrhovatel**, který je dotčen přestupkem vyplývajícím z ustanovení § 68 přest. zák., nebo jeho zákonný zástupce či opatrovník a podal v zákonné lhůtě (do 3 měsíců nejpozději od doby, kdy se o přestupku dozvěděl) příslušnému správnímu orgánu návrh obsahující zákonem stanovené náležitosti – tj. kdo je dotčenou osobou, koho označuje za pachatele přestupku, kde, kdy a jak byl přestupek uskutečněn.⁴²

3.2.5 Prostředky zajišťující účel a průběh řízení o přestupcích

Vzhledem k tomu, že ze zákona musí být řízení o přestupcích účelně, bez zbytečných průtahů, ale objektivně zjištěno, zda došlo ke spáchání přestupku, může si správní orgán dopomoci prostředky, které mu to zajistí, ale jen za situace a v rozsahu takovém, aby byl zajištěn účel a průběh řízení. Jedná se o institut předvolání, předvedení v nalézacím řízení, pořádková pokuta, vykázání z místa konání úkonu, záruka za splnění povinnosti.

3.2.5.1 Předvolání

Předvolání upravuje § 59 spr. ř. Toto ustanovení správního řádu opravňuje správní orgán předvolávat osoby, jejichž osobní účast na jednání je pro řízení nepostradatelná.

³⁹ § 72 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů [online]. [cit. 2015-07-04]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/prestupky/cast3.aspx>

⁴⁰ § 70 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů [online]. [cit. 2015-07-04]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/prestupky/cast3.aspx>

⁴¹ § 72 tamtéž

⁴² § 68 tamtéž

V předvolání jsou nezbytné informace jako označení správního orgánu, předmět řízení, jméno, funkce či služební číslo a podpis oprávněné úřední osoby. Musí v něm být taktéž vytyčeny informace o tom, kdo, kdy, na jaké místo, v jaké věci, v jakém procesním postavení a z jakého důvodu se má dostavit, jaké mu hrozí právní následky, pokud se nedostaví bez řádné omluvy. V neposlední řadě je třeba uvést, že předvolání musí být písemné. Je adresované účastníkům řízení do vlastních rukou na dodejku, která je posléze dokladem potvrzujícím průkaznost tohoto předvolání. Je-li obviněný mladistvý, přizve zákonného zástupce a odbor sociálně-právní ochrany dětí. Vzor předvolání k ústnímu jednání je předložen v příloze č. 1. diplomové práce.

3.2.5.2 Předvedení v nalézacím řízení

Předvedení se může použít pouze za naplnění podmínek, a to pokud osoba, která má být předvedena byla včas a řádně předvolána a v předvolání byla poučena na právní důsledky v případě, že se nedostaví, bez omluvy se však nedostavila a její nepřítomnost zapříčiní nemožnost učinit řízení. Pokud se osoba neomluvila, ale měla pádné důvody k nedostavení se, nelze nařídit předvolání. Záleží na správním orgánu a jeho uvážení, zda je omluva přijatelná. K předvedení jsou oprávněny orgány, kterým je doručeno usnesení o nařízení předvedení. Jsou jimi Policie ČR nebo jiný ozbrojený sbor podle zvláštního zákona, nebo obecní policie.

3.2.5.3 Pořádková pokuta

Správní orgán může uložit pořádkovou pokutu osobě, která značně narušuje jeho procesní postup. Podle § 62 spr. ř. může být uložena až do výše 50.000,- Kč tomu, kdo se nedostaví k jednání, ač byl prokazatelně předvolán a nepodal omluvu, i po provedeném napomenutí dále ruší pořádek nebo vzdoruje pokynům úřední osoby. Výše pokuty závisí na závažnosti následku a k významu předmětu řízení. Správní orgán vydává rozhodnutí o uložení této pokuty a musí její výši vždy odůvodnit. Odvolání proti tomuto rozhodnutí má odkladný účinek. Tuto pokutu lze ukládat vícekrát po sobě, pokud osoba soustavně narušuje řízení.

3.2.5.4 Vykázání z místa konání úkonu

Toto zajišťovací opatření lze použít pouze na osobu, která svým neadekvátním vystupováním vyrušuje natolik, že nelze plynule pokračovat v ústním jednání

nebo ohledání na místě. Správní orgán vydá usnesení o vykázání z místa konání úkonu, pokud i po jeho upozornění osoba dále pokračuje ve svém nepřístojném chování. Usnesení je provedeno ústně a je vykonatelné ihned. Vykázání vykonávají orgány Policie ČR nebo obecní policie.

3.2.5.5 Záruka za splnění povinnosti

Tento zvláštní zajišťovací prostředek účelu a průběhu řízení upravuje § 147 spr. ř. Jeho podstata spočívá ve složení záruky za splnění povinnosti, která může být uložena. Hlavním cílem je tedy přinutit ke splnění závazku vyplývajícího z řízení o přestupku ty osoby, které jsou například bez trvalého příjmu či cizince, kteří v ČR spáchali dopravní přestupek. Správní orgán o uložení záruky vydává rozhodnutí. Výše záruky nesmí být neadekvátní k míře očekávaní povinnosti. Záruka se vrací ve chvíli, kdy dojde ke splnění povinnosti nebo pokud řízením povinnost ustanovena nebyla. V případě, že povinnost splněná není, záruka propadá orgánu, který je příslušný provést exekuci.⁴³

3.2.6 Postup správního orgánu před zahájením řízení

Před vlastním zahájením řízení o přestupku musí být učiněno přípravné řízení, které spočívá v povinnosti přestupkového orgánu zjistit, zda jsou splněny zákonné znaky přestupku a je nutné, aby se tento orgán zabýval každým podnětem. Podněty jsou různorodé a podávají odůvodnění podezření ze spáchání přestupku. Mohou to být např. oznámení policie, obce, právnické i fyzické osoby, státního orgánu atd.

Dle § 37 spr. ř. musí být z podání patrné, kdo je činí, které věci se týká a co se navrhuje. V případě chybějících předepsaných náležitostí pomůže správní orgán podateli nedostatky odstranit nebo ho vyzve k jejich odstranění v určité přiměřené lhůtě. Podání se činí u věcně a místně příslušného správního orgánu a je uskutečněno dnem, kdy tomuto orgánu došlo. Podání může být uskutečněno písemně, ústně do protokolu i v elektronické podobě podepsané zaručeným elektronickým podpisem. Podání je také možné provést pomocí ostatních technických nástrojů, např. telefaxem, dálnopisem či veřejnou sítí bez elektronického podpisu, ale pod podmínkou, že je podání do 5 dnů potvrzeno

⁴³ ČERNÝ, J., HORZINKOVÁ, E., KUČEROVÁ, H. *Přestupkové řízení: Praktická právnická příručka*, str. 103 - 108

či doplněno písemně, ústně do protokolu nebo v elektronické podobě s připojením zaručeného elektronického podpisu.⁴⁴

Orgány policie nejčastěji předkládají podněty k zahájení přestupkového řízení, a to v rámci přijímání oznámení o přestupcích od občanů či samotném odhalování přestupků, přičemž to musí být takovým způsobem, aby byly vytvořeny podmínky k efektivnímu řízení o přestupku. Do 30 dnů od chvíle, kdy se policejní orgán o přestupku dozvěděl, musí být učiněno oznámení o přestupku, které se posílá věcně a místně příslušnému správnímu orgánu. V případě, že tento správní orgán shledá oznámení jako neúplné či nesprávné, požádá příslušný policejní útvar k došetření, přičemž jasně uvede skutečnosti, které jsou potřeba došetřit. Podkladem pro řízení o přestupku jsou veškeré podněty, ze kterých je patrné, že se jedná o přestupek.⁴⁵

Po přijetí podnětu k zahájení přestupkového řízení existuje vícero východisek, jak postupovat dál. Přestupkový orgán může:

- vyzvat zúčastněné osoby k podání vysvětlení;
- postoupit věc věcně nebo místně příslušnému správnímu orgánu nebo jinému orgánu veřejné moci;
- odložit věc;
- zahájit řízení.

3.2.6.1 Podávání vysvětlení

Správní orgán může pozvat na podání vysvětlení zúčastněné osoby v případě, že z došlého oznámení o přestupku nejsou zcela jasné informace, které jsou podstatné pro zahájení řízení. Těmito informacemi se rozumí např. způsob a okolnosti spáchání přestupku, identifikace případných svědků, pachatel přestupku atd.

Každá osoba, která je vyzvána, je povinna podat vysvětlení správnímu orgánu. Odmítnout podat vysvětlení mohou takové osoby či osoby blízké, kterým by hrozil postih za přestupek nebo by bylo ohroženo státní tajemství či mlčenlivost. Správní orgán může

⁴⁴ § 37 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů [online]. [cit. 2015-08-01]. Dostupné z: <https://portal.gov.cz/app/zakony/zakon.jsp?page=0&nr=500~2F2004&rpp=15>

⁴⁵ ČERNÝ, J., HORZINKOVÁ, E., KUČEROVÁ, H. *Přestupkové řízení: Praktická právní příručka*, str. 49

uložit pořádkovou pokutu až 5.000 Kč tomu, kdo se bez závažných důvodů nedostaví na výzvu nebo bez uvedení důvodu podat vysvětlení odmítne.⁴⁶

3.2.6.2 Postoupení věci

Postoupit věc lze podle ustanovení § 55 odst. 3 přest. zák., které již bylo blíže vymezeno v kapitole 3.2.3 Správní orgány a jejich příslušnost. Jinak je postupováno podle ustanovení § 71 přest. zák., ve kterém je vymezena povinnost správního orgánu věc postoupit. Pokud správní orgán shledá, že skutek vykazuje znaky trestného činu a vyhodnotí, že nejde o přestupek, postoupí věc státnímu zástupci nebo orgánům policie. V případě ale, že státní zástupce dospěje k závěru, že se o trestný čin nejedná, vrátí věc správnímu orgánu zpět a ten bez dalšího musí věc projednat.

Osoby, které jsou uvedené v § 10 přest. zák.,⁴⁷ dopustí-li se přestupku, je postupováno podle zvláštního předpisu a správní orgán je povinen postoupit věc jinému orgánu, který je příslušný přestupek projednat.

Správní orgán využije institutu postoupení v případě, že se jedná o jiný správní delikt než přestupek. Správní delikt oproti přestupku může vykonat i právnická osoba.

K postoupení věci dojde podle zvláštního předpisu v případě, že přestupek spáchá osoba vymezená v § 9 odst. 3, tedy poslanec či senátor v disciplinárním řízení, pokud o to požádá.

3.2.6.3 Odložení věci

Správní orgán před zahájením řízení má povinnost odložit věc ze zákonem stanovených důvodů. V případě, že tyto důvody k odložení věci nastanou až v průběhu přestupkového řízení, správní orgán řízení zastaví. Dle § 58 odst. 3 písm. b) může odložit věc i orgán policie.

Konkrétně jsou důvody k odložení věci vymezeny § 66 přest. zák. Tyto důvody mají vztah k subjektu skutkové podstaty přestupku. K odložení věci je přistoupeno u osob požívajících výsad a imunit podle zákona nebo mezinárodního práva. Toto však neplatí u poslanců a senátorů, kteří nepožádali u příslušného přestupkového orgánu o projednání

⁴⁶ § 60 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů [online]. [cit. 2015-07-04]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/prestupky/cast3.aspx>

⁴⁷ tj. osoby podléhající vojenské kázeňské pravomoci, příslušníci bezpečnostních sborů, osoby během výkonu trestu odnětí svobody nebo zabezpečovací detence

přestupku v disciplinárním řízení podle zvláštních právních předpisů. K odložení přestupku dojde také u osoby mladší 15 let, u osoby, která v době spáchání přestupku pro duševní onemocnění nerozeznala, že svou činností ohrožuje právem chráněný zájem nebo bylo zjištěno, že podezřelá osoba zemřela ještě před samotným započítáním řízení.⁴⁸

V případě, že východiskem řízení o přestupku je uložení zanedbatelné sankce oproti trestu, hrozícího nebo již stanoveného, za jiný trestný čin, zákon připouští odložení této věci. Trestný čin nemusí s přestupkem nijak souviset.⁴⁹ „*Toto fakultativní odložení je možné považovat za jisté vyjádření zásady subsidiarity postihu podle přestupkového práva.*“⁵⁰

Další důvody, vymezené v § 66 odst. 3 přest. zák., pro odložení věci vznikají v případech, kdy:

- o deliktu se vede trestní stíhání nebo řízení u jiného příslušného správního orgánu nebo již o tomto deliktu bylo vydáno pravomocné rozhodnutí správním orgánem, orgánem činným v trestním řízení či v blokovém řízení,
- oznámení o přestupku nevykazuje důvody nutné k zahájení řízení nebo postoupení věci
- o deliktu bylo rozhodnuto v disciplinárním řízení a stanovené opatření je přiměřené
- odpovědnost za přestupek zanikla
- návrh na zahájení řízení nebyl podán, jde-li o návrhový přestupek
- do 60 dnů ode dne oznámení přestupku správní orgán neobjeví skutečnosti umožňující mu zahájit řízení proti určité osobě.⁵¹

Pokud správní orgán věc odkládá, rozhodnutí nevydává, ale musí o tom vyrozumět poškozeného.⁵² Neznamená to tímto, že by se jednalo o neformální postup.

⁴⁸ § 66 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů [online]. [cit. 2015-07-04]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/prestupky/cast3.aspx>

⁴⁹ § 66 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů [online]. [cit. 2015-07-04]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/prestupky/cast3.aspx>

⁵⁰ HORZINKOVÁ, E., KUČEROVÁ, H. *Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou a přehled zákonů obsahujících skutkové podstaty přestupků*, str. 323

⁵¹ § 66 odst. 3 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů [online]. [cit. 2015-07-04]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/prestupky/cast3.aspx>

⁵² § 66 odst. 4 tamtéž

Podle nynějšího správního řádu platí, že odložení nemusí být definitivní a dle § 156 tohoto zákona lze uskutečněné odložení přezkoumat.⁵³

3.2.7 Nalézací řízení

Okamžikem, kdy je správním orgánem zahájeno řízení, dochází k překlenutí přípravného stádia řízení do stádia nalézacího řízení. Na nalézací řízení o přestupcích lze pohlížet podle toho, jakým způsobem se zahajuje. Může to být zahájení z moci úřední nebo na návrh.

3.2.7.1 Zahájení řízení z moci úřední

Pokud správní orgán nemá k došlému oznámení o přestupku jakékoliv připomínky a vyhodnotí, že takové oznámení je dostatečným podkladem, zahájí z moci úřední přestupkové řízení. Zahájení řízení musí být učiněno bezodkladně, nejpozději do 60 dní od přijetí oznámení o přestupku. Správní orgán je povinen na základě žádosti vyrozumět oznamovatele do 30 dní od oznámení o procesním postupu.⁵⁴

Nalézací řízení se z úřední povinnosti nejběžněji zahajuje v souladu s § 46 spr. ř. doručením oznámení o zahájení řízení účastníkovi řízení ve spojitosti s předvoláním k jednání. Obdržením tohoto oznámení se osoba podezřelá stává osobou obviněnou ze spáchání přestupku, přičemž oznámení adresované této osobě obsahuje i sdělení obvinění.

3.2.7.2 Zahájení řízení na základě návrhu

Pokud se přestupkové řízení nezahajuje z úřední povinnosti, přest. zák. ustanovuje výjimku spočívající v tzv. návrhových přestupcích. Správní orgán zahajuje řízení pouze na základě kvalifikovaného návrhu a je zahájeno dnem, kdy jej správní orgán obdrží. Tyto přestupky jsou vymezeny v § 68 odst. 1 přest. zák. a jsou následující:

- proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. a) urážka na cti, písm. b) ublížení na zdraví z nedbalosti a písm. c) záměrné narušení občanského soužití výhrůžkami nesoucími újmu na zdraví, drobným ublížením na zdraví, lživým

⁵³ JEMELKA, L., VETEŠNÍK, P. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení: komentář*, str. 359

⁵⁴ § 67 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů [online]. [cit. 2015-07-04]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/prestupky/cast3.aspx>

obviňováním z přestupku, naschvály nebo jiným hrubým jednáním⁵⁵

- proti majetku podle § 50 přest. zák., tj. záměrné zapříčinění škody na cizím majetku, používání cizího majetku nebo přisvojení si věci bez jakéhokoliv práva, ukrytí či převod majetku získaného v souvislosti se spáchaným přestupkem za vykonání jiné osoby⁵⁶
- přestupky podle § 125c odst. 1 písm. h) zákona o silničním provozu

Po výše uvedeném výčtu návrhových přestupků nutno poznamenat, že musí vzniknout mezi osobami blízkými⁵⁷. Pokud by tedy nebyly spáchány mezi těmito osobami, správní orgán by mohl zahájit řízení pouze z moci úřední. Výjimku tvoří přestupek urážka na cti dle § 49 odst. 1 písm. a) přest. zák., který musí být vždy návrhový bez ohledu na to, kterými osobami byl spáchán (může být spáchán osobou blízkou i jakoukoliv jinou cizí osobou).

Návrh musí být podán nejpozději do 3 měsíců ode dne, kdy se o přestupku dotčená osoba dozvěděla (může to být i zákonný zástupce či opatrovník) nebo o postoupení věci orgánem činným v trestním řízení. Tento návrh musí být podán věcně i místně příslušnému správnímu orgánu a musí obsahovat údaje nesoucí označení poškozené osoby, pachatele, místo, čas a jakým způsobem k přestupku došlo. Mělo by být také zjevné, co navrhovatel navrhuje (může to být např. zahájení řízení o přestupku). V případě, že v již započatém řízení o přestupku vyplyne, že nakonec jde o návrhový přestupek a návrh nebyl správním orgánem obdržen, musí toto řízení zastavit za pomoci ustanovení § 76 odst. 1 písm. m) přest. zák. Pokud ale v průběhu řízení o přestupku podle § 49 odst. 1 písm. b) a c) a § 50 vyplyne, že osoby blízké v něm nefigurují, správní orgán bude pokračovat v řízení o přestupku z moci úřední.⁵⁸

⁵⁵ § 49 *tamtéž*

⁵⁶ § 50 *zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů* [online]. [cit. 2015-07-04]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/prestupky/cast2.aspx>

⁵⁷ Osobu blízkou přestupkový zákon definuje v § 68 odst. 4 jako osobu příbuznou v přímém pokolení, osvojitel, osvojenec, sourozenec a manžel, partner a dále jiné osoby v poměru rodinném nebo obdobném se pokládají za osoby sobě navzájem blízké jen tehdy, kdy by újmu, kterou utrpěla jedna z nich, druhá právem pocítovala jako újmu vlastní.

⁵⁸ JEMELKA, L., VETEŠNÍK, P. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení: komentář*, str. 371 - 373

3.2.7.3 Vedení řízení a ústnost jednání

Řízení o přestupku musí být vedeno v souladu se základními zásadami správního řízení, jejichž výčet je obsažen v kapitole 3.2.2 Zásady řízení o přestupcích. Hlavním cílem tohoto řízení je vydání rozhodnutí a tím je spojené potrestání pachatele přestupku a poškozené osobě vznikne nárok na účinné odčinění majetkové újmy vyčíslitelné v korunách, která jí vznikla ve spojitosti se spáchaným přestupkem.

Každý učiněný úkon musí být písemně zaznamenán, pokud zákon nestanoví odlišnou formu úkonu nebo pokud to nevyklučuje sama povaha věci. Tyto úkony jsou uskutečňovány pouze osobami k tomu oprávněnými dle vnitřních předpisů správního orgánu. Při přestupkovém řízení musí po celou dobu zásadně ctít mlčenlivost o veškerých zjištěných skutečnostech za účelem řádného a efektivního výkonu veřejné správy nebo také v zájmu jiných osob. Tuto povinnost mohou porušit v případě, že jim to zvláštní zákon stanovuje či na základě výslovného souhlasu té konkrétní osoby, které se to týká.

O každém přestupku se vede spis dle ustanovení § 17 spr. ř. Kvalitně provedená dokumentace předchází kvalitnímu a efektivnímu správnímu řízení. Spis obsahuje veškerá podání, záznamy, rozhodnutí, poštovní dodejky, protokoly, atd. (vzor protokolu je uveden v příloze č. 2). Spis dle tohoto ustanovení musí být označen spisovou značkou.

Jednání musí ctít zásadu ústnosti. Je neveřejné pokud správní orgán neurčí jinak. Účastní se ho pouze předvolané osoby, zaměstnanci správního orgánu, kterým přísluší řešení daného případu a dohlížecí orgány. Při jednání je vhodné, aby byl přítomen i zapisovatel a pokud jsou předpokládány konflikty ze strany účastníků řízení, měl by být na chodbě strážník obecní policie nebo jiný pracovník správního orgánu, připraven zasáhnout a pomoci zaměstnanci vedoucímu přestupkové řízení. Je třeba vytvořit důstojné podmínky pro jednání, tedy aby jednací místnost tomu vizuálně odpovídala a na čelní straně by měl viset velký státní znak ČR, případně též portrét prezidenta ČR. Pokud se některý z předvolaných (obviněný, svědek) nedostaví k ústnímu jednání, správní orgán má určité možnosti, jak tuto situaci vyřešit:

- může buď jednání odročit na jiné datum a bude muset učinit nové předvolání obviněnému a svědkům;
- svědci jsou vyslechnuti, jednání se posléze odročí a obviněný se předvolá znovu;

- těm osobám, které se bez dostačující omluvy nedostavili k jednání, uloží pořádkovou pokutu;
- jednání je odročeno a je nařízeno předvedení obviněného, případně svědka;
- za situace, že vinu lze řádně prokázat, je možné rozhodnout při nepřítomnosti obviněného, příp. svědka.⁵⁹

3.2.7.4 Podklady pro vydání rozhodnutí

Správní orgán, aby mohl vydat rozhodnutí, musí mít k dispozici dostatek podkladů, které ho přesvědčí o skutečném stavu věci. Tyto podklady jsou obsaženy v § 50 spr. ř. a patří mezi ně například návrhy účastníků, důkazy, podklady od jiných orgánů veřejné moci či správních orgánů, skutečnosti všeobecně známé nebo i ty, které jsou známé správnímu orgánu z veřejné moci. Obecně si tyto podklady zajišťuje správní orgán. Správní řád ale připouští, že podklady mohou být opatřeny účastníkem řízení na základě jeho žádosti, ale za podmínky, že nebude ohrožen účel řízení. Při opatrování podkladů musí být dodržována zásada součinnosti účastníka řízení.

Nejtypičtějším podkladem pro vydání rozhodnutí je důkaz. Podle § 51 spr. ř. mezi důkazy patří listiny, svědecké výpovědi, znalecké posudky a ohledání. Správní orgán hodnotí důkazy podle svého uvážení, vždy ale musí pečlivě vyhodnotit veškeré nashromážděné důkazy včetně těch, které navrhli účastníci řízení.⁶⁰

3.2.7.5 Společné řízení

Společné řízení je zvláštním typem správního řízení, které je upraveno v § 57 přest. zák. Je k němu přistoupeno pouze za situace, kdy je pachatelem spácháno více přestupků, jejichž skutková podstata se týká porušení právních povinností pocházejících ze stejného úseku veřejné správy a které je příslušný projednat jeden a ten samý správní orgán. Nebo je vedeno proti všem pachatelům, jejichž přestupky spolu souvisejí a jsou projednány týměž správním orgánem. Po zahájení řízení o přestupku se další skutek spáchaný týměž pachatelem do společného řízení nezahrnuje.⁶¹

⁵⁹ ČERNÝ, J., HORZINKOVÁ, E., KUČEROVÁ, H. *Přestupkové řízení: Praktická právní příručka*, str. 109, 112 - 113

⁶⁰ PRUDILOVÁ, M. *Správní řád*, str. 19 - 20

⁶¹ § 13 odst. 2 a § 19 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. In: *Správní řád, Soudní řád správní, Přestupky: velká novela přestupkového zákona od 1.10.2015*, str. 102

3.2.8 Ukončení řízení v 1. stupni

Pro ukončení řízení o přestupku existují v podstatě tři varianty, které mohou nastat:

- Obviněnému není prokázána vina, přestupku se tedy nedopustil
- Obviněnému je prokázána vina a bude mu uložena sankce
- Řízení je zastaveno bez stanovení viny

3.2.8.1 Rozhodnutí

Nejdůležitějším výstupem přestupkového řízení je rozhodnutí, které zároveň naplňuje jeho cíl a účel. „*Jedná se o formalizovaný projev vůle správního orgánu, kterým se autoritativně vyjadřuje k předmětu řízení, tj. přestupkovému jednání obviněného z přestupku.*“⁶²

Rozhodnutí je obecně upraveno v ustanovení § 68 spr. ř. Zákon o přestupcích jakožto zákon speciální upravuje pouze náležitosti výroku a ustanovuje povinnost ukládání náhrady nákladů řízení. Rozhodnutí je členěno na tři oddíly, tj. na výrok, odůvodnění a poučení účastníků o opravném prostředku.

Výrok musí být jasný a přesný, jelikož se jím rozhoduje ve věci. V rozhodnutí může být více výroků. V případě, že je účastník řízení uznán vinným, ve výrokové části musí být dle výše uvedených právních předpisů obsaženo:

- řešení otázky, která je předmětem řízení
- právní předpisy, které správní orgán v řízení uplatňuje a podle kterých rozhoduje
- označení účastníků řízení způsobem vhodným k možnosti jejich identifikace (v rozhodnutí musí být uvedeno především jméno, příjmení, datum narození a adresa trvalého pobytu)⁶³
- popis skutku včetně vymezení místa a času jeho spáchání
- stanovení a forma viny
- typ a vyměření sankce nebo rozhodnutí o upuštění sankce
- lhůta ke splnění stanovené povinnosti účastníkem řízení (např. úhrada pokuty,

⁶² VARVAŘOVSKÝ, P., VALÁŠEK, M., KOUSAL, I., KOCOUREK, M. *Sborník stanovisek veřejného ochránce práv: Přestupky*, str. 53

⁶³ § 68 odst. 2) zákona č. 500/2004 Sb., *správní řád, ve znění pozdějších předpisů* [online]. [cit. 2015-08-01]. Dostupné z: <https://portal.gov.cz/app/zakony/zakon.jsp?page=0&nr=500~2F2004&rpp=15>

škody)

- rozhodnutí o nákladech řízení, o nároku na náhradu škody, o uložení ochranného opatření či o započtení doby do doby zákazu činnosti⁶⁴

Výrok rozhodnutí, aby dokázal přesvědčit o správnosti rozhodnutí, musí být vždy důkladně obhájen. To spočívá v odůvodnění, které je velice podstatnou částí rozhodnutí, neboť podává vysvětlení výroku. Správní orgán vyhotovující odůvodnění rozhodnutí se musí řídit podle § 68 odst. 3 a 4 správního řádu, neboť přestupkový zákon jej nedefinuje. Odůvodnění předkládá důvody výroku, podklady vedoucí k vydání rozhodnutí včetně uvážení správního orgánu při jejich hodnocení a jeho výklad právních norem a jak byly vyhodnoceny návrhy a námítky účastníků řízení. Odůvodnění není vyžadováno, pokud se v plném rozsahu vyhovuje všem účastníkům řízení.⁶⁵ Odůvodnění též musí zahrnovat vysvětlení určení druhu a výměry sankce. V tomto kontextu ve svém rozhodnutí argumentoval nejvyšší správní soud, který uvedl, že *„řádné odůvodnění ukládané sankce v případě správního trestání je základním předpokladem pro přezkoumatelnost úvahy, kterou byl správní orgán při svém rozhodování veden. Výše uložené sankce tak musí být v každém rozhodnutí zdůvodněna způsobem nepřipouštějícím rozumné pochyby o tom, že právě taková její výše odpovídá konkrétním okolnostem individuálního případu.“*⁶⁶

Poslední neméně důležitou součástí rozhodnutí je poučení o opraveném prostředku. Poučení podává informaci, u kterého správního orgánu se může podat odvolání a který správní orgán bude o odvolání rozhodovat, dále v jaké lhůtě a odkdy se tato lhůta počítá.

Pro úplnost rozhodnutí musí být v písemné formě obsaženo označení „rozhodnutí“ správního orgánu vydávajícího toto rozhodnutí, číslo jednací, datum vydání, identifikace oprávněné úřední osoby včetně jejího podpisu, otisk úředního razítka a jména a příjmení všech účastníků řízení.⁶⁷

⁶⁴ § 77 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů [online]. [cit. 2015-07-04]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/prestupky/cast3.aspx>

⁶⁵ § 68 odst. 3) a 4) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů [online]. [cit. 2015-08-01]. Dostupné z: <https://portal.gov.cz/app/zakony/zakon.jsp?page=0&nr=500~2F2004&rpp=15>

⁶⁶ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11.6.2009, sp.zn. 9 As 62/2008, [online]. [cit. 2015-13-08]. Dostupné z:

http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2012/0083_8As__120_20130806101307_prevedeno.pdf

⁶⁷ § 68 a § 69 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů [online]. [cit. 2015-08-01]. Dostupné z: <https://portal.gov.cz/app/zakony/zakon.jsp?page=0&nr=500~2F2004&rpp=15>

Rozhodnutí lze oznámit písemně i ústně. Písemné vyhotovení se doručuje doporučeně do vlastních rukou. Jako den oznámení se bere den doručení. Může se odeslat i elektronicky se zaručeným elektronickým podpisem. Ústně lze vyhlásit pouze za podmínky, že se tento účastník řízení vzdal nároku na doručení písemného vyhotovení, přičemž se tato skutečnost zaprotokoluje a účastník ji musí stvrdit svým podpisem. Pro pozdější vymáhání povinností slouží protokol jako exekuční titul.⁶⁸

V případě, že správní orgán pochybí a rozhodnutí čítá zřejmé nesprávnosti, lze podle § 70 spr. ř. dvěma způsoby tuto situaci napravit, a to opravným rozhodnutím nebo usnesením. Opravné rozhodnutí se vydává v případě, že chybu obsahuje výrok rozhodnutí. Opravné usnesení vydává, pokud je chyba mimo výrok, na požádání účastníka či z moci úřední.⁶⁹ Vzor rozhodnutí je přílohou č. 4 diplomové práce.

3.2.8.2 Smír

Přest. zák. umožňuje uzavřít smír pouze u návrhového přestupku tzv. „urážky na cti“ proti občanskému soužití dle § 49 odst. 1 písm. a) „*přestupku se dopustí ten, kdo jinému ublíží na cti tím, že ho urazí nebo vydá v posměch*“⁷⁰. Správní orgán příslušný k řízení o tomto přestupku musí nejprve učinit kroky potřebné k uzavření smíru mezi poškozeným a obviněným z přestupku. Pokud je správní orgán neúspěšný v uzavření smíru, tento pokus zaznamená do protokolu a bude pokračovat dál v řízení o přestupku. V případě, že je mezi účastníky řízení smír uzavřen, správní orgán řízení zastaví dle §76 odst. 1 písm. n). Tímto návrhovatel nebude mít uloženou povinnost k náhradě nákladů řízení. K uzavření smíru může dojít i později po neúspěšném pokusu správního orgánu na základě podnětu ze strany účastníků řízení. V tomto ohledu pak v rozhodnutí o zastavení řízení musí být uložena povinnost k náhradě nákladů řízení dle § 79 odst. 1 přest. zák.⁷¹

⁶⁸ ČERNÝ, J., HORZINKOVÁ, E., KUČEROVÁ, H. *Přestupkové řízení: Praktická právní příručka*, str. 69 § 70 zákona č. 500/2004 Sb., *správní řád, ve znění pozdějších předpisů* [online]. [cit. 2015-08-01].

Dostupné z: <https://portal.gov.cz/app/zakony/zakon.jsp?page=0&nr=500~2F2004&rpp=15>

⁷⁰ § 49 odst. 1 písm. a) zák. č. 200/1990 Sb., *o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů* [online]. [cit. 2015-07-04]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/prestupky/cast2.aspx>

⁷¹ ČERVENÝ, Z. ŠLAUF, V., TAUBER, M. *Přestupkové právo: komentář k zákonu o přestupcích včetně textu souvisejících předpisů*, str. 164 - 165

3.2.8.3 Sankce

Sankce může být uložena pouze pachateli přestupku na základě zákona. Přest. zák. před stanovením a vyměření sankce v § 12 odst. 1 ukládá správnímu orgánu, že musí brát na zřetel závažnost přestupku, jeho samotné následky, míru zavinění, pohnutky a osobu pachatele, zda a jak byl pro stejný čin řešen v disciplinárním řízení. K plnění své výchovné funkce musí být druh a výše sankce nastaven způsobem reflektujícím společenskou nebezpečnost a zohledňujícím majetkové poměry pachatele přestupku takovým způsobem, aniž by byla likvidační. Je žádoucí, aby byla uplatněna zásada spravedlnosti, individualizace a přiměřenosti.

Správní orgán nemusí vždy uložit sankci. Tuto výjimku může uplatnit pouze za předpokladu, že samotné projednání přestupku stačí ke zjednání nápravy obviněného. Nelze však vypustit otázku povinnosti náhrady nákladů řízení či náhradu škody pachatelem přestupku.⁷²

Zákon pamatuje i na pravidla stanovení sankce za situace, kdy je projednáváno více přestupků stejného pachatele ve společném řízení. V tomto případě musí příslušný správní orgán využít tzv. princip absorpce, kdy dochází k pohlcení více mírných sankcí za sankci jednu, a to přísnější. Je tedy na správním orgánu, aby posoudil, která ze sankcí je pro pachatele nejpřísnější.

Přest. zák. taxativně vymezuje v § 11 odst. 1 jednotlivé druhy sankcí, které lze za spáchání přestupku uložit. Každá sankce by měla nést pachateli přestupku jakousi újmu, neboť je právním následkem za spáchaný přestupek. Tato újma může být spatřována jako majetková (v případě uložení pokuty či propadnutí věci), restriktivní (zákaz činnosti nebo pobytu) a mravní (v případě napomenutí).

3.2.8.3.1 Napomenutí

Napomenutí lze považovat za nejméně přísnou sankci a v podstatě by mělo plnit výchovnou funkci. Je možné je uložit za každý přestupek, který ovšem nesmí být závažného charakteru mimo přestupků řešených v blokovém řízení.⁷³

⁷² HENDRYCH, D. a kol. *Správní právo: obecná část*, str. 459 - 460

⁷³ JEMELKA, L., VETEŠNÍK, P. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení: komentář*, str. 66, 74

3.2.8.3.2 Pokuta

Je nejčastěji ukládanou sankcí za přestupek a lze ji uložit buď samostatně, nebo i s jinou sankcí vyjma napomenutí. Horní hranice pokut jsou většinou vytyčeny ve zvláštní části přest. zák. nebo v jiném zákoně. V případě, že v těchto právních předpisech údaj o výši pokuty není uveden, správní orgán se bude řídit § 13 odst. 1 přest. zák., tj. že může uložit pokutu do 1.000,- Kč. Zákon v tomto ustanovení v odst. 2 také vymezuje horní hranici pro blokové a příkazní řízení. V blokovém řízení může být pokuta uložena ode dne 1.10.2015 do 5.000,- Kč, pokud zákon nestanoví jinak a v příkazním řízení do 10.000,- Kč.⁷⁴ Více o těchto zkrácených řízeních bude pojednáno v kapitole 3.3. Specifické typy přestupkového řízení.

Výnos z pokut v sobě nese příjem rozpočtů těch správních orgánů, kteří pokutu uložily. V praxi to znamená, že pokud pokutu uložil orgán obce, příjemcem výnosu je obec a pokud tak učinil jiný správní orgán (např. PČR, celní úřad), pokuta plyne do státního rozpočtu ČR.

3.2.8.3.3 Zákaz činnosti

Přest. zák. ve své zvláštní části jasně vymezuje u některých druhů přestupků sankci zákazu činnosti. Tato sankce citelně omezuje pachatele přestupku, příkladem může být zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel, které spadá do přestupků na úseku dopravy a silničního hospodářství. Dalšími přestupky, u kterých se může uložit zákaz činnosti dle přest. zák., jsou vymezeny v § 23, § 24, § 29, § 30 a § 35, tj. na úsecích podnikání, zdravotnictví, ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi a na úseku zemědělství a myslivosti.

Zákaz činnosti lze uložit samostatně nebo společně s jinou sankcí vymezenou v § 11 odst. 2 přest. zák. Předmětem zákazu může být jen činnost, kterou pachatel přestupku vykonává v pracovním nebo podobném poměru (např. v pracovním vztahu člena družstva) nebo u činnosti, ke které musí mít povolení nebo souhlas státního orgánu (např. řízení motorových vozidel, chytání ryb, nošení kulové a lovecké brokové zbraně aj.). Pokud již má osoba uloženou sankci zákazu činnosti, nelze povolení či souhlas k této činnosti vydat.

⁷⁴ Dnem účinnosti, tj. 1.10.2015, zákona č. 204/2015, kterým se mění zákon č. 200/1990, Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, dochází ke změně výše pokut v blokovém a příkazním řízení.

V případě, že je zákaz činnosti uložen jako opatření ještě před pravomocným rozhodnutím, uložená doba zákazu činnosti se musí o tento časový úsek pokrátit. Správní orgán se s tímto opatřením procesně vypořádá tak, že tento zápočet doby uvede ve výroku rozhodnutí.

Podle § 11 odst. 3 přest. zák. může pachatel prostřednictvím návrhu požádat správní orgán, který vydal zákaz, o upuštění od výkonu zbývající části zákazu činnosti. Toto je možné učinit pouze po uplynutí poloviny doby výkonu této sankce a pachatel prokáže svým způsobem života, že pokračování výkonu této sankce již není třeba.⁷⁵

3.2.8.3.4 Propadnutí věci

Je sankce, kterou lze uložit samostatně nebo i společně s jinou sankcí. Propadnutí věci je vymezeno v § 15 přest. zák. Pokud pachatel použije věc ke spáchání přestupku, která je v jeho vlastnictví nebo ji prostřednictvím spáchaného přestupku získal či nabyl, lze uložit sankci propadnutí věci. Vlastníkem této věci se stává potažmo stát.

Správní orgán musí porovnat hodnotu věci v kontextu s povahou přestupku a jeho závažností. Musí brát také na zřetel, zda je věc, která byla užita při páchaní přestupku, nezbytná pro pachatelovo denní využití. Uložením této sankce vzniká pachateli přestupku majetková újma. Je proto nezbytné zkoumat všechny okolnosti tak, aby tato újma nebyla nepřiměřená.⁷⁶

3.2.8.3.5 Zákaz pobytu

Zákaz pobytu je poměrně novou sankcí, neboť ji lze aplikovat od 15.1.2013, tj. dnem nabytí účinnosti zákona č. 494/2012 Sb., který ji zavedl. Tuto sankci lze uložit pouze u přestupků vytyčených ve zvláštní části přest. zák. a maximální doba zákazu pobytu je stanovena jako tříměsíční. Podle § 15a odst. 1 musí být současně naplněny tři podmínky, aby tato sankce mohla být uložena:

- Přestupek je spáchán úmyslně a směřuje proti veřejnému pořádku a jeho místním záležitostem. Jednání pachatele je natolik intenzivního rázu, že způsobí závažné problémy ve veřejném pořádku.
- V období posledních dvanácti měsíců předcházejících spáchání přestupku byl

⁷⁵ ČERVENÝ, Z. ŠLAUF, V., TAUBER, M. *Přestupkové právo: komentář k zákonu o přestupcích včetně textu souvisejících předpisů*, str. 45 - 47

⁷⁶ JEMELKA, L., VETEŠNÍK, P. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení: komentář*, str. 95 - 97

pachatel pravomocným rozhodnutím uznán vinným z přestupku za podobné jednání. Toto recidivní jednání musí být konáno na území stejné obce.

- Uložení sankce je nutností pro zajištění ochrany místních záležitostí veřejného pořádku na území obce. Jedná se o případy, kdy jiné sankce pozbyly účinnosti a dochází k recidivě jednání pachatele přestupku. Zákaz pobytu nelze uložit pachateli, který má na území obce trvalý pobyt nebo hlášený podle zvl. právního předpisu.

V rozhodnutí se přesně vymezení teritorium či část obce, na kterém docházelo k recidivě přestupku a pachatel po uložení této sankce nesmí na tomto území po stanovenou dobu přebývat. Správní orgán ukládající tuto sankci musí neprodleně informovat PČR i obecní úřad, v jehož území má pachatel trvalý pobyt.

V zákoně musela být zohledněna možnost, že pachateli vznikne závažný osobní důvod spočívající např. v návštěvě lékaře či orgánu veřejné moci. Odst. 3 v § 15a vymezuje, že obecní úřad může udělit pachateli na základě jeho žádosti výjimku spočívající ve vydání povolení ke krátkodobému pobytu. Vydání povolení může být jen se souhlasem správního orgánu, který zákaz pobytu pachateli přestupku uložil. V povolení je uvedena doba a účel krátkodobého pobytu a pachatel je povinen jej nosit u sebe pokud vstupuje na zakázané území obce. Stejně jako u sankce zákazu činnosti může pachatel po uplynutí poloviny doby výkonu sankce požádat o upuštění povinnosti této sankce a musí také způsobem svého života prokázat, že další výkon není nutný.⁷⁷

3.2.8.4 Ochranná opatření

Ochranná opatření se neřadí mezi sankce, ale společně s nimi slouží k dosažení účelu přestupkového řízení. Funkce těchto opatření je preventivní a výchovná a měla by působit na pachatele natolik, aby dál nepokračoval ve svém protiprávním jednání mající za následek ohrožení zájmů společnosti. Přest. zák. jako ochranná opatření vymezuje omezující opatření a zabrání věci.

⁷⁷ § 15a zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů [online]. [cit. 2015-07-04]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/prestupky/cast1.aspx>

3.2.8.4.1 Omezující opatření

Pachateli přestupku je uložením tohoto opatření zapovězeno pobývat na veřejně přístupných místech, nebo na místech, na kterých jsou provozovány sportovní, kulturní či podobné akce.⁷⁸ Příkladem mohou být např. restaurace, diskotéky, hokejové zápasy, divadelní představení, nebo i parky atd.

Omezující opatření lze uložit pouze společně se sankcí a na dobu maximálně jednoho roku. Správní orgán vždy musí přihlédnout k závažnosti přestupku, než takovéto opatření uloží. Podle přest. zák. je lze dát pouze za spáchané přestupky podle § 30 na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi, § 46 proti pořádku ve státní správě a proti pořádku v územní samosprávě, § 47 a § 48 proti veřejnému pořádku, § 49 proti občanskému soužití a § 50 proti majetku.⁷⁹

3.2.8.4.2 Zabrání věci

Účelem tohoto opatření je, aby pachatel přestupku své protiprávní jednání neopakoval a zisk, který prostřednictvím tohoto jednání získal, mu byl odebrán. Správní orgán může uložit ochranné opatření zabrání věci v případě, že věc nemůže být odebrána prostřednictvím sankce propadnutí.

Zabrat věc lze pouze tu, která je jasně vymezená v § 15 odst. 1 písm. a) a b) přest. zák., tj. věc byla ke spáchání přestupku užita nebo určena, anebo byla díky přestupku získána nebo nabyta. Současně musí platit podmínka vyplývající z § 18 téhož zákona, tj. zabrat věc lze tu, která patří pachateli, ale tuto osobu nelze stíhat za přestupek (pro nedovršení věku 15 let a nepříčetnost vlivem duševní poruchy, odpovědnost pachatele zanikla promlčením, prostřednictvím amnestie, nebo smrtí pachatele).⁸⁰

Zabrat věc lze i takovou, která nespadá do vlastnictví pachatele nebo pouze jen zčásti, přičemž důležitou podmínkou, která se musí uplatnit vždy je to, že zabrání věci se činí kvůli hrozbě, že bude narušeno bezpečí osob, majetku či jiného obecního zájmu. Toto opatření správní orgán nemůže uložit v případě, že od spáchání přestupku uplynuly dva

⁷⁸ § 17 odst. 1 tamtéž

⁷⁹ § 17 odst. 2 § 15a zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů [online]. [cit. 2015-07-04]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/prestupky/cast1.aspx>

⁸⁰ HORZINKOVÁ, E., KUČEROVÁ, H. *Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou a přehled zákonů obsahujících skutkové podstaty přestupků*, str. 88

roky. Zabíraná věc nesmí být (shodně jako sankce propadnutí věci) ve výrazném nepoměru oproti závažnosti přestupku a novým majitelem předmětné věci se stává stát.⁸¹

3.2.8.5 Zastavení řízení

V řízení o přestupku není pravidlem, že je tento proces úspěšně zakončen rozhodnutím o vině pachatele a uložení trestu. Mohou nastat situace, kdy správní orgán musí postupovat podle ustanovení § 76 přest. zák., ve kterém jsou vymezeny důvody pro zastavení řízení. Těmito důvody mohou být:

- obviněnému není spáchání přestupku prokázáno
- předmětný skutek není přestupkem nebo daný přestupek nespáchal obviněný
- obviněný byl v době spáchání přestupku mladší 15 - ti let nebo pro duševní poruchu nerozpoznal, že porušuje zájem chráněný zákonem
- došlo k zániku odpovědnosti za přestupek
- obviněný nebo navrhovatel zemřel
- návrh byl navrhovatelem vzat zpět, byl podán opožděně, nebo byl podán osobou, která nebyla k jeho podání oprávněna
- obviněný z přestupku požívá výsad imunity podle mezinárodního práva nebo zákona
- o skutku již pravomocně rozhodl jiný správní orgán nebo o něm bylo rozhodnuto v disciplinárním řízení
- za přestupek již byla uložena bloková pokuta
- v řízení z moci úřední se jedná o přestupek, který lze projednat jen na návrh
- v řízení o přestupku urážky na cti bylo dosaženo smíru,
- věc byla postoupena po zahájení řízení.⁸²

Institut zastavení řízení upravuje i spr. ř. v § 66. Pokud je dán důvod pro zastavení řízení, který přest. zák. nevymezuje, musí se správní orgán řídit podle správního řádu. Pokud jsou tyto důvody známy ještě před zahájením řízení, došlo by k odložení věci dle § 66 přest. zák.

⁸¹ § 18 odst. 1 písm. b) a odst. 2 a 3 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů [online]. [cit. 2015-07-04]. Dostupné z:

<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/prestupky/cast1.aspx>

⁸² § 76 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. In: *Správní řád, Soudní řád správní, Přestupky: velká novela přestupkového zákona od 1.10.2015*, str. 106 - 107

Je na správním uvážení, zda se řízení o přestupku zastaví, je-li proti pachateli přestupku vedeno trestní řízení za jiný skutek a sankce plynoucí z řízení o přestupku by byla oproti uloženému trestu bezvýznamná.⁸³

3.2.8.6 Náhrada nákladů řízení

Je-li vedeno ústní jednání v řízení o přestupku, musí být mimo jiné rozhodnuto také o náhradě nákladů tohoto řízení. V blokovém ani příkazním řízení toto nelze aplikovat, neboť se jedná o zkrácenou verzi řízení a ústní jednání není prováděno. Povinnost spojenou s úhradou nákladů řízení stanovuje přest. zák. v § 79 odst. 1 tomu, jenž je uznán vinným ze spáchání přestupku i navrhovateli, jehož podaný návrh byl v zahájeném řízení o přestupku rozhodnutím zastaven podle § 76 odst. 1 písm. a), b), c), j) přest. zák.

Náklady řízení jsou stanoveny paušální částkou, která je předepsána Ministerstvem vnitra v dohodě s Ministerstvem financí ČR. Při rozhodování o výši náhrady nákladů řízení musí správní orgán postupovat podle vyhlášky č. 231/1996 Sb., ve znění vyhlášky č. 340/2003 Sb. Paušální částka podle této vyhlášky je nařízena na částku 1.000,- Kč, která se navýší, pokud byl přizván znalec o 1.500,- Kč a o 2.500 Kč, pokud byl účasten řízení znalec z oboru psychiatrie. Náklady řízení mohou být stanoveny až do přípustné výše 6.000,- Kč, bylo-li znalců více. Příjemcem těchto částek je obec, jejíž správní orgán řízení o přestupku vedl. V případě, že řízení o přestupku vedl jiný správní orgán, tyto částky plynou do státního rozpočtu ČR.

3.2.8.7 Náhrada škody

Vznikne-li spáchaným přestupkem škoda, může se v rámci řízení o přestupku vést vedlejší řízení o majetkové škodě. Toto řízení není však vedeno automaticky, tzn. podmínkou tohoto řízení je, že poškozený musí předmětnou škodu uplatnit u správního orgánu, který přestupek řeší. Poškozená osoba by v tomto ohledu měla být vyrozuměna, aby se mohla připojit s náhradou škody. Okamžikem, kdy poškozený uplatní svůj nárok na náhradu škody, se z něj stane účastník řízení, ale odvolat se může pouze co do nároku na náhradu škody.

Škoda, která může být poškozeným uplatňována, musí být zapříčiněna přestupkem. Přest. zák. v § 70 odst. 1 vymezuje, že tato škoda je majetková. Nemusí však jít

⁸³ § 76 odst. 2, 3 tamtéž

bezpodmínečně o škodu proti majetku (§ 50 přest. zák.), kterou může být např. krádež, podvod, zničení atd., ale též škoda, která způsobila újmu na zdraví, příkladem mohou být náklady vzniklé v souvislosti s léčbou zranění, hospitalizací, léky i ušlý měsíční výdělek atd.

Předpokladem pro přiznání náhrady škody je, že obviněnému je prokázána vina, výše škody je spolehlivě zjištěna a není obviněným dobrovolně uhrazena. Pokud tyto předpoklady nejsou splněny, byť i jeden z nich, je poškozený správním orgánem odkázán na příslušný soud.⁸⁴

3.3 Specifické typy přestupkového řízení

3.3.1 Příkazní řízení

Je jedním z typů zkráceného řízení o přestupku. Principem tohoto řízení je vydání příkazu obviněnému, aniž by proběhlo ústní jednání. Řízení je zkrácené z důvodu úspory času, zjednodušení projednání a tím dochází k dodržení zásady rychlosti a hospodárnosti. Příkazní řízení se smí použít v případě, že správní orgán si je naprosto jistý, že obviněný přestupek spáchal.

Příkaz je písemný a má stejné náležitosti jako rozhodnutí. Prostřednictvím příkazu správní orgán může uložit sankci napomenutí a pokutu do maximální výše 10.000,- Kč. Před novelou přest. zák. tato pokuta činila 4.000,- Kč. Proti příkazu lze podat řádný opravný prostředek spočívající v podání odporu do 15 dnů ode dne jeho doručení, přičemž pokud je podán pozdě, příkaz se stává pravomocným. V případě, že je odpor podaný v zákonné lhůtě, příkaz se ruší a je pokračováno v řízení o přestupku. Podle přest. zák. nesmí správní orgán uložit vyšší sankci než tu, kterou uložil v příkaze.⁸⁵ Vzor příkazu je předložen v příloze č. 3.

3.3.2 Blokové řízení

Blokové řízení je též zkráceným řízením a lze použít pouze v případech, kdy je přestupek „spolehlivě zjištěn, nestačí domluva a obviněný z přestupku je ochoten pokutu

⁸⁴ VARVAŘOVSKÝ, P., VALÁŠEK, M., KOUSAL, I., KOCOUREK, M. *Sborník stanovisek veřejného ochránce práv: Přestupky.*, str. 43 - 45

⁸⁵ HORZINKOVÁ, E., KUČEROVÁ, H. *Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou a přehled zákonů obsahujících skutkové podstaty přestupků*, str. 444 - 445

zaplatit.“⁸⁶ Pokud jedna z těchto zákonem stanovených podmínek pro blokové řízení neplatí, věc se projedná v klasickém správním řízení.

V blokovém řízení lze uložit pouze pokutu, kterou pachatel hradí na místě. Písemné rozhodnutí jako takové není vydáváno, ale správní orgán vydává pokutový blok pachateli přestupku. Pokutový blok vydává Ministerstvo financí České republiky a je zvláštním typem rozhodnutí, na kterém musí být vyznačeno komu, kdy a za který konkrétní přestupek je pokuta uložena. Je dokladem o zaplacení. Tímto je chráněn pachatel, aby nebyl za stejný přestupek pokutován vícekrát. V případě, že pachatel nemůže provést úhradu pokuty ihned na místě, ale vyslovil souhlas s touto pokutou, správní orgán mu vydá blok na pokutu na místě nezaplacenou.⁸⁷

Podle § 13 odst. 2 přest. zák. lze v blokovém řízení uložit pokutu nejvýše 5.000,- Kč a u mladistvého nesmí přesáhnout výši 2.500,- Kč.⁸⁸ Toto řízení je obsaženo i v jiných zvláštních zákonech a dle těchto zákonů může být pokuta i vyšší. Proti uložené pokutě se v blokovém řízení nelze odvolat. Jediná možnost je využití mimořádného opravného prostředku, a to prostřednictvím přezkumného řízení. V blokovém řízení nelze projednat návrhové přestupky.

Pokuty v blokovém řízení mohou uložit a vybírat pouze správní orgány:

- do jejichž působnosti spadá řízení o přestupku (dle § 52 přest. zák.);
- osoby pověřené správními orgány, pokud do jejich působnosti spadají přestupky, které mají projednat. Tyto osoby se před provedením úkonu musí prokázat pověřovací listinou. Zaměstnanci či členové správního orgánu se prokazovat nemusí, jelikož jejich pravomoc k ukládání pokut v blokovém řízení vyplývá přímo z přest. zák.;
- orgány vymezené podle § 86 přest. zák., tj. orgány PČR, obecní policie, orgány státního odborného dozoru nad bezpečností práce a orgány ochrany veřejného zdraví. Tyto orgány mají zákonem definované okruhy přestupků, které mohou projednávat;

⁸⁶ § 84 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. In: *Správní řád, Soudní řád správní, Přestupky: velká novela přestupkového zákona od 1.10.2015*, str. 108

⁸⁷ HORZINKOVÁ, E., KUČEROVÁ, H. *Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou a přehled zákonů obsahujících skutkové podstaty přestupků*, str. 428 - 430

⁸⁸ § 13 odst. 2 a § 19 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. In: *Správní řád, Soudní řád správní, Přestupky: velká novela přestupkového zákona od 1.10.2015*, str. 92 - 93

- orgány určené jiným právním předpisem (např. rybářská a myslivecká stráž).⁸⁹

3.3.3 Řízení proti mladistvým

Správní orgán má zákonem stanovena speciální pravidla při řízení o přestupku s mladistvými. Mladistvý je zákonem definován za pomoci věkové hranice. Tímto se jedná o osobu, která již dovršila věku patnácti let, ale ještě nedosáhla věku 18 - ti let (včetně).⁹⁰

O ústním jednání s mladistvým musí správní orgán podle § 74 odst. 2 přest. zák. uvědomit jeho zákonného zástupce a orgán vykonávající sociálně - právní ochranu dětí. Ač nejsou účastníky řízení, musí jim správní orgán oznámit rozhodnutí.⁹¹

Přestupek mladistvého nemůže být řešen prostřednictvím příkazního řízení a nelze mu uložit sankci zákazu pobytu. Příkazní řízení nemůže být použito z důvodu, že vzhledem k věku mladistvého a pro jeho rozumovou vyspělost může dojít k nepochopení důsledků plynoucích z nepodání odporu. Zákaz pobytu nemůže být uložen, protože by nadměrně zasáhl do práv a vývoje mladistvého.⁹²

Mladistvému může správní orgán uložit sankci zákazu činnosti, přičemž nutnou podmínkou je, že mu tento zákaz nebude zamezovat jeho přípravu na budoucí povolání (studium na střední škole) a lze jej uložit pouze na dobu do jednoho roku.⁹³

Veškeré sankce ukládané v přestupkovém řízení lze mladistvému uložit až na výše zmíněnou výjimku sankce zákazu pobytu. Při rozhodování o konkrétní sankci, kterou správní orgán uloží, musí vycházet především z toho, že společnost by měla mladistvým poskytovat zvláštní péči a musí přihlídnout k jeho nízkému věku a tím spojenou mravní i rozumovou vyspělost a v neposlední řadě k sociálním a rodinným vztahům.⁹⁴ Výše pokuty, kterou lze uložit mladistvému je stanovena v § 19 odst. 3 přest. zák. Maximální

⁸⁹ JEMELKA, L., VETEŠNÍK, P. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení: komentář*, str. 462, 463

⁹⁰ § 19 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů [online]. [cit. 2015-07-04].

Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/prestupky/cast1.aspx>

⁹¹ § 74 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů [online]. [cit. 2015-07-04]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/prestupky/cast3.aspx>

⁹² JEMELKA, L., VETEŠNÍK, P. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení: komentář*, str. 121

⁹³ § 19 odst. 4 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů [online]. [cit. 2015-07-04]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/prestupky/cast1.aspx>

⁹⁴ JEMELKA, L., VETEŠNÍK, P. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení: komentář*, str. 121

hranice je snížena o polovinu, ale nesmí dosáhnout hodnoty nad 5.000,- Kč. V blokovém řízení je možné uložit pokutu maximálně do 2.500,- Kč.⁹⁵

3.4 Opravné prostředky

Opravné řízení je samo o sobě samostatnou sekcí správního řízení. Jeho podstatou je zhodnocení, zda vydaná rozhodnutí jsou z hlediska zákonnosti, důvodnosti a postupu správního orgánu korektní. Ve správním řízení může nastat, že vydané rozhodnutí obsahuje chyby a nedostatky. Dalším možným případem může být, že účastník řízení pouze nese odmítavý postoj k rozhodnutí a jeví se mu jako nepříznivé, ačkoliv rozhodnutí neobsahuje vady. Opravné řízení může být tedy prováděno buď z úřední povinnosti, nebo na základě impulsu účastníka řízení.

Ve správním řízení platí zásada dvojinstančnosti a je nastaven takový systém, který umožňuje přezkum nepravomocných i pravomocných rozhodnutí. Vedle tohoto existuje i přezkum rozhodnutí správního orgánu prostřednictvím soudu. Mezi řádné opravné prostředky se řadí odvolání, odpor a rozklad. Tyto prostředky lze použít proti rozhodnutí, které ještě nenabylo právní moci. Lze sem zařadit i námitky proti usnesením podle zvláštních zákonů zejména v exekučním řízení.

Mezi mimořádné opravné prostředky, které směřují proti pravomocným rozhodnutím, se řadí obnova řízení a přezkoumání rozhodnutí soudem.⁹⁶ Vedle těchto prostředků funguje přezkumné řízení, které není opravným prostředkem, protože jím není zahájeno opravné řízení a slouží jako kontrolní nástroj.

3.4.1 Odvolací řízení

Východiskem pro účastníka řízení, který se chce domáhat svých práv a s vydaným rozhodnutím nesouhlasí, byť i jen z části, je možnost podání řádného opravného prostředku spočívajícího v podání odvolání. Odvolací řízení je upraveno ustanovením § 81 až § 93 spr. ř. V přestupkovém zákoně je odvolání speciálně vymezeno v § 81 a § 82, který definuje pouze postavení účastníků řízení při podávání odvolání.

⁹⁵ § 19 odst. 3 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. In: *Správní řád, Soudní řád správní, Přestupky: velká novela přestupkového zákona od 1.10.2015*, str. 93

⁹⁶ HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V. *Správní právo procesní: (vysokoškolská učebnice)*, str. 174 - 176

Včas podané odvolání má odkladný účinek, který není možné vyloučit. Napadené rozhodnutí tímto nemůže nabýt právní moci a vykonatelnosti, včetně jiných právních účinků.

V přestupkovém řízení se proti rozhodnutí může odvolat:

- v plném rozsahu účastník řízení;
- zákonný zástupce nebo orgán vykonávající sociálně – právní ochranu dětí ve prospěch mladistvého;
- poškozený pouze ve věci náhrady škody;
- vlastník zabrané věci pouze jen proti části rozhodnutí, ve které se ukládá zabránění předmětné věci;
- navrhovatel pouze u návrhového přestupku proti části rozhodnutí, ve které se vyslovuje vina obviněnému, nebo proti té části, která obsahuje závazek tohoto navrhovatele k úhradě nákladů řízení.⁹⁷

Odvolání proti rozhodnutí lze podat do 15 dnů od jeho doručení, nestanoví-li zvláštní zákon jinak.⁹⁸ Pro posouzení, zda bylo odvolání podáno v zákonné lhůtě, slouží pro tyto účely podací razítko na obálce, ve které bylo odvolání odesláno. Tato obálka se pak vkládá do spisu. Zákon připouští, že v posledním dni možném pro odvolání, může být předáno do služeb poštovního přepravce.⁹⁹

Kromě základních náležitostí podání dle § 37 odst. 2 spr. ř. musí odvolání obsahovat informaci, které rozhodnutí je napadáno a v jakém rozsahu, v čem je spatřován nesoulad s právními předpisy či chyba v rozhodnutí.

Odvolání musí být učiněno směrem ke správnímu orgánu, který napadené rozhodnutí vydal. Tento orgán vyhotoví stejnopis odvolání a rozešle jej účastníkům řízení, kteří se taktéž mohli odvolat a stanoví jim patřičnou lhůtu, aby se k této věci vyjádřili.¹⁰⁰

Pokud chce správní orgán napravit eventuální pochybení a odvolateli plně vyhovět, využije tzv. autoremedury specifikované v ustanovení § 87 spr. ř., kdy provede zrušení

⁹⁷ § 81 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů [online]. [cit. 2015-07-04].

Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/prestupky/cast3.aspx>

⁹⁸ § 83 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů [online]. [cit. 2015-08-01].

Dostupné z: <https://portal.gov.cz/app/zakony/zakon.jsp?page=0&nr=500~2F2004&rpp=15>

⁹⁹ ČERNÝ, J., HORZINKOVÁ, E., KUČEROVÁ, H. *Přestupkové řízení: Praktická právnícká příručka*, str. 205

¹⁰⁰ § 86 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů [online]. [cit. 2015-08-01].

Dostupné z: <https://portal.gov.cz/app/zakony/zakon.jsp?page=0&nr=500~2F2004&rpp=15>

nebo změnu rozhodnutí, ale pouze za podmínky, že tím nepoškodí ostatní účastníky řízení, nebo pokud s tímto krokem vyslovili souhlas. V případě, kdy správní orgán neshledá důvod k uplatnění autoremedury, postoupí spis včetně odvolání odvolacímu orgánu, přičemž musí dodržet lhůtu 30 dnů ode dne obdržení odvolání.¹⁰¹ Odvolacím orgánem pro přestupkové řízení je správní orgán II. stupně. Pro obec nebo obecní úřad obce s rozšířenou působností je to krajský úřad a pro jiný správní úřad je to zpravidla ústřední úřad státní správy, do jehož působnosti přestupek spadá. Odvolací orgán zreviduje řízení o přestupku, přezkoumá napadené rozhodnutí a posléze zhodnotí, jestli bylo vše učiněno v souladu s právními předpisy. Pokud shledá, že rozhodnutí obsahuje vady nebo je v rozporu s právními předpisy, má tyto možnosti:

- napadené rozhodnutí nebo jeho část zruší a řízení o přestupku je zastaveno;
- napadené rozhodnutí nebo jeho část zruší a věc je navrácena zpět ke správnímu orgánu I. stupně, aby ji opětovně projednal;
- provede změnu v napadeném rozhodnutí či jeho části a ve zbytku jej potvrdí;
- odvolání zamítne a tím je napadené rozhodnutí potvrzeno.

Proti rozhodnutí odvolacího orgánu se nelze odvolat. V rámci odvolacího řízení musí být dodržena zásada zákazu reformace in peius (zásada zákazu změny k horšímu)¹⁰², která je blíže vysvětlena v kapitole 3.2.2 Zásady řízení o přestupcích.

Pakliže se účastník vzdal práva na odvolání, nemůže se proti rozhodnutí odvolat. Odvolání podané opožděně nebo jevící se jako nepřípustné správní orgán zamítne podle § 92 odst. 1 spr. ř. Pokud rozhodnutí je již v právní moci, opožděné či nepřípustné odvolání může sloužit jako podnět pro přezkumné řízení nebo žádost o obnovu řízení či vydání nového rozhodnutí.¹⁰³

¹⁰¹ VARVAŘOVSKÝ, P., VALÁŠEK, M., KOUSAL, I., KOCOUREK, M. *Sborník stanovisek veřejného ochránce práv: Přestupky*, str. 66

¹⁰² ČERNÝ, J., HORZINKOVÁ, E., KUČEROVÁ, H. *Přestupkové řízení: Praktická právní příručka*, str. 210, 211

¹⁰³ § 92 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., *správní řád, ve znění pozdějších předpisů* [online]. [cit. 2015-08-01]. Dostupné z: <https://portal.gov.cz/app/zakony/zakon.jsp?page=0&nr=500~2F2004&rpp=15>

3.4.2 Přezkumné řízení

Přezkumné řízení zahájené z popudu správního orgánu lze spíše chápat jako kontrolní nástroj, kterým jsou zkoumána pravomocná rozhodnutí a zda jsou v souladu s právními předpisy než jako mimořádný opravný prostředek. Podnět k zahájení přezkumného řízení může učinit účastník řízení, ale je zahajováno výhradně z moci úřední a z tohoto důvodu na něj nemá právní nárok.¹⁰⁴ V § 94 odst. 2 spr.ř. je vymezené za jakých okolností přezkumné řízení vykonat nelze.

Správní orgán nejbližší nadřízený správnímu orgánu, který napadené rozhodnutí vydal, zahajuje přezkumné řízení. Výjimečně jej může zahájit i správní orgán, který rozhodnutí vydal, ovšem za podmínky, kdy účastník řízení podá podnět a je mu plně vyhověno, nikdo z ostatních účastníků řízení tím neutrpí újmu nebo s tím všichni, kterých se to dotýká, souhlasili.¹⁰⁵ Jde v podstatě o typ autoremedury.

Podle zákona je přezkumné řízení běžné nebo zkrácené. Při běžném správní orgán může činit dokazování, které je zpravidla v omezené míře. Ve zkráceném přezkumném řízení již vychází pouze z materiálu, který je obsažen ve spisu, neboť již nepotřebuje další vysvětlování účastníků řízení a je zde zřejmé porušení právních předpisů.¹⁰⁶ Správní orgán pokud zjistí, že nedošlo k porušení zákonnosti, řízení zastaví. Pokud napadené rozhodnutí je v rozporu s právními předpisy, rozhodnutí zruší, změní, nebo zruší a věc je navrácena správnímu orgánu odvolacímu nebo nalézacímu. Rozhodnutí v přezkumném řízení musí být vydáno do patnácti měsíců ode dne, kdy se stalo napadené rozhodnutí pravomocným.¹⁰⁷ Při rozhodování musí správní orgán vycházet z právního stavu a skutkových okolností v době vydání rozhodnutí.¹⁰⁸ Znamená to tedy, že rozhodnutí nelze měnit či zrušit jen proto, že došlo ke změně předešlých podmínek.

¹⁰⁴ HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V. *Správní právo procesní: (vysokoškolská učebnice)*, str. 193

¹⁰⁵ § 95 odst. 1, 2 zákona č. 500/2004 Sb., *správní řád, ve znění pozdějších předpisů* [online]. [cit. 2015-08-01]. Dostupné z: <https://portal.gov.cz/app/zakony/zakon.jsp?page=0&nr=500~2F2004&rpp=15>

¹⁰⁶ § 98 tamtéž

¹⁰⁷ § 97 tamtéž

¹⁰⁸ § 96 odst. 2 tamtéž

3.4.3 Obnova řízení

Obnova řízení je mimořádným opravným prostředkem, který je namířen proti pravomocným rozhodnutím. Tento druh řízení je upraven § 100 a § 102 spr. ř. Další důvody jsou vymezeny i v dalších ustanoveních spr. ř. (§ 140 odst. 7, § 149 odst. 6).

Může být zahájeno na základě žádosti účastníka řízení nebo z moci úřední, je-li sledován veřejný zájem. Správní řád taxativně definuje podmínky, za kterých lze tento typ řízení na žádost účastníka řízení konat:

- skutečnosti a důkazy příznivé pro účastníka řízení, které mu nebyly známy v době předešlého řízení, vyjdou najevo až po pravomocném rozhodnutí, a proto je nemohl uplatnit dříve, nebo předložené důkazy se projeví jako mylné,
- došlo ke zrušení či změně rozhodnutí, které sloužilo jako podklad pro rozhodnutí vydaného v řízení, které má být obnoveno. Tyto skutečnosti, důkazy nebo rozhodnutí mohou opodstatnit jiné řešení otázky, jež byla předmětem rozhodnutí.¹⁰⁹

Podnětem k obnově řízení nemohou být brány v potaz skutečnosti či důkazy, které vznikly až po dni, ve kterém rozhodnutí nabylo právní moci. Jasným důvodem pro obnovu řízení z moci úřední je stav, v němž rozhodnutí bylo dosaženo trestným činem. Musí jít o úmyslný trestný čin. K obnově řízení dochází v případě existence některého z těchto legitimních důvodů a zároveň je nutností pro povolení obnovy řízení. Pokud podmínky uvedené v jednom ustanovení neplatí najednou, správní orgán obnovu nepovolí. Další důvody obnovy řízení mohou být ustanoveny zvláštními zákony. Správní orgán zamítne žádost o obnovu řízení tomu, jenž mohl důvody uplatnit v odvolacím řízení.

Správním řádem stanovené lhůty pro podání žádosti k obnově řízení jsou subjektivní (3 měsíce) a objektivní (3roky). V subjektivní tříměsíční lhůtě může podat žádost o obnovu účastník řízení. Lhůta běží od okamžiku, kdy se o důvodu k obnově řízení dozvěděl, nejdéle však v objektivní lhůtě, která začíná běžet následující den po právní moci rozhodnutí.¹¹⁰

¹⁰⁹ § 100 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů [online]. [cit. 2015-08-01]. Dostupné z: <https://portal.gov.cz/app/zakony/zakon.jsp?page=0&nr=500~2F2004&rpp=15>

¹¹⁰ HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V. *Správní právo procesní: (vysokoškolská učebnice)*, str. 201

Obnovu řízení určuje správní orgán, který rozhodoval v posledním stupni, tj. správní orgán rozhodující v odvolacím řízení či rozkladu, avšak v případě, že se odvolací řízení nekonalo, o obnově řízení rozhoduje správní orgán 1. stupně. Účastník řízení si však může žádost podat u jakéhokoliv správního orgánu, který ve věci již rozhodoval. Správní orgán shodně, jako u přezkumného řízení, musí šetřit práva nabytá v dobré víře. U řízení o přestupku má obnova řízení dvě etapy. Nejprve se rozhoduje, zda se žádosti o obnovu vyhová nebo zda se bude zahajovat z moci úřední. Druhou etapou je již samotné obnovené řízení.¹¹¹

3.4.4 Vydání nového rozhodnutí

Ve správním řízení je povoleno vydat nové rozhodnutí ve stejné věci, ve které již bylo vydané pravomocné rozhodnutí i bez předešlého rozhodnutí o obnově řízení, popř. zrušení původního rozhodnutí. Nejedná se o opravný prostředek, ale o nové zhodnocení věci. Přínosem tohoto institutu je zjednodušení řízení.¹¹²

Správní řád v § 101 taxativně vymezuje případy, které musí být splněny, aby mohlo být provedeno nové řízení s následným vydáním nového rozhodnutí. Správní orgán nejprve zváží, zda je některá podmínka k vydání nového rozhodnutí splněna, či nikoliv. Tyto podmínky dle spr. ř. jsou následující:

- Dle § 41 odst. 6 spr. ř. - správní orgán prominul zmeškaný úkon a je to nutné k doplnění řízení ve smyslu úkonu, jehož zmeškání bylo prominuto.
- Novým rozhodnutím bude správním orgánem vyhověno žádosti, i když byla pravomocně zamítnuta, poněvadž je přípustné v dané věci rozhodnout i opačně.
- Pokud zákon stanoví, že lze měnit dobu platnosti, účinnosti nebo lhůty k plnění povinností tak, že se zkrátí, může nové rozhodnutí pouze z vážných důvodů dodatečně tyto věci měnit. Lze jím i dodatečně povolit plnění ve splátkách.
- Rozhodnutí ve věci bylo zrušeno jiným orgánem veřejné moci.
- Stanoví – li tak zvláštní zákon.¹¹³

¹¹¹ ČERNÝ, J., HORZINKOVÁ, E., KUČEROVÁ, H. *Přestupkové řízení: Praktická právnícká příručka*, str. 224 - 225

¹¹² HENDRYCH, D. a kol. *Správní právo: obecná část*, str. 412

¹¹³ § 101 zákona č. 500/2004 Sb., *správní řád, ve znění pozdějších předpisů* [online]. [cit. 2015-08-01]. Dostupné z: <https://portal.gov.cz/app/zakony/zakon.jsp?page=0&nr=500~2F2004&rpp=15>

Správní řád připouští možnost, že nové řízení může být zahájeno díky žádosti, přestože předtím bylo zahájeno z moci úřední. Toto lze aplikovat i naopak. Aby správní orgán nepřivodil účastníkovi řízení či veřejnému zájmu újmu, lze od zahájení nového řízení nebo i při jeho průběhu nařídit pozastavení vykonatelnosti a ostatních právních následků původního rozhodnutí. V § 102 spr.ř. jsou definovány společné ustanovení pro obnovu řízení a nové rozhodnutí.¹¹⁴

Nabytím právní moci nového rozhodnutí (mimo výše uvedené podmínky v § 101 písm. a) nedochází ke zrušení původního rozhodnutí. Obsah nového rozhodnutí pouze brání konkrétním účinkům předchozího rozhodnutí. Příkladem může být situace, kdy je v novém řízení prodloužena lhůta k plnění povinností, ale účinnost u ostatního zůstává v původním rozhodnutí stejná.¹¹⁵

3.4.5 Přezkum rozhodnutí o přestupku soudem

Přest. zák. se problematikou soudního přezkumu rozhodnutí o přestupku jako takovém nezabývá. Pouze vymezuje v § 83, že žalobcově žádosti o odložení výkonu rozhodnutí musí být vyhověno a při přezkumu rozhodnutí soudem se postupuje podle zvláštního předpisu. Pro tyto účely jsou stanoveny zákonné podmínky v soudním řádu správním (zák. č. 150/2002 Sb.).

Správní soud činí přezkum rozhodnutí jen na základě návrhu nazývaném žaloba. Navrhovatel je žalobce a žalovaným je správní orgán, který rozhodoval v posledním stupni řízení. Tito účastníci řízení o žalobě mají rovné postavení. Účastník řízení, který se cítí být v řízení o přestupku krácen na svých právech, se může prostřednictvím žaloby domáhat zrušení takového rozhodnutí. Žalobou se též může domáhat pachatel přestupku o snížení či upuštění od sankce. Soud přistoupí k přezkumu rozhodnutí pouze v případě, že žalobce využil řádných opravných prostředků ve správním řízení (pokud jsou zákonem připuštěny). Jestliže jich nevyužil, je soudem žaloba nepřijatelná a tím je zamítnuta.

Žalobu lze podat do dvou měsíců po doručení rozhodnutí. K přezkumu rozhodnutí je příslušný krajský soud, v jehož obvodu má správní orgán sídlo. Soud posuzuje důkazy, které sám provedl, s důkazy provedenými v přestupkovém řízení. Ve věci vydává rozhodnutí. Pokud zjistí, že je žaloba podaná důvodně, napadené rozhodnutí zruší

¹¹⁴ HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V. *Správní právo procesní: (vysokoškolská učebnice)*, str. 207

¹¹⁵ HENDRYCH, D. a kol. *Správní právo: obecná část*, str. 413

pro nezákonnost nebo vady řízení. Současně může zrušit i předcházející rozhodnutí vykonané orgánem nižšího stupně. Poté je věc vrácena k dalšímu řízení správnímu orgánu, který je vázán názorem soudu. Správní orgán musí brát na zřetel zákonnou lhůtu pro projednání přestupku, tzn., že v dalším řízení o přestupku může nově rozhodnout, pokud od spáchání přestupku neuplynul jeden rok. Soud může také svým rozhodnutím snížit nebo zrušit sankci, jeví-li se mu jako nepřiměřená. Žalobce může proti pravomocnému rozhodnutí podat kasační stížnost, která je mimořádným opravným prostředkem. V této věci pak rozhoduje Nejvyšší správní soud.¹¹⁶ Dalším mimořádným prostředkem je obnova řízení.

Žalovaný správní orgán může soud předejít a rozhodnout sám, ačkoli již byla žaloba podána k soudnímu přezkumu pravomocného rozhodnutí. Spr. ř. vymezuje v § 153 podmínky, za kterých lze uspokojit účastníka řízení po podané žalobě. Tento proces lze použít pouze za předpokladu, že je žalobci plně vyhověno, přičemž rozhodnutí v této věci může být vydáno pouze se souhlasem nadřízeného správnímu orgánu. Toto rozhodnutí nesmí změnit práva a povinnosti ostatních dotčených účastníků řízení, pokud ovšem s tím předem nesouhlasili. Žalobce oznámením soudu, že byl správním orgánem uspokojen, se vzdává práva na odvolání nebo rozklad.¹¹⁷

3.5 Vykonávací řízení

Vykonávací řízení je relativně samostatnou a speciálně upravenou součástí správního procesu a s ohledem na širokou problematiku přestupkového řízení, proto dále v této práci nebude o tomto řízení hlouběji pojednáno. Pouze pro úplný přehled čtenáře zde budou nastíněna základní fakta.

K zajištění výchovného účelu přestupkového řízení je nutné zabezpečit včasné vymožení uložených pokut, náhrad škod a nákladů řízení. Pokud účastník řízení dobrovolně nesplní povinnost úhrady uloženou pravomocným rozhodnutím, je poté přistoupeno ke správní exekuci. Správní exekuce slouží pouze k výkonu exekučních titulů, které byly vydány správními orgány. K zahájení musí vždy existovat podnět. Je zahájen buď návrhem účastníka řízení, nebo z podnětu správního orgánu I. stupně. Správní

¹¹⁶ ČERVENÝ, Z., ŠLAUF, V., TAUBER, M. *Přestupkové právo: komentář k zákonu o přestupcích včetně textu souvisejících předpisů*, 171 - 172

¹¹⁷ § 153 zákona č. 500/2004 Sb., *správní řád, ve znění pozdějších předpisů* [online]. [cit. 2015-08-01]. Dostupné z: <https://portal.gov.cz/app/zakony/zakon.jsp?page=0&nr=500~2F2004&rpp=15>

rozhodnutí může být vykonáno příslušnými správními orgány, soudy nebo soudním exekutorem. Podle charakteru ukládané povinnosti je exekuce buď na peněžitá nebo nepeněžitá plnění.

Správní exekuce může být vykonána pouze při splnění zákonem stanovených procesních podmínek:

- nedobrovolnost plnění povinnosti účastníka řízení, jež mu byla uložena správním rozhodnutím či smírem nebo povinnosti úhrady peněžní částky stanovené zvláštním právním předpisem
- existence exekučního titulu (vykonatelné rozhodnutí či smír)
- marné uplynutí stanovené lhůty, ve které má být povinnost splněna
- možnost vymáhání plnění není v prekluzi
- je podán návrh či podnět na správní exekuci
- správní orgán, který má správní exekuci vykonat, je k tomu příslušný¹¹⁸

3.6 Administrativa přestupkového řízení

3.6.1 Roční výkaz o přestupcích

Obecní úřad má povinnost dle ustanovení § 96 přest. zák. po uplynutí každého roku zpracovat a odevzdat roční výkaz, který je určen Ministerstvu vnitra ČR. V tomto výkazu jsou obsaženy informace o projednaných přestupcích správními orgány obce. Výkaz slouží k analýzám, především při ročním srovnání a je podstatný pro nadřízené orgány, které díky němu dokáží správněji vytyčit kontrolní, metodickou činnost a uplatňovat opatření k redukci přestupkovosti.

Tento výkaz obec zasílá nadřízenému krajskému úřadu, který zpracovává souhrnný statistický výkaz do 31. ledna. Přestupkový orgán ho zpravidla doplní svým zhodnocením, které obsahuje informace o vývoji přestupků včetně jejich příčin, počet uložených pokut a z toho, které se nepodařilo vymoci, četnost blokového řízení a jiné důležité informace z oblasti přestupků.

¹¹⁸ HORZINKOVÁ, E., NOVOTNÝ, V. *Správní právo procesní: (vysokoškolská učebnice)*, str. 226, 228

4. Praktická část práce

Předmětem praktické části diplomové práce je činnost přestupkového oddělení města Tábora. Z tohoto důvodu bude vhodné nejdříve o tomto městě a jeho městském úřadu v krátkosti pojednat.

Stěžejním obdobím pro praktickou část diplomové práce jsou roky 2011 až 2015. Vzhledem ke zkoumanému pětiletému období budou předloženy zásadní změny zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích. Dále bude provedena základní komparace původního znění tohoto zákona a jeho novely dle právního předpisu č. 204/2015 Sb., která přinese řadu změn. Bude zpracována statistika přestupků řešených ve vymezeném časovém rozpětí přestupkovým oddělením Městského úřadu v Táboře včetně jejího vyhodnocení.

Závěrem praktické části bude proveden polostrukturovaný rozhovor s vedoucím pracovníkem přestupkového oddělení panem Bc. Radkem Pilařem.

4.1 Město Tábor a jeho městský úřad

- Kraj: Jihočeský
- Okres: Tábor
- Region soudržnosti: Jihozápad
- Počet obyvatel k 31.12.2014 dle ČSÚ: 34.716
- Počet částí obce: 15¹¹⁹
- Sídlo Městského úřadu v Táboře (dále jen „MěÚ Tábor“): Žižkovo náměstí 2, 390 15 Tábor

MěÚ Tábor je pověřeným úřadem a vykonává činnosti obce s rozšířenou působností. Je tvořen starostou (Ing. Jiří Fišer), třemi místostarosty (Ing. Olga Bastlová, Ing. Michaela Petrová, Mgr. Kateřina Bláhová), tajemníkem (Ing. Lubomír Šrámek) a zaměstnanci městského úřadu. MěÚ je členěn na odbory.

¹¹⁹ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Vše o území. *Veřejná databáze*. [online]. 2.6.2015 [cit. 2016-01-06]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=31588&u=__VUZEMI__43__552046

4.1.1 Přestupkové oddělení MěÚ Tábor

Do r. 2005 byly přestupky projednávány přestupkovou komisí. Poté došlo k jejímu zrušení a od tohoto roku je přestupkové řízení vedeno jednotlivými pracovníky přestupkového oddělení. Přestupkové oddělení je organizačně začleněno pod odbor Kancelář starosty. Oddělení má celkem 7 zaměstnanců a jeho vedoucím je Bc. Radek Pilař. Toto oddělení zajišťuje projednávání přestupků spáchaných ve správním obvodu Tábora a dále má za úkol vypracovávat posudky a zprávy pro orgány činné v trestním nebo občanskoprávním řízení. MěÚ Tábor má uzavřeny veřejnoprávní smlouvy s jinými obcemi na úseku projednávání přestupků, jejichž skutková podstata je vymezena v ustanovení § 53 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích. Přehled těchto obcí je přílohou č. 5.

4.2 Přehled zásadních změn zák. č. 200/1990 Sb. o přestupcích v období let 2011 - 2015

V praktické části je pro účely zpracování a vyhodnocení statistiky došlých přestupků stěžejní období 2011 až 2015. Z tohoto důvodu je nejprve pojednáno o nastalých změnách zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, v tomto zkoumaném období, které byly zásadní pro přestupkové oddělení. Právní předpisy jsou seřazeny chronologicky podle data nabytí účinnosti.

4.2.1.1 Rok 2011

- **Zákon č. 133/2011 Sb.**, kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. Účinnost byla od 1.8.2011- byl zrušen § 22 přest. zák., tj. přestupky proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích. Tyto přestupky od tohoto data upravuje § 125c zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu. Dále tento právní předpis nastolil změnu v § 57 přest. zák., tj. společné řízení, doplněním odst. 3, který ustanovuje, že správní orgán ve společném řízení projedná pouze přestupky spáchané v období po dobu tří měsíců ode dne, kdy došlo ke spáchání prvního z nich. Jedná se o přestupky proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích dle zák.

o silničním provozu a pachatel spáchal více přestupků tohoto druhu.¹²⁰

4.2.1.2 Rok 2012

- **Zákon č. 142/2012 Sb.**, o změně některých zákonů v souvislosti se zavedením základních registrů - účinnost od 1.7.2012. Za § 58 přest. zák. byl vložen nový § 58a, který upřesňuje používání údajů ze základního registru obyvatel, z informačního systému evidence obyvatel a z informačního systému cizinců.¹²¹
- **Zákon č. 390/2012 Sb.**, kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony – účinnost od 1.10.2012 – provedena změna v § 47 odst. 1 přestupky proti veřejnému pořádku vložení písm. g), přestupku se dopustí osoba, která si při návštěvě organizovaného sportovního zápasu zahálí obličej, což povede k nemožnosti identifikaci této osoby.¹²²

4.2.1.3 Rok 2013

- **Zákon č. 494/2012 Sb.**, kterým se mění zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění zákona č. 306/2009 Sb., a některé další zákony - účinnost 15.1.2013 – zrod nové sankce v přestupkovém řízení, a to zákaz pobytu v § 11 odst. 1 písm. e). Blíže je tato sankce popsána v kapitole 3.2.8.3.5.
- **Zákon č. 102/2013 Sb.**, kterým se mění zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů a další související zákony - účinnost 1.5.2013 – v § 23, ostatní přestupky na úseku dopravy a přestupky na úseku silničního

¹²⁰ Zákon č. 133/2011 ze dne 3. května 2011, kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony [online]. 2011, s. 11 [cit. 2016-01-15]. Dostupné z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=133/2011&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy

¹²¹ Zákon č. 142/2012 Sb. ze dne 11. dubna 2012 o změně některých zákonů v souvislosti se zavedením základních registrů [online]. 2012, s. 38 [cit. 2016-01-15]. Dostupné z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=142/2012&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy

¹²² Zákon č. 390/2012 Sb. ze dne 6. září 2012, kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony [online]. 2012, s. 5 [cit. 2016-01-15]. Dostupné z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=390/2012&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy

hospodářství, doplněno písm. i), tj. řidič taxislužby spáchá přešupek v případě, že osobu, která využívá jeho služeb, podvede na výši ceny za poskytnutou jízdu.¹²³

4.2.1.4 Rok 2014

V tomto roce nebyl vydán žádný právní předpis, který by i byt' z malé části měnil zákon o přešupcích.

4.2.1.5 Rok 2015

- **Zákon č. 267/2015**, kterým se mění zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony – účinnost od 1.12.2015 – tento právní předpis přinesl změny v přeš. zák., konkrétně v § 29, tj. přešupky na úseku zdravotnictví.¹²⁴
- **Zákon č. 204/2015 Sb.**, kterým se mění zákon č. 200/1990 Sb., o přešupcích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů a některé další zákony (dále jen „novela“) – část změn nabyla účinnosti od 1.10.2015, zbývající nabude účinnosti od 1.10.2016.

Z výše uvedených předpisů, měnících přešupkový zákon, je pro přešupkové oddělení v Táboře zásadní předpis č. 133/2011 Sb., předpis č. 494/2012 Sb. a předpis č. 204/2015 Sb.

4.3 Komparace původních ustanovení přeš. zák. s jeho novelou dle zák. č. 204/2015 Sb.

Účinnost novely přešupkového zákona přinese řadu změn. V níže uvedené tabulce jsou pro přehlednost uvedeny horní hranice pokut, u kterých dojde novelou k jejich změně. Tabulka je rozdělena záměrně na původní ustanovení, poté změny, které nabyly účinnosti

¹²³ Zákon č. 102/2013 Sb. ze dne 21.3.2013, kterým se mění zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony [online]. 2013, s. 11 [cit. 2016-01-15]. Dostupné z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=102/2013&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy

¹²⁴ Zákon č. 267/2015 ze dne 16. září 2015, kterým se mění zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony [online]. 2015, s. 44 [cit. 2016-01-15]. Dostupné z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=267/2015&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy

k 1.10.2015 a další k 1.10.2016 z důvodu, aby podala základní přehled o nastalých změnách ve výši sazeb díky novele přestupkového zákona.

Tabulka č. 1 Srovnání maximálních hranic pokut před novelou a po ní

	Původní ustanovení	Účinnost k 1.10.2015	Účinnost k 1.10.2016	
§ 13 Blokované řízení	do 1.000 Kč	do 5.000 Kč	X	
§ 13 Příkazní řízení	do 4.000 Kč	do 10.000 Kč	X	
§ 19 Zvláštní ustanovení o mladistvých	do 2.000 Kč, v blok. řízení do 500 Kč	do 5.000 Kč, v blok. řízení do 2.500 Kč	X	
§ 47 Přestupky proti veřejnému pořádku	Neuposlechnutí výzvy úř.osoby/porušení nočního klidu/vzbudí veř.pohoršení/poruší podmínky uložené na ochr.veř.pořádku při sport.,kultur. a jiných akcí/návštěvník org.sport. zápasu má zakryt obličej způs. znemožňujícím jeho identifikaci	do 5.000 Kč	X	do 10.000 Kč
	Maří vykazání z obydlí dle jiného pr. př., rozhodnutí soudu o předběžném opatření, kt. je uloženo dočasně opustit spol. obydlí, zdržet se vstupu do něj nebo povinnost zdržet se styku s ohroženou osobou a navazování kontaktů s ní	X	X	do 10.000 Kč
	Znečištění veřejného prostranství, veř. příst.objekt, veř.prospěšné zařízení, zanedbání úklidu veř. prostranství	do 20.000 Kč	X	do 20.000 Kč
	Poškodí, nebo neopr.zabere veř.prostranství, veř. příst.objekt, veř prospěšné zařízení, jde-li o případy, kt. nelze postihnout podle jiných předpisů/ Neoprávněné založení skládky	do 50.000 Kč	X	do 50.000 Kč

	Úmyslné zničení, poškození, změna, zakrytí, přemístění turist.značky	do 3.000 Kč	X	do 3.000 Kč
§ 49 Přestupky proti občanskému soužití	Ublížení na cti urážkou nebo vydání v posměch	do 5.000 Kč	x	do 20.000 Kč
	ostatní ust. § 49	do 20.000 Kč	x	do 20.000 Kč
§ 50 Přestupky proti majetku		do 15.000 Kč	x	do 20.000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Od 1.10.2015 díky novele nastala změna u maximální hranice pokuty v blokovém řízení, kdy z 1.000,- Kč došlo k navýšení o čtyři tisíce Kč, tj. na 5.000,- Kč a v příkazním řízení se ze 4.000,- Kč může uložit pokuta až do výše 10.000,- Kč. Změna nastala i u přestupků mladistvých, kde došlo k navýšení horní hranice pokuty z 2.000,- Kč na 5.000,- Kč, v blokovém řízení z 500,- Kč na 2.500,- Kč.

Novela mění lhůtu pro projednání přestupku tím, že zahájením řízení se její běh přerušuje. Tímto přerušením dochází k běhu lhůty pro projednání přestupku. Přestupek nemůže být projednán v případě, že od jeho spáchání uplynula doba dvou let.

Od 1.10.2016 novela přinese navýšení horních sazeb u řady pokut. Jedná se např. o přestupky proti veřejnému pořádku, přestupky proti občanskému soužití a přestupky proti majetku. Nově bude zaveden přísnější postih při recidivě spáchaných přestupků tím, že sankce bude významně navýšena. K těmto účelům bude sloužit evidence přestupků, která bude výraznou novinkou v přestupkovém řízení, kdy správní orgán, rozhodující v posledním stupni, ponese povinnost zapsat údaje prostřednictvím elektronického formuláře. Správní orgán bude moci z této evidence zjistit, zda pachatel spáchal přestupek opakovaně či nikoliv a bude moci z toho vyvodit úsudek o výši pokuty. Do této evidence budou zatím zapisovány údaje o přestupcích dle § 30 na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi, dle § 35 na úseku zemědělství a myslivosti, dle § 43 na úseku obrany ČR, dle § 47 odst. 1 proti veřejnému pořádku a dle § 50 proti majetku.

Další změnou účinnou od 1.10.2016 bude u odložení věci. V případě, že bude přestupkový orgán odkládat věc, bude jeho povinností vyrozumět osoby, kterých se

jednání pachatele přestupku dotklo.¹²⁵ V současné době není povinností přestupkového orgánu vyrozumívát všechny dotčené osoby, pouze dává na vědomí poškozenému, že věc odložil.

4.4 Obecně závazná vyhláška města Tábora

Vyhláška č. 06/2012 O zákazu požívání alkoholu na veřejných prostranstvích byla vyhlášena zastupitelstvem města Tábora dne 19.12.2012. Tato obecně závazná vyhláška byla nahrazena novou vyhláškou č. 03/2014 dne 21.5.2014 z důvodu rozšíření veřejných lokalit, ve kterých je konzumace alkoholu zakázána.

Důvodem pro vydání této vyhlášky byl zvyšující se počet osob konzumujících alkoholické nápoje na veřejném prostranství a zároveň narušující veřejný pořádek. Šlo hlavně o bezdomovce, kteří obtěžovali kolemjdoucí a znečišťovali veřejné prostranství i majetek obce. Snahou byl odsun těchto nepřízpůsobivých občanů bez domova do méně frekventovaných lokalit, aniž by byl narušován veřejný pořádek. Dozorem nad dodržováním této vyhlášky je Městská policie města Tábora. Při odhalení porušení zákazu vyplývajícího z vyhlášky, je osoba nejdříve na to upozorněna a při opakovaném porušení zákazu je jí láhev obsahující alkohol odňata a společně s úředním záznamem je předána na přestupkové oddělení.

Její porušení se postihuje podle zákona č. 200/1990 Sb. o přestupcích. Tato vyhláška ovlivnila činnost přestupkového oddělení v Táboře, neboť požitím alkoholu na předem vytyčeném veřejném místě dochází ke spáchání přestupku, a to sebou nese navýšení celkového počtu řešených přestupků.¹²⁶

4.5 Statistika přestupků města Tábora

Data byla poskytnuta od přestupkového oddělení MěÚ v Táboře ve formě výkazů o projednaných přestupcích. Údaje z těchto výkazů jsou poskytovány Ministerstvu vnitra v souladu s § 96 zák. č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

¹²⁵ Zákon č. 204/2015 Sb. ze dne 23. července 2015, kterým se mění zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony [online]. 2015, s. 23 [cit. 2016-01-15]. Dostupné z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=204/2015&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy

¹²⁶ Obecně závazná vyhláška města Tábora č. 03/2014, o zákazu požívání alkoholu na veřejných prostranstvích [online]. 2014 [cit. 2016-01-22]. Dostupné z: http://www.taborcz.eu/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=16470&id_dokumenty=26963

Přestupkové oddělení MěÚ Tábor musí tato data zaslat Krajskému úřadu v Českých Budějovicích, a to nejpozději k 16. lednu nového roku. Původním záměrem bylo, že zkoumané období bude zahrnovat roky 2010 až 2015. Po dožádání výkazů o projednaných přestupcích bylo zjištěno, že výkaz za rok 2010 nemůže být poskytnut z důvodu jeho skartace. Z tohoto důvodu bylo přistoupeno k analýze statistiky přestupků za období let 2011 až 2015.

4.5.1 Vývoj nevyřízených, došlých, postoupených, odložených, vyřešených přestupků a přestupků ke zpracování

Tato kapitola podává základní informace o množství došlých a vyřešených přestupků. Pro účely statistiky jsou z došlých přestupků odečteny postoupené a odložené přestupky. Po tomto odečtu je získán ukazatel Počet všech přestupků ke zpracování. Výkaz o projednaných přestupcích nepodává údaj, kolik bylo fakticky správním orgánem vyřešeno přestupků. Pro úplný přehled musel být tento ukazatel vypočítán. Postup pro jeho výpočet je následující (např. pro rok 2011):

Vyřešené přestupky celkem =

Přestupky ke zpracování (r. 2011) - nevyřízené přestupky z min. období (r. 2012) =
 $2.126 - 974 = 1.152$

Tabulka č. 2 Struktura jednotlivých druhů případů za sledované období

Druhy případů	2011	2012	2013	2014	2015
Počet nevyřízených přestupků z min. období	701	974	476	455	504
Počet přestupků došlých během roku	2018	2145	2106	2189	2248
Postoupeno	52	54	60	39	53
Odloženo	541	998	660	435	797
Počet všech přestupků ke zpracování	2126	2067	1862	2170	1902
Vyřešené přestupky celkem	1152	1591	1407	1666	1344

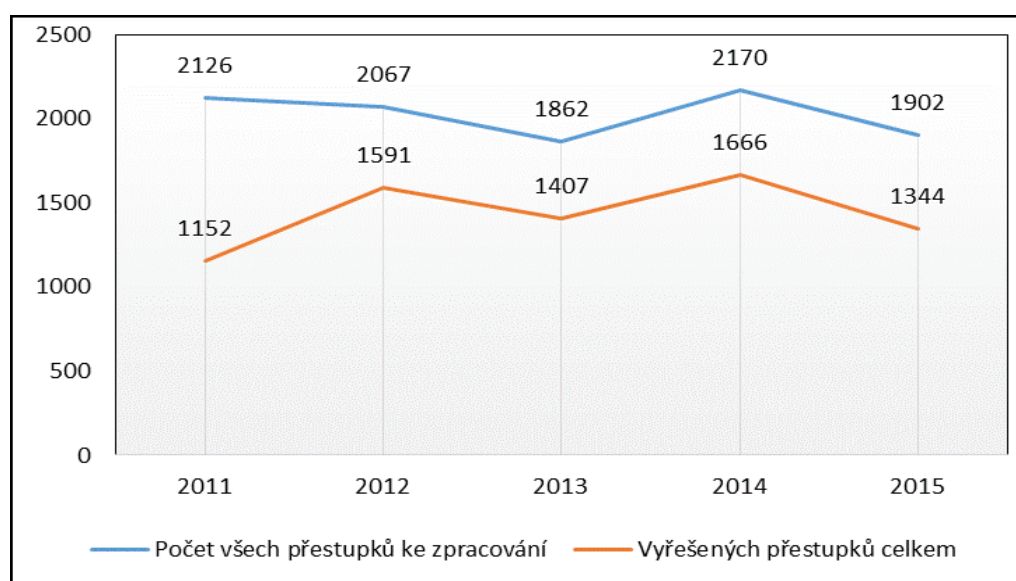
Zdroj: vlastní zpracování

Ve sledovaném období byl v roce 2014 nejvyšší počet přestupků ke zpracování 2.170 a zároveň počet vyřešených přestupků, tj. 1.666. V roce 2011 došlo 2.018 přestupků, a to je nejméně ve sledovaném období. Rok 2012 znamenal nárůst v množství došlých přestupků v počtu 2.145 a oproti předchozímu roku bylo vyřízeno o 38,1 % více přestupků ke zpracování. Jedním z důvodů bylo přijetí nového pracovníka přestupkového oddělení.

Nejvíce přestupků obdrželo přestupkové oddělení v roce 2015, a to 2.248, ale oproti r. 2014 jich bylo vyřešeno o 19,3 % méně. V roce 2013 bylo rovněž zaznamenáno nižší množství vyřešených přestupků oproti roku 2012, celkem o 184, tj. o 11,6 %.

Při porovnání počtu všech přestupků ke zpracování a vyřešených přestupků celkem je zřejmé, že nejmenší procentuální podíl je v roce 2011, kdy bylo vyřešeno 54 % z celkového počtu přestupků ke zpracování. V roce 2012 to bylo již 76 %, v r. 2013 75 %, 2014 76 % a v roce 2015 70 %.

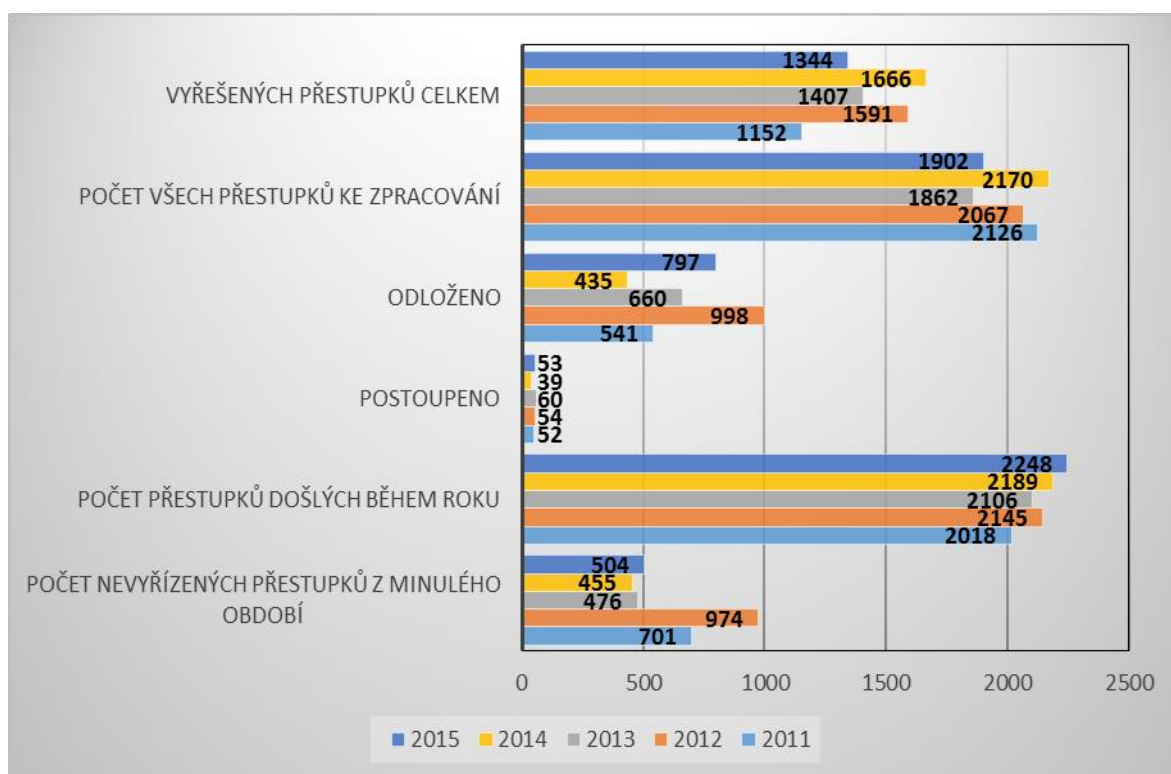
Graf č. 1 Vývoj přestupků ke zpracování a vyřešených přestupků

Tvorba: vlastní zpracování

Níže uvedený graf č. 2 by měl poskytovat lepší orientaci a podání jasného obrazu vývoje jednotlivých ukazatelů.

Graf č. 2 Přehled jednotlivých ukazatelů přestupkového řízení MěÚ v Táboře

Zdroj: vlastní zpracování

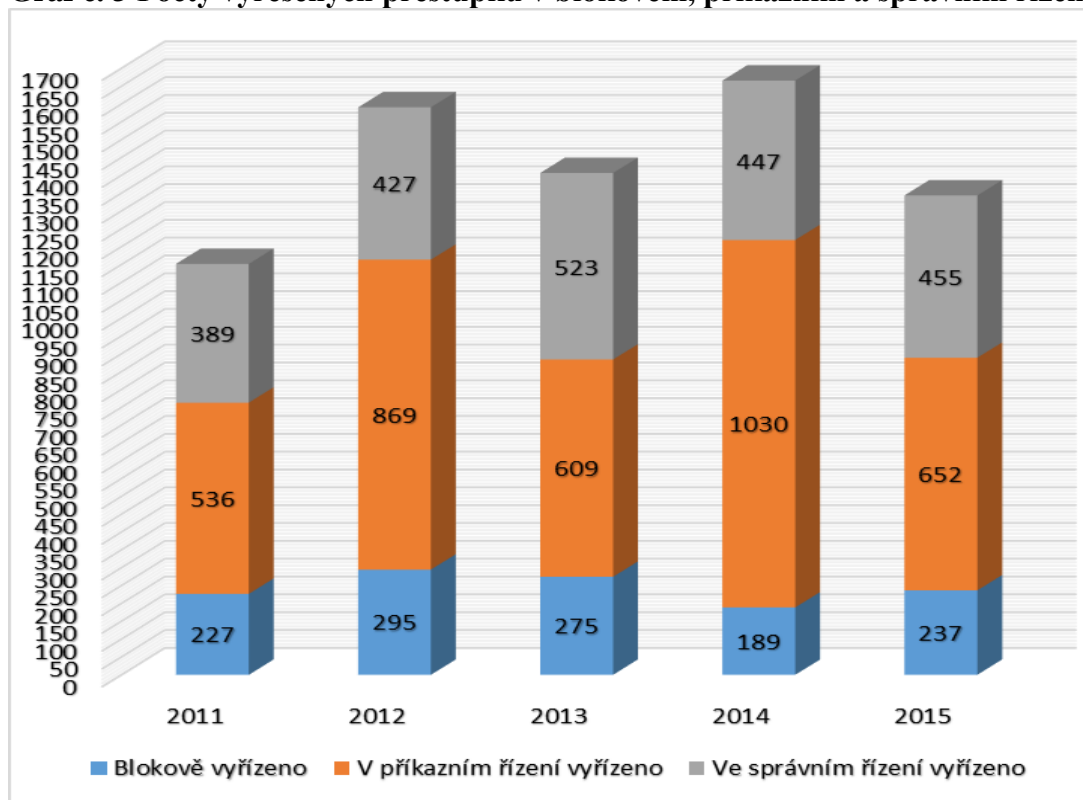
4.5.2 Blokové, příkazní a správní řízení

Tabulka č. 3 Stav přestupků řešených v blokových, příkazních a správních řízeních

Druhy řízení	2011	2012	2013	2014	2015
Blokově vyřízeno	227	295	275	189	237
V příkazním řízení vyřízeno	536	869	609	1030	652
Ve správním řízení vyřízeno	389	427	523	447	455
Vyřešeno přestupků celkem	1152	1591	1407	1666	1344

Zdroj: vlastní zpracování

Graf č. 3 Počty vyřešených přestupků v blokovém, příkazním a správním řízení

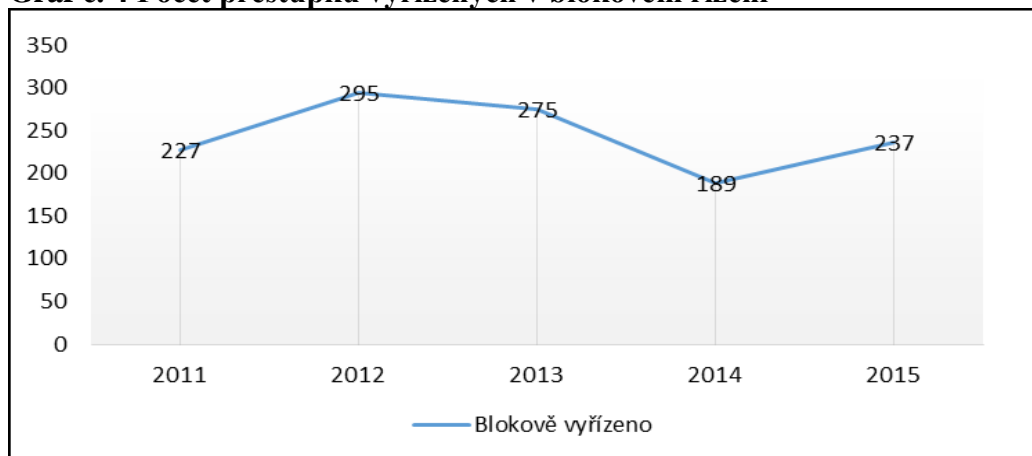
Zdroj: vlastní zpracování

Z výše uvedeného grafu č. 3 vyplývá, že nejvíce přestupků je řešeno v příkazním řízení, a to v každém roce sledovaného období. Nejméně je přestupků řešeno blokově.

Ve sledovaném období bylo celkem vyřešených přestupků 7.160. Blokové řízení má na tomto množství podíl 17,1 %, příkazní řízení 51,6 % a správní řízení 31,3 %.

4.5.2.1 Blokové řízení

Graf č. 4 Počet přestupků vyřízených v blokovém řízení

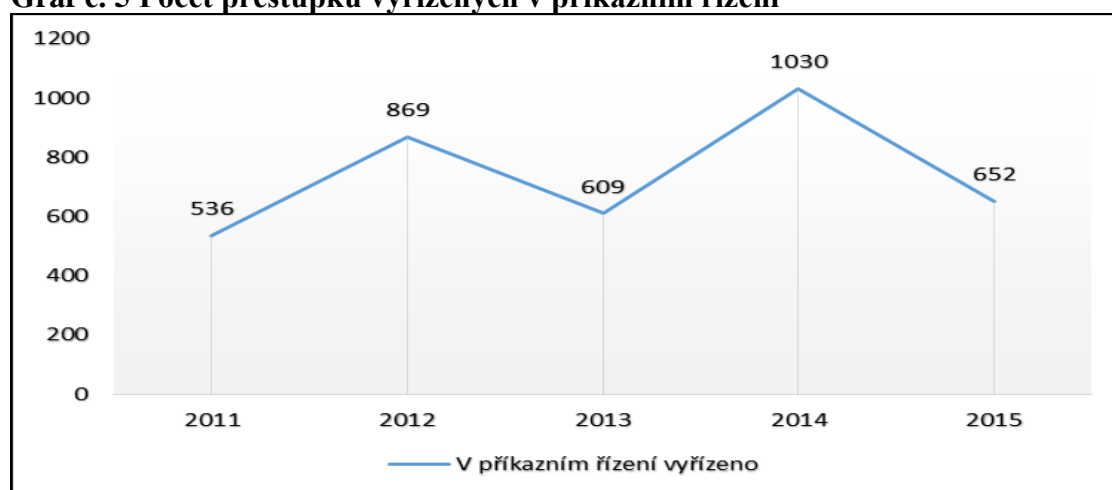

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2011 bylo blokově vyřízených přestupků 227, což je k celkovému počtu vyřešených přestupků 19,7 %. V roce 2012 došlo k navýšení blokových řízení, a to na 295, což je 18,54% podíl na celkově vyřešených přestupcích. V roce 2013 došlo k mírnému poklesu na počet 275 a vzhledem k celkovému počtu všech řízení to byl 19,55 % podíl. Rok 2014 znamenal výraznější pokles v blokových řízeních, a to 189 a 11,34 % podíl na celkovém počtu řízení. V roce 2015 bylo blokově vyřízeno 237 a mělo 17,63 % podíl na všech vyřešených přestupcích.

4.5.2.2 Příkazní řízení

Graf č. 5 Počet přestupků vyřízených v příkazním řízení

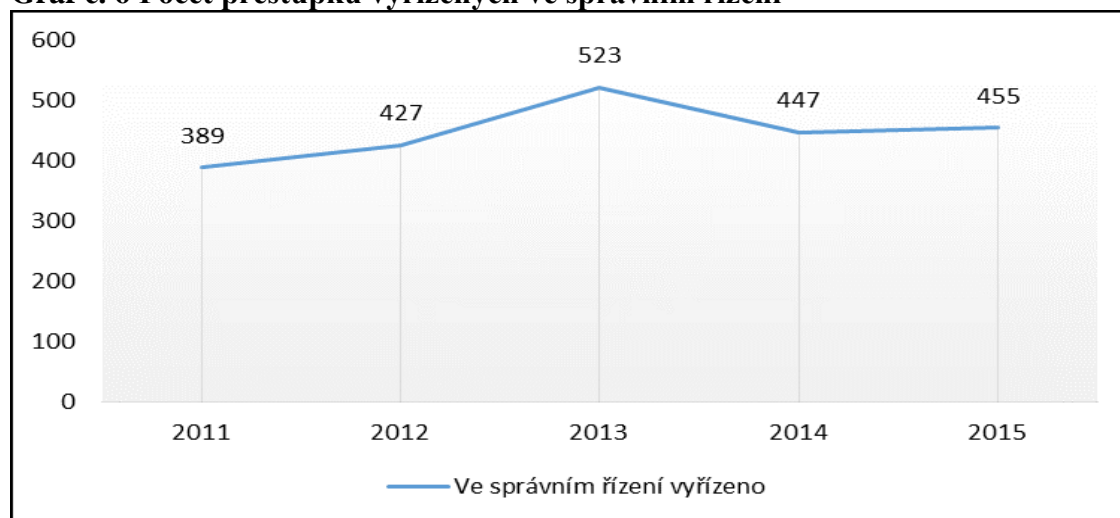

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2011 bylo nejméně příkazních řízení oproti jiným rokům, a to 536 a podílem na celkovém počtu řízení je to 46,52 %. Následující rok 2012 znamenal nárůst na 869 příkazů, které se podílely 54,62 %. V r. 2013 snížení příkazů na 609 a podílu na 43,28 %. V roce 2014 bylo učiněno 1.030, tzn. nejvíce příkazních řízení ve sledovaném období. Podílem na celkovém počtu řešených přestupků to bylo 61,82 %. V loňském roce byl v příkazních řízeních značný pokles, který počtu 652 a podílel se na celkovém počtu všech řízení 48,51%.

4.5.2.3 Správní řízení

Graf č. 6 Počet přestupků vyřízených ve správním řízení

Zdroj: vlastní zpracování

Od roku 2011 do roku 2013 měl počet správních řízení vzestupnou tendenci, a to 389, 427 a 528 a znamenalo to podíly na celkovém počtu řešených přestupků- 33,76 %, 26,84 % a 37,17 %. V roce 2014 došlo k poklesu na počet 447, což je 26,84 % a v roce 2015 nepatrný nárůst na sumu 455, a to je 33,86 % z celkového počtu vyřešených přestupků.

4.5.3 Zastavení řízení

Tabulka č. 4 Přehled projednaných a z toho zastavených řízení

Zastavení řízení	2011	2012	2013	2014	2015
Celkem ve správním řízení projednáno	389	427	523	447	455
Z toho zastaveno	63	77	88	94	84

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2011 bylo z celkového počtu projednaných přestupků ve správním řízení zastaveno 16,2 %. V roce 2012 se počet zastavených řízení navýšil na 18%. Zastavená řízení v roce 2013 mají podíl k celkovému počtu projednaných přestupků 16,8 %, v roce 2014 bylo zastaveno 21 % a v roce 2015 18,5 %.

4.5.4 Uložené sankce

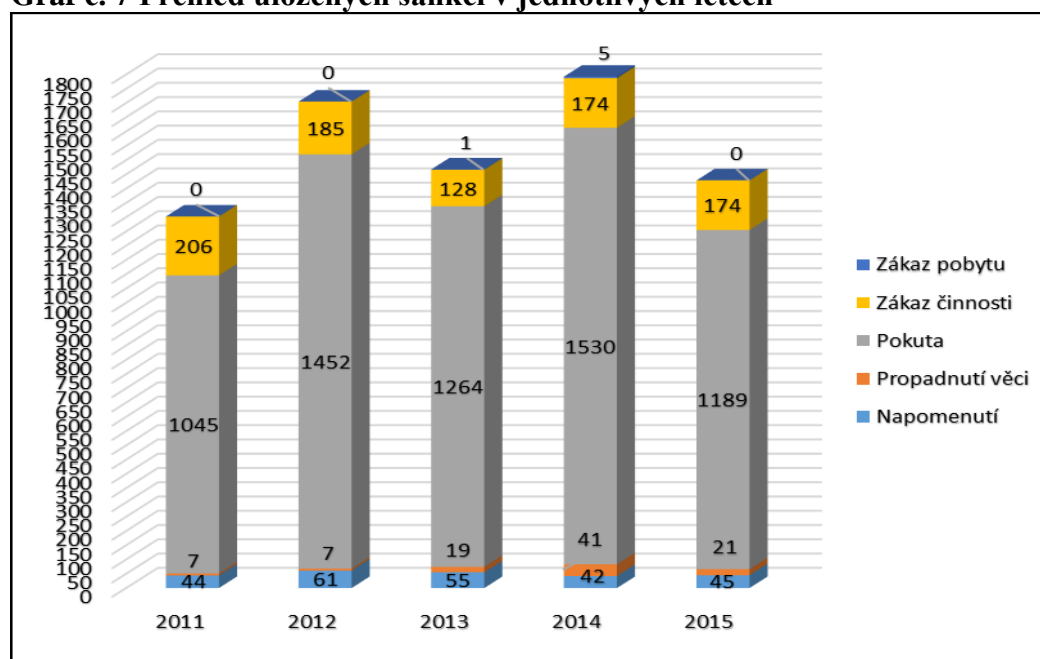
Zákaz pobytu byl v roce 2011 a 2012 roven nule z důvodu, že tuto sankci lze aplikovat až od 15.1.2013. V roce 2013 byl udělen pouze jednou. V roce 2014 5krát a v roce 2015 nebyl udělen vůbec.

Výše uložených sankcí propadnutí věci byla v roce 2011 a 2012 stejná, a to celkem 7. V roce 2013 se zvýšila na počet 19. V roce 2014 se dále navýšila na 41 a rok 2015 znamenal pokles na 21.

Zákaz činnosti je druhá nejčastěji ukládaná sankce přestupkového oddělení v Táboře. Nejvyšší počet byl uložen v r. 2011, a to 206. V r. 2012 bylo uloženo 185 zákazů činnosti. Poté došlo ke snížení počtu na 128 v r. 2013. Rok 2014 znamenal zvýšení sankcí zákazů činnosti a to 174 a rok 2015 nese stejné číslo.

V roce 2011 bylo uloženo 44 napomenutí, v r. 2012 bylo 61, v r. 2013 bylo 55, v r. 2014 bylo 42, a v r. 2015 bylo 45 napomenutí.

Graf č. 7 Přehled uložených sankcí v jednotlivých letech

Zdroj: vlastní zpracování

4.5.4.1 Uložené pokuty

Z výše uvedeného grafu č. 7 vyplývá, že pokuty, jakožto sankce, jsou v přestupkovém řízení MěÚ Tábor ukládány nejčastěji. Vydané rozhodnutí, kterým

je uložena pokuta, pracovník přestupkového oddělení donese na finanční odbor, který má povinnost hlídat úhrady pokut uložené vydaným pravomocným rozhodnutím.

Přestupkové oddělení MěÚ Tábor za sledované období 2011 až 2015 udělilo celkem 6.480 pokut v celkové výši 19.464.060 Kč.

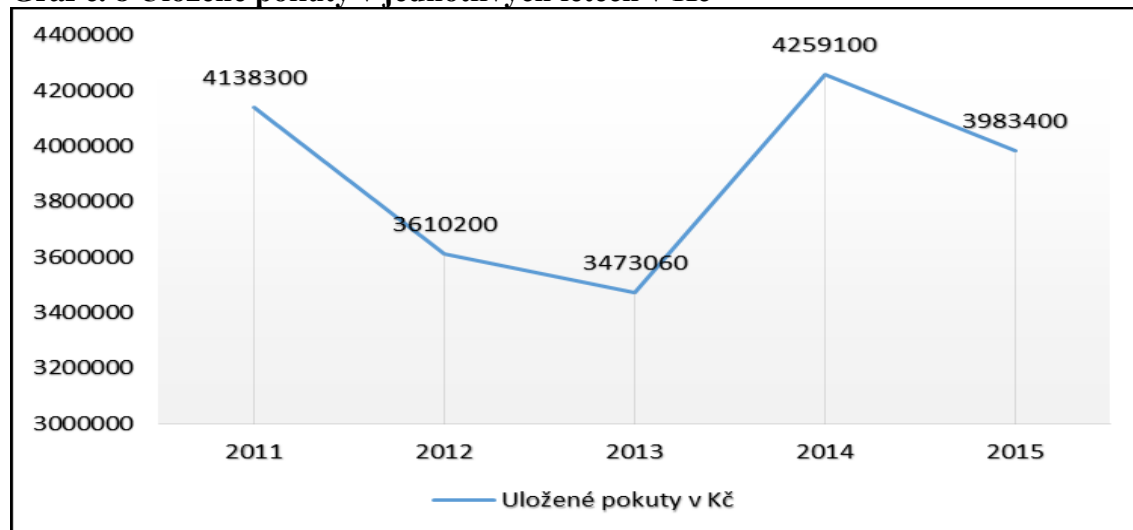
Tabulka č. 5 Uložené pokuty v jednotlivých letech

Uložené pokuty	2011	2012	2013	2014	2015
Počet	1.045	1.452	1.264	1.530	1.189
Kč	4.138.300	3.610.200	3.473.060	4.259.100	3.983.400

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2011 bylo uloženo 1.045 pokut v celkové částce 4.138.300 Kč. Rok 2012 znamenal navýšení počtu pokut o 407, tj. o 38,9 %. Fakticky ale došlo ke snížení celkové výše uložených pokut v Kč, a to na částku 3.610.200 Kč, což je o 12,8 % méně oproti roku 2011. V roce 2013 bylo 1.264 pokut a tím došlo rovněž ke snížení počtu pokut o 13% oproti roku 2012. V roce 2014 bylo uloženo nejvíce pokut ve sledovaném období, a to 1.530 (nárůst o 21%) a v částce 4.259.100 Kč (nárůst o 22,6 %). Rok 2015 znamená snížení celkového počtu uložených pokut o 22,3 %. Celková suma za pokuty činila 3.983.400 Kč a oproti roku 2014 jde o pokles 6,5 %.

Graf č. 8 Uložené pokuty v jednotlivých letech v Kč

Zdroj: vlastní zpracování

4.5.5 Ochranná opatření

Tabulka č. 6 Uložená ochranná opatření v jednotlivých letech

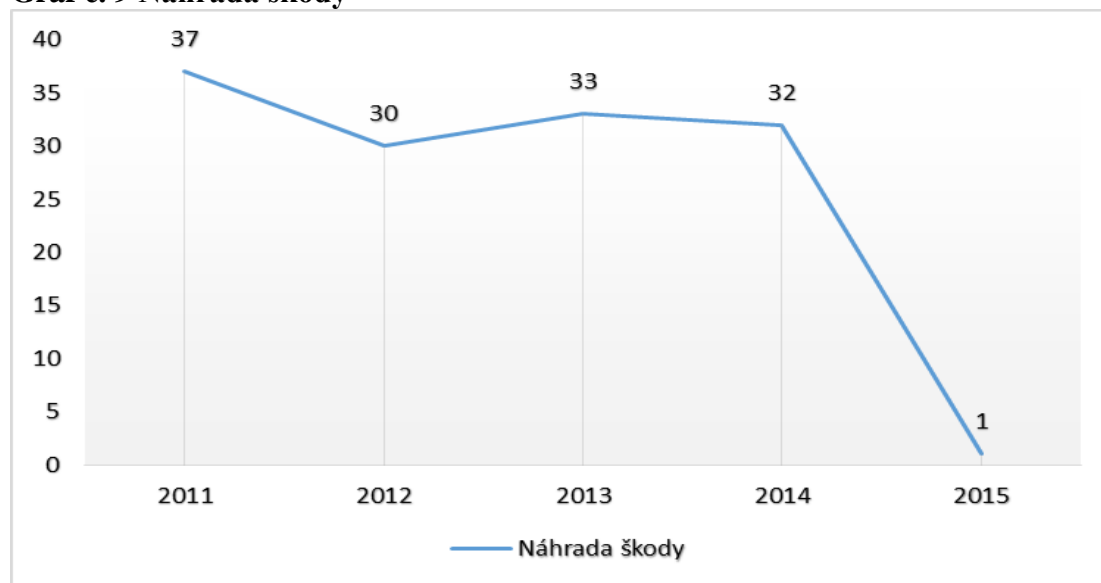
Ochranná opatření	2011	2012	2013	2014	2015
Omezující opatření	0	0	0	0	0
Zabrání věci	1	1	0	4	8

Zdroj: vlastní zpracování

Přestupkové oddělení MěÚ Tábor ukládá malé množství ochranných opatření. Omezující opatření ve sledovaném období neuložilo ani jednou. Zabrání věci se navýšilo od r. 2014, a to na 4. Nejvíce bylo uděleno v roce 2015, a to osmkrát.

4.5.6 Náhrada škody

Graf č. 9 Náhrada škody

Zdroj: vlastní zpracování

Výše uvedený graf č. 9 udává počet případů, kdy bylo přestupkovým oddělením MěÚ Tábor rozhodováno o náhradě škody. Počet byl nejvyšší v roce 2011, a to celkem 37. V roce 2015 došlo k razantnímu snížení na pouze 1 náhradu škody.

4.5.7 Odvolací řízení

Tabulka č. 7 Odvolací řízení proti vydaným rozhodnutím

Odvolání	2011	2012	2013	2014	2015
Počet odvolání podaných proti rozhodnutím vydaným v I. stupni	18	25	19	6	28
Vyřízeno autoremedurou	1	1	0	0	1
Potvrzená rozhodnutí	13	12	9	2	13
Zrušená rozhodnutí	0	4	1	0	14
Změněná rozhodnutí	0	2	1	0	0
Zrušená rozhodnutí a věci vrácené k novému projednání	4	6	8	4	0

Zdroj: vlastní zpracování

Výše uvedená tabulka udává počet podaných odvolání směřujících proti rozhodnutím vydaných přestupkovým oddělením v Táboře za jednotlivé roky. Dále zobrazuje stavy, jak jednotlivá odvolání byla vyřízena. Podaná odvolání řeší Krajský úřad v Českých Budějovicích.

Ve sledovaném pětiletém období 2011-2015 bylo ve správním řízení projednáno celkem 2.241 přestupků. Proti rozhodnutím bylo celkem podáno 96 odvolání, z toho bylo Krajským úřadem v Českých Budějovicích potvrzeno 49 rozhodnutí, což je 51% k celkovému počtu podaných odvolání v tomto období. Autoremedura byla užitá pouze ve třech případech, tj. 3 %. Zrušených rozhodnutí bylo 19, tj. 20 %. Zrušených rozhodnutí a vrácených k novému projednání bylo 22, tj. 23%. Změněná rozhodnutí byla pouze ve třech případech (3 %). V období let 2011 až 2015 bylo k celkovému počtu projednaných přestupků ve správním řízení zrušeno nebo změněno 2,5% rozhodnutí.

4.5.7.1 Rok 2011

Graf č. 10 Odvolací řízení v r. 2011

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2011 bylo ve správním řízení projednáno 389 přestupků. Odvolání proti rozhodnutím bylo podáno 18. Z toho Krajský úřad v ČB potvrdil 13 rozhodnutí, což je 72 %. Zrušeno a vráceno k novému projednání byla 4 rozhodnutí, tj. 22 % z celkového počtu odvolání. Autoremedura byla užita jen v jednom případě (6%). Krajský úřad v tomto roce nezměnil rozhodnutí. K celkovému počtu projednaných přestupků ve správním řízení bylo zrušeno nebo změněno 1,2 % rozhodnutí.

4.5.7.2 Rok 2012

Graf č. 11 Odvolací řízení v r. 2012

Zdroj: vlastní zpracování

V Táboře bylo ve správním řízení projednáno 427 přestupků v roce 2012. V tomto roce bylo podáno 25 odvolání. Z toho bylo potvrzeno 12 rozhodnutí, což je 48 %. Zrušena byla 4 rozhodnutí (16 %), zrušeno a vráceno k novému projednání bylo 6 (24%). Autoremedura byla využita jedenkrát (4%). Rozhodnutí byla změněna ve dvou případech, což je 8%. K celkovému počtu projednaných přestupků ve správním řízení bylo zrušeno nebo změněno 2,5% rozhodnutí.

4.5.7.3 Rok 2013

Graf č. 12 Odvolací řízení v r. 2013

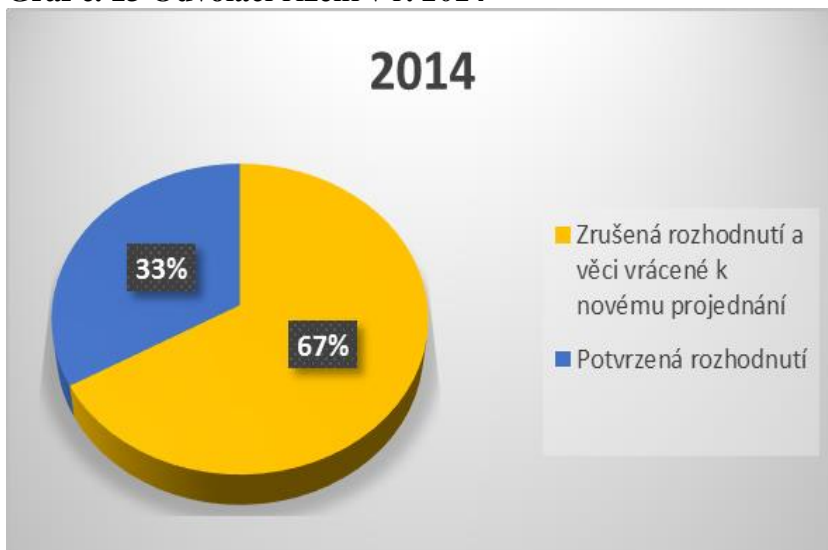

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2013 bylo ve správním řízení vyřízeno 455 přestupků. Z toho bylo podáno 19 odvolání. Z těchto odvolání Krajský úřad v ČB potvrdil 9 rozhodnutí, což je 48 %. Autoremedura učiněna nebyla. Zrušené rozhodnutí bylo 1 (5%) a změněné rovněž 1 (5%). Zrušená rozhodnutí a vrácené věci k novému projednání byla v počtu 8, tj. 42 %. K celkovému počtu projednaných přestupků ve správním řízení bylo zrušeno nebo změněno 2,1% rozhodnutí.

4.5.7.4 Rok 2014

Graf č. 13 Odvolací řízení v r. 2014

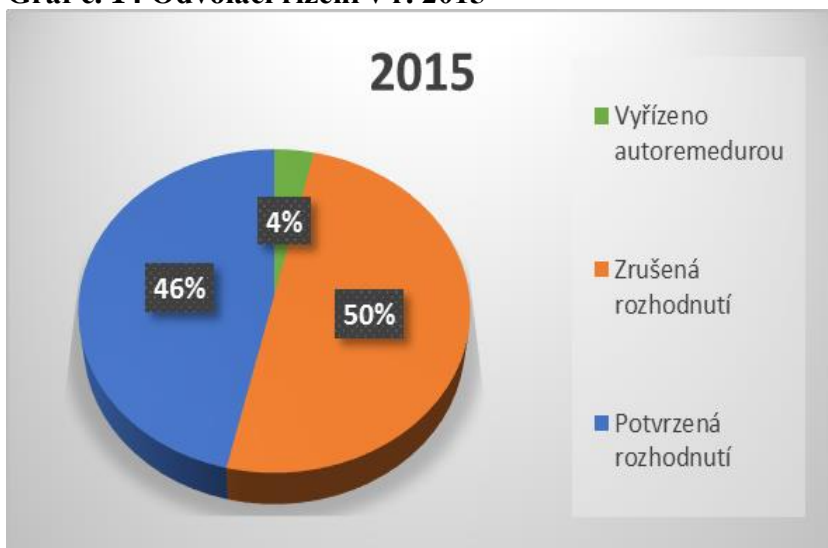

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2014 bylo přestupkovým oddělením ve správním řízení projednáno 447 přestupků. Počet odvolání byl 6. Z toho byla potvrzena dvě rozhodnutí (33%) a zrušených a vrácených k novému projednání byla 4 rozhodnutí (67%). K celkovému počtu projednaných přestupků ve správním řízení bylo zrušeno nebo změněno 0,9% rozhodnutí.

4.5.7.5 Rok 2015

Graf č. 14 Odvolací řízení v r. 2015

Zdroj: vlastní zpracování

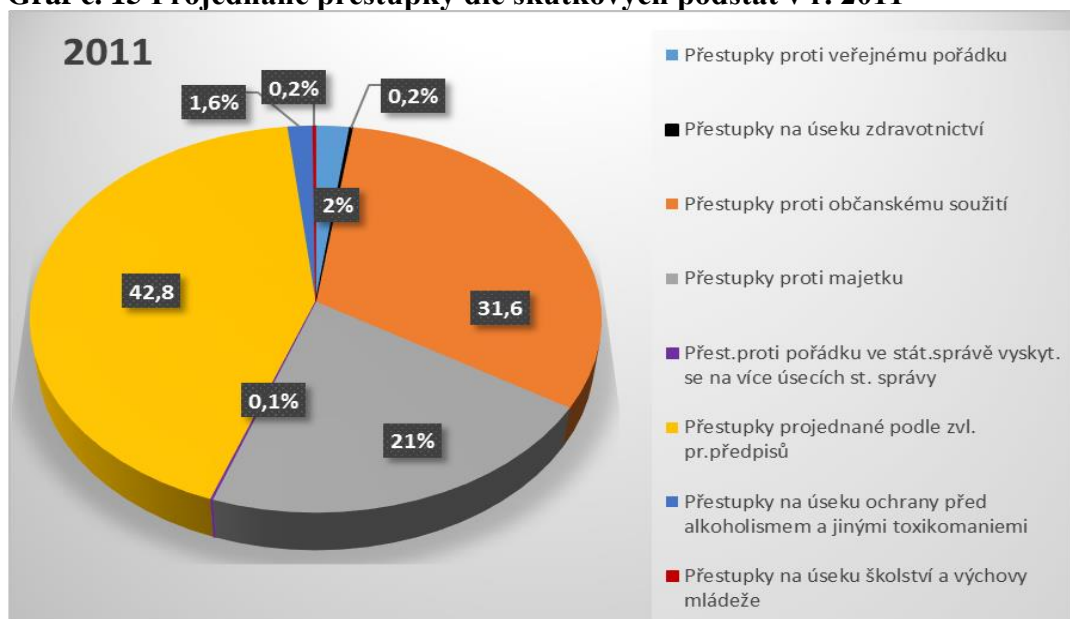
Ve správním řízení bylo v roce 2015 projednáno celkem 455 přestupků. V tomto roce bylo podáno 28 odvolání proti rozhodnutí. Z toho bylo potvrzeno 13 rozhodnutí, tj. 46%. Byla učiněna 1 autoremedura (4%). Zrušených rozhodnutí bylo 14, tj. 50%. K celkovému počtu projednaných přestupků ve správním řízení bylo v tomto roce zrušeno nebo změněno 3,3% rozhodnutí.

4.5.8 Projednané přestupky podle skutkových podstat

Tato kapitola podává přehled projednaných přestupků přestupkového oddělení Městského úřadu v Táboře podle skutkových podstat v jednotlivých letech sledovaného období 2011 až 2015. Jsou zde uváděny celkové počty přestupků včetně přestupků mladistvých. Na závěr kapitoly bude uvedeno zhodnocení projednaných přestupků, které byly spáchány mladistvými.

4.5.8.1 Rok 2011

Graf č. 15 Projednané přestupky dle skutkových podstat v r. 2011

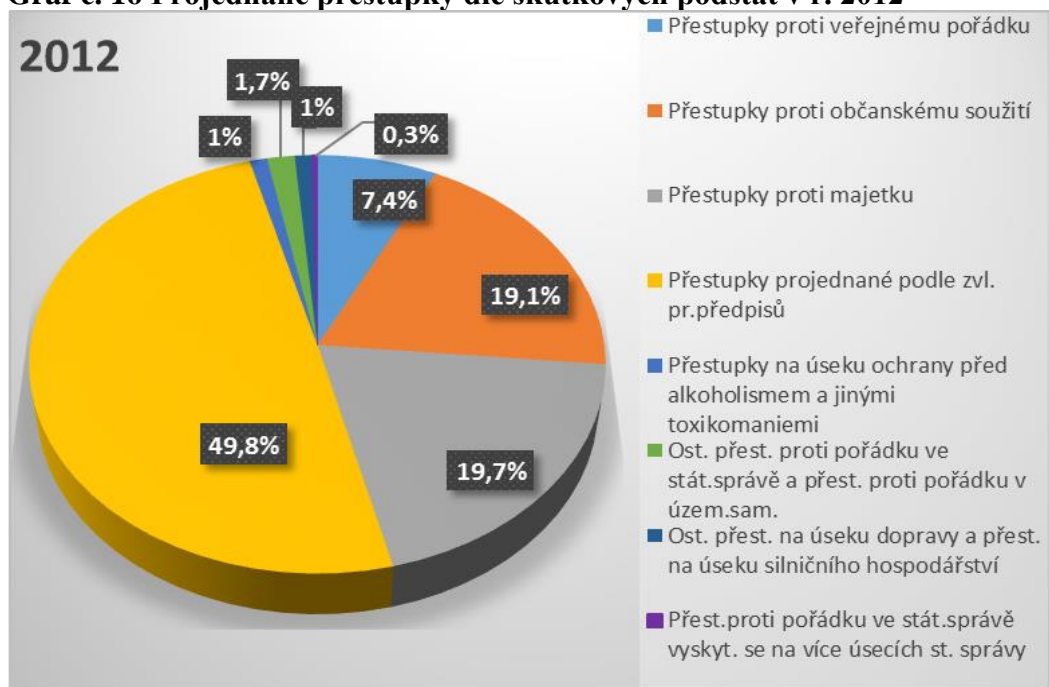
Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2011 bylo přestupkovým oddělením v Táboře projednáno celkem 1.152 přestupků. V tomto roce došlo k již zmíněné změně v přest. zák., a to zrušení § 22, tj. přestupky proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích. Ve výkaze o přestupcích projednanými orgány obce jsou v tomto roce evidovány pod § 22. Z důvodu, že v ostatních letech jsou evidovány pod přestupky projednanými podle

zvl. pr. předpisů, budou pro účely jednotné komparace těchto přestupků započteny pod přestupky projednané podle zvl. pr. předpisů, kterých bylo v tomto roce z celkového počtu projednáno 493 (42,8%). Druhou početnější skupinou byly přestupky proti občanskému soužití v počtu 364 (31,6%). Přestupků proti majetku bylo projednáno 248 (21,5 %). Přestupků proti veřejnému pořádku bylo 24 (2%), přestupků na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi bylo 18 (1,6%), přestupky na úseku zdravotnictví byly v počtu pouze dvou a stejného počtu dosáhly přestupky na úseku školství a výchovy mládeže, tj. 0,2%. Byl projednán pouze jeden přestupek proti pořádku ve stát.správě vyskyt. se na více úsecích st. správy (0,1%). Ostatní přestupky proti pořádku ve stát. správě a přestupky proti pořádku v územní samosprávě nebyly v tomto roce řešeny.

4.5.8.2 Rok 2012

Graf č. 16 Projednané přestupky dle skutkových podstat v r. 2012

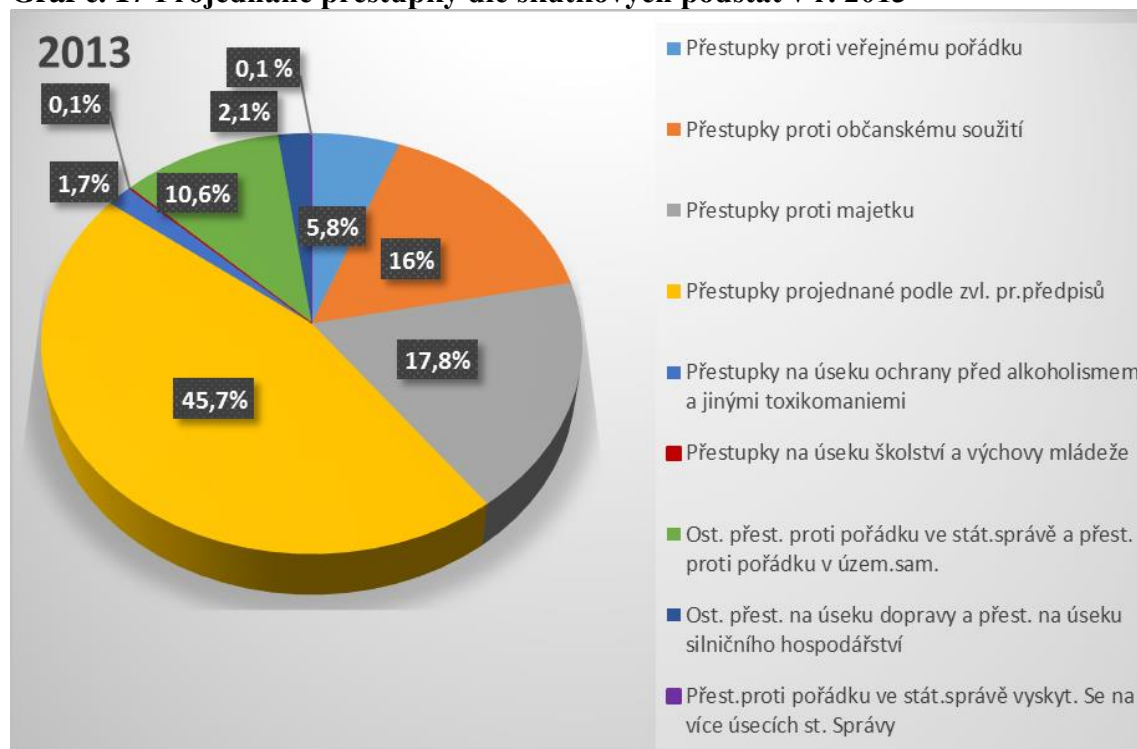
Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2012 bylo projednáno celkem 1.591 přestupků. Nejpočetnější skupinu tvořily přestupky projednané podle zvláštních právních předpisů, kterých bylo řešeno 791, tj. 49,7 %. Další početnější skupinou přestupků jsou přestupky proti majetku, kterých bylo projednáno 313, tj. 19,7 % a přestupky proti občanskému soužití v počtu 304, tj. 19,1 %. Přestupků proti veřejnému pořádku bylo řešeno 117 (7,3 %), přestupků na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi bylo 17 (1%), ostatních přestupků proti

pořádku ve státní správě a přestupků proti pořádku v územní samosprávě bylo 27 (1,7 %), ostatních přestupků na úseku dopravy a přest. na úseku silničního hospodářství bylo 17 (1%) a v nejmenším zastoupení byly přestupky proti pořádku ve státní správě vyskytující se na více úsecích státní správy v počtu 5, což je 0,3 %.

4.5.8.3 Rok 2013

Graf č. 17 Projednané přestupky dle skutkových podstat v r. 2013

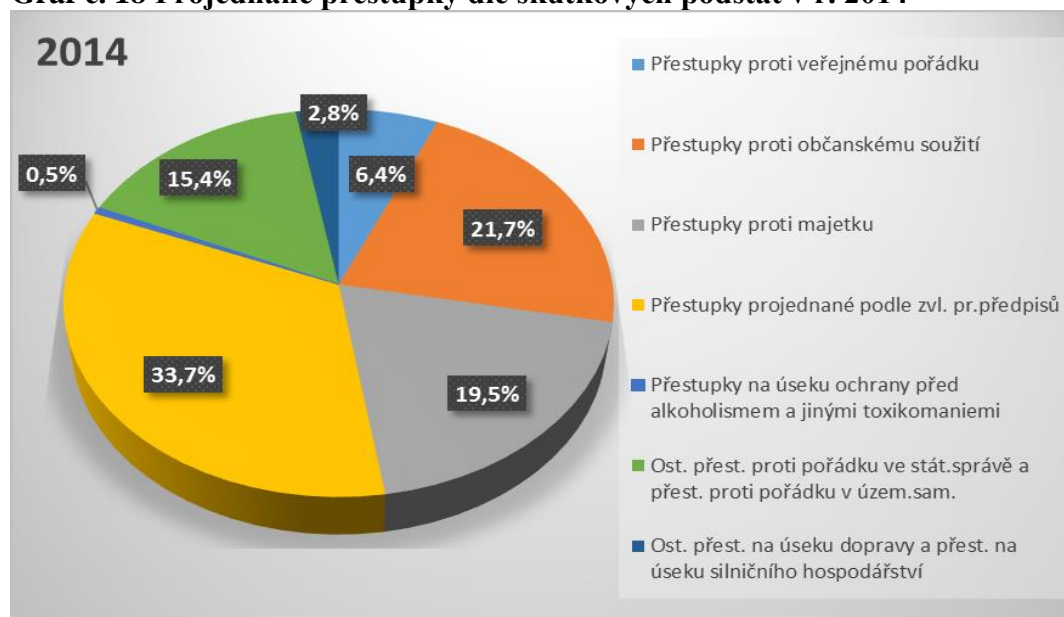

Zdroj: vlastní zpracování

V roce 2013 bylo přestupkovým oddělení v Táboře projednáno celkem 1.407 přestupků. Z tohoto počtu bylo řešeno 45,7 % přestupků projednaných podle zvláštních pr. předpisů nejvíce řešeny v počtu 643. Přestupky proti majetku byly projednány v počtu 252 (17,8 %). Přestupky proti občanskému soužití jsou zastoupeny v počtu 226 (16%). Ostatní přestupky proti pořádku ve stát.správě a přest. proti pořádku v územní samosprávě byly v počtu 149, což je 10,6 % a přestupků proti veřejnému pořádku bylo řešeno 81 (5,8%). Ostatní přest. na úseku dopravy a přestupky na úseku silničního hospodářství v počtu 30 (2,1%). Přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi byly projednány v počtu 24 (1,7 %). V tomto roce byl řešen pouze 1 přestupek na úseku školství a výchovy mládeže (0,1%) a 1 přestupek proti pořádku ve stát.správě vyskytující se na více úsecích st. správy (0,1%).

4.5.8.4 Rok 2014

Graf č. 18 Projednané přestupky dle skutkových podstat v r. 2014

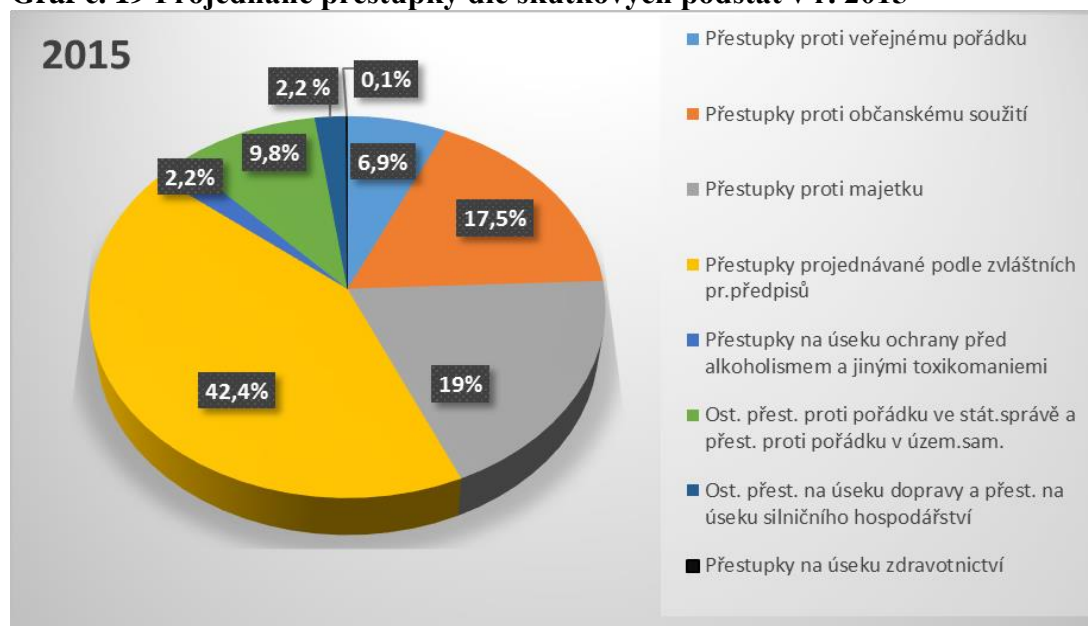

Zdroj: vlastní zpracování

V tomto roce bylo celkem řešeno 1.666 přestupků, z toho 562 jsou přestupky projednané podle zvl. pr. předpisů, tj. 33,7%. Přestupků proti občanskému soužití bylo 361 (21,7%), přestupků proti majetku 324 (19,5%), ostatních přestupků proti pořádku ve st.správě a územní samosprávě 257 (15,4%), přestupků proti veřejnému pořádku 107 (6,4%), ostatních přestupků na úseku dopravy a na úseku silničního hospodářství 46 (2,8%), přestupků na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi 9 (0,5%).

4.5.8.5 Rok 2015

Graf č. 19 Projednané přestupky dle skutkových podstat v r. 2015

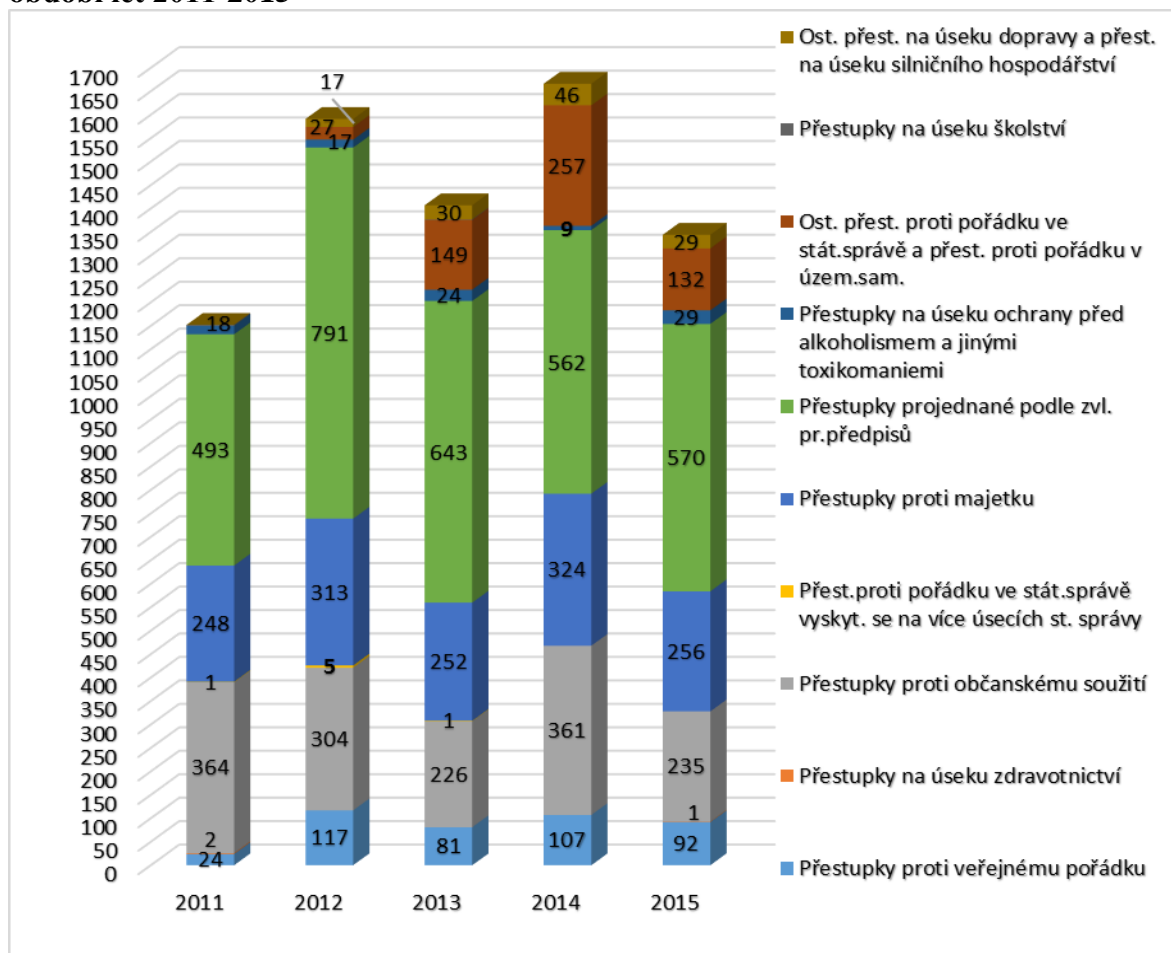

Zdroj: Vlastní zpracování

V roce 2015 bylo celkem 1.344 řešených přestupků. Tento počet sestává z 570 přestupků projednaných podle zvl. pr. předpisů, tedy 42,4 %. Dále bylo řešených 256 přestupků proti majetku (19 %), přestupků proti občanskému soužití 235 (17,5 %), 132 ostatních přestupků proti pořádku ve st.správě a územní samosprávě (9,8%), 92 přestupků proti veřejnému pořádku (6,9 %), 29 přestupků na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomanii (2,2 %), 29 ostatních přestupků na úseku dopravy a na úseku silničního hospodářství (2,2 %). Přestupek na úseku zdravotnictví byl pouze jeden (0,1%).

Pro jasnější přehled vývoje projednávaných přestupků ve sledovaném období slouží následující graf.

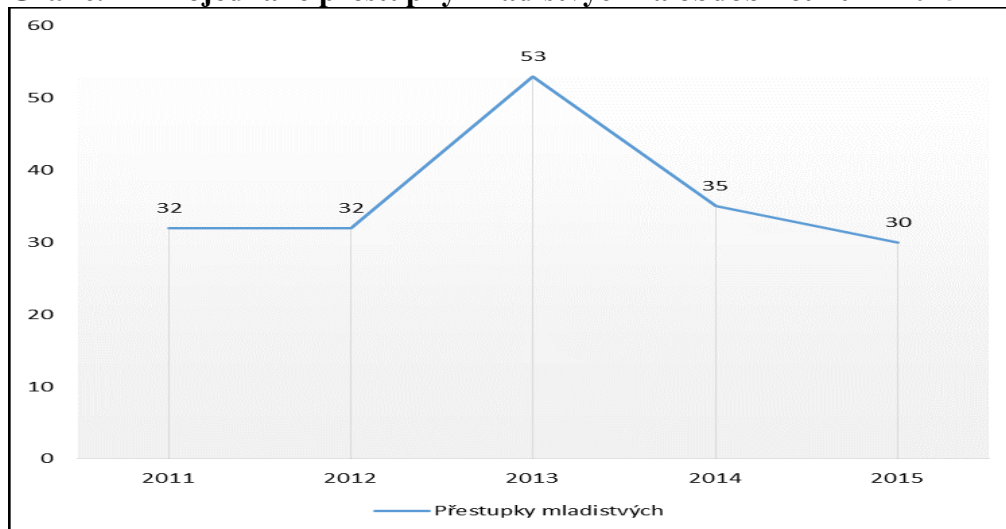
Graf č. 20 Přehled projednaných přestupky dle skutkových podstat ve sledovaném období let 2011-2015

Zdroj: vlastní zpracování

4.5.9 Projednané přestupky mladistvých

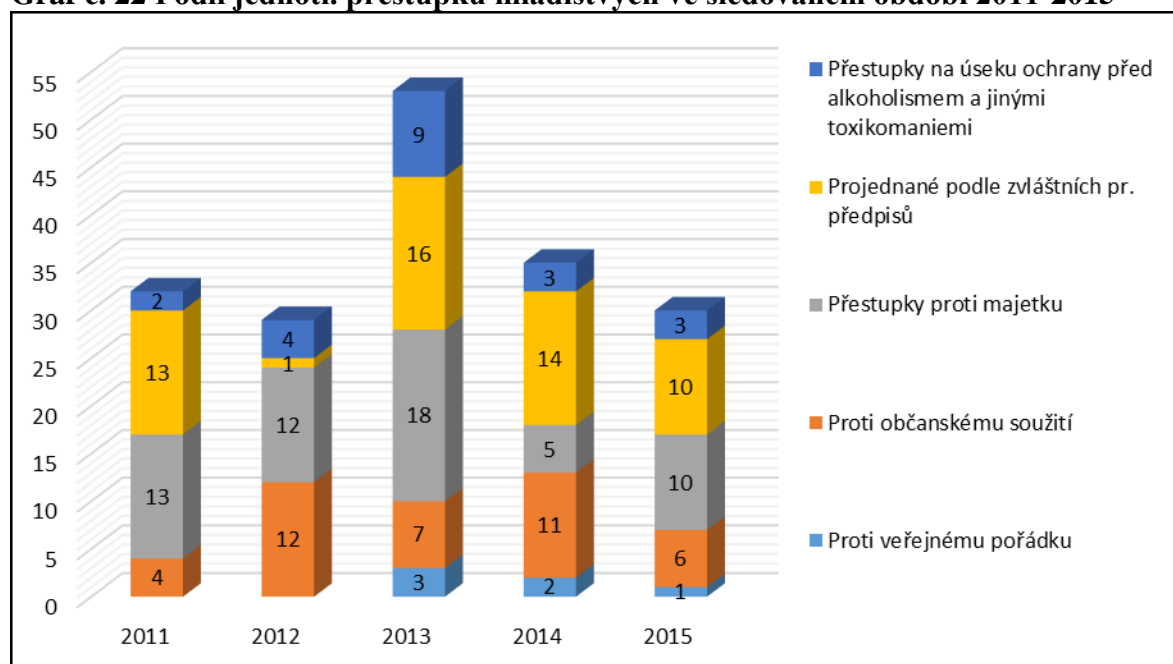
Graf č. 21 Projednané přestupky mladistvých za období let 2011-2015

Zdroj: vlastní zpracování

Výše uvedený graf zobrazuje počet projednaných přestupků přestupkovým oddělením MěÚ Tábor za jednotlivé roky. Za sledované pětileté období bylo projednáno 182 přestupků mladistvých. Vzhledem k celkovému počtu projednaných přestupků, který je 7.160, je podíl přestupků mladistvých 2,54 %. V roce 2011 bylo řešeno 32 přestupků mladistvých. Stejný počet byl i v roce 2012. Nejvíce jich bylo projednáno v roce 2013, a to 53. V následujícím roce 2014 počet poklesl na 35, tj. o 34 %. Za rok 2015 bylo přestupkovým oddělením projednáno 30 přestupků.

Graf č. 22 Podíl jednotlivých přestupků mladistvých ve sledovaném období 2011-2015

Zdroj: vlastní zpracování

Ve sledovaném období bylo nejvíce řešeno přestupků mladistvých proti majetku, tj. 58. Druhými v pořadí jsou přestupky projednané podle zvláštních předpisů v počtu 54. Přestupků mladistvých proti občanskému soužití bylo projednáno 40. Přestupků na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi bylo řešeno 21 a nejméně přestupků proti veřejnému pořádku v počtu 6.

4.6 Rozhovor

Po předchozím zpracování statistiky přestupků, které byly řešeny přestupkovým oddělením MěÚ Tábor, bude proveden rozhovor s panem Bc. Radkem Pilařem, který je

vedoucím tohoto oddělení. Rozhovor je členěn na tři tematické okruhy, a to pracovníci a přestupkové oddělení, projednávané přestupky a vývoj přestupkového řízení v budoucnu. Rozhovor je přílohou č. 6.

4.6.1 Přestupkové oddělení a jeho pracovníci

Přestupkové oddělení čítá celkem 7 pracovníků. Vedoucí pracovník projednává jak přestupky na úseku dopravy, tak i ty ostatní (např. přestupky proti občanskému soužití, proti majetku, proti veřejnému pořádku atd.). Dva pracovníci řeší pouze přestupky na úseku dopravy a čtyři ostatní přestupky. Pracovníci si mimo samotného řízení o přestupku sami zakládají spisy, vystavují posudky pro orgány PČR, ukončují spisy a vyhotovují statistiku přestupků. Jeden zaměstnanec zajišťuje denně poštu, kterou přináší a odnáší na podatelnu MěÚ Tábor. Dva zaměstnanci provádí skartační řízení. Řízení o přestupku je náročné, počet pracovníků byl dosud dostačující, ale pracovníci jsou velice vytíženi.

Pracovníci přestupkového oddělení musí projednávat různé pachatele přestupků. V minulosti se již stalo, že pracovník byl fyzicky napaden. Obzvláště u žen pachatel vycítí, že si k nim může více dovolit. Tato napadení jsou ale vzácné. Pracovníci dále čelí výhrůžkám o podání stížnosti na jeho osobu např. ke starostovi, do médií ba dokonce i k prezidentovi, ačkoliv tyto výhrůžky jsou neopodstatněné. Pracovníci nepobírají rizikové příplatky.

Součinnost přestupkového oddělení s orgány PČR a městské policie je hodnocena vedoucím pracovníkem kladně. Pouze někdy dojde k situaci, že je přestupkovým oddělením přijat úřední záznam s neúplnými náležitostmi.

Pracovníci jsou školeni na úseku přestupkového řízení minimálně dvakrát do roka. Tato školení jsou pořádána buď nadřízeným orgánem, tj. Krajským úřadem v ČB nebo Ministerstvem vnitra. Zaměstnancům je předložen výčet školení a oni si mohou sami zvolit, kterého se chtějí zúčastnit.

4.6.2 Projednávané přestupky

Důvody zvýšeného počtu přestupků převáděných do nového roku jsou časové, kdy za poslední dva až tři měsíce jsou přijaty nové přestupky a není časově zvládnutelné je

vyřídit a ukončit. Nejčastějším důvodem pro odložení přestupku bývá nepodání návrhu na zahájení řízení o přestupku a pro zastavení řízení je neprokázání viny obviněnému.

V minulosti se již několikrát přestupkovému oddělení MěÚ Tábor stalo, že mu byl neoprávněně postoupen přestupek nejmenovaného městského úřadu z důvodu podjatosti, ač bylo zřejmé, že se tento úřad chtěl zbavit případu z důvodu složitosti jednání.

Jako nejnáročnější řízení o přestupku je dle vedoucího pracovníka vedení společného řízení, kdy je projednáno více pachatelů.

Dopravních přestupků je z celkového počtu řešených přestupků 38 % a ostatních přestupků je 62 %.

Sankce zákaz činnosti je nejčastěji ukládána za dopravní přestupky, kdy je pachateli odňat řidičský průkaz. Sankce propadnutí věci je nejvíce uložena ve věci porušení obecně závazných vyhlášek města Tábora. Konkrétně se jedná o Obecně závaznou vyhlášku města Tábora č. 03/2014 ze dne 21.5.2014, o zákazu požívání alkoholu na veřejných prostranstvích. Propadnutou věcí se stává předmětná láhev alkoholu, kterou městští strážníci pachateli přestupku odejmou a společně s úředním záznamem tuto láhev předají přestupkovému oddělení.

O porušení sankce zákazu pobytu udělenou přestupkovým oddělením vedoucí neví vzhledem k tomu, že její porušení je trestním činem a kontrola spadá do kompetence policie ČR a městské policie. Tato sankce byla uložena ve velmi nízkém počtu a vždy se jednalo o pachatele přestupku, který byl bez domova a závislým na alkoholu nebo na drogách.

Zpětnou vazbu o úhradě uložených pokut a nákladů řízení přestupkové oddělení nemá. Tyto pokuty spravuje a kontroluje finanční odbor. Z praxe tohoto odboru je známo, že největšími dlužníky města Tábora jsou bezdomovci.

Zkušenosti se soukromými firmami, které zastupují své klienty v přestupkovém řízení, má toto oddělení bohaté a ve větší míře negativní. Tyto firmy usilují o průtahy v řízení s cílem promlčení přestupku. Jedná se především o dopravní přestupky.

Nejvíce odvolání je podáváno zajisté na dopravní přestupky, konkrétně za překročení rychlosti. Ostatní přestupky mimo dopravních jsou na tom s odvoláními poměrově podobně.

Podle zvláštních právních předpisů jsou nejčastěji řešeny přestupky projednávané dle zákona č. 361/2000 Sb., zákon o provozu na pozemních komunikacích,

zákon č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech, zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání a zákon č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla.

Nejčastěji porušované obecně závazné vyhlášky MěÚ Tábor jsou dvě, a to již výše zmiňovaná obecně závazná vyhláška města Tábora č. 03/2014 ze dne 21.5.2014, o zákazu požívání alkoholu na veřejných prostranstvích a vyhláška č. 02/2012 ze dne 12.3.2012, o pravidlech pro pohyb psů na veřejném prostranství a o vymezení prostorů pro volné pobíhání psů.

4.6.3 Přestupkové řízení v budoucnu

Vedoucí přestupkového oddělení vyslovil názor na novelu přest. zák., a to takový, že přinese pozitivní změny v tom smyslu, že bude zajisté potrestáno více pachatelů přestupku, kteří uměle protahují řízení z důvodu prodloužení lhůty k promlčení přestupku na dva roky. S navýšením horních hranic pokut souhlasí.

Novela bude mít ale negativní důsledek pro jeho oddělení v tom smyslu, že mu přinese více práce, a to z důvodu nové evidence přestupků, kdy pracovník bude muset zanášet informace o přestupku pachatele do databáze. Dále prodloužením lhůty k promlčení přestupku se budou muset spisy uchovávat déle na oddělení a prostorově na tuto situaci nejsou vybaveni. Budou muset nalézt volné prostory pro uložení spisů.

5. Zhodnocení výsledků a doporučení

Zhodnocení výsledků praktické části diplomové práce je syntézou zpracované statistiky přestupků MěÚ Tábor a provedeného rozhovoru s vedoucím pracovníkem přestupkového oddělení. Tento rozhovor byl proveden záměrně kvůli konkretizaci prováděné přestupkové agendy a samotného přestupkového oddělení včetně jeho pracovníků. Tato kapitola se bude zaměřovat na podstatné okolnosti přestupkového řízení předmětného období let 2011-2015.

5.1 Zhodnocení statistiky přestupků

Ve sledovaném období přestupkové oddělení obdrželo celkem 10.706 přestupků, z toho bylo celkem vyřešeno 7.160 (z toho řešeno blokově 1.223 přestupků, příkazem 3.696 přestupků a ve správním řízení 2.241 přestupků). Z provedené analýzy statistiky přestupků bylo zjištěno, že **dochází k rostoucí tendenci počtu došlých přestupků** na přestupkové oddělení MěÚ v Táboře. Poslední rok 2015 čítá nejvyšší množství došlých přestupků. Oproti počátku sledovaného období, tj. roku 2011, **došlo k nárůstu došlých přestupků o 11%. Nejvíce přestupků bylo řešeno v příkazním řízení, a to 51,6%, a to v každém roce sledovaného období. Nejméně bylo přestupků řešeno blokově 17,1%. Ve správním řízení bylo projednáno 31,3% přestupků.**

Počet vyřešených přestupků má v jednotlivých letech kolísavou tendenci. Oproti stavu vyřešených přestupků v r. 2011 se v r. 2012 tento počet zvedl o 38,1%. Bylo zjištěno, že v tomto roce byl přijat nový pracovník a dalo by se to pokládat jako jeden z hlavních důvodů navýšení počtu vyřešených přestupků. Dále v roce 2013 dochází ke snížení počtu vyřešených přestupků o 11,6%. K podobné situaci došlo v r. 2015, kdy došlo ke snížení počtu vyřešených přestupků o 19,3%. Podle podaných informací přestupkovým oddělení byl v těchto letech vždy jeden pracovník dlouhodobě pracovně neschopný z důvodu úrazu. Tímto by se dal zhodnotit jako jeden z hlavních důvodů poklesu počtu vyřešených přestupků v r. 2013 a 2015. Ostatními faktory mohou být odlišná skladba spáchaných přestupků a různý časový fond potřebný k jejich projednání. Je možné, že **výpadek, byť i jednoho pracovníka, znamená pro přestupkové oddělení snížení výkonnosti odhadem o jednu až dvě desetiny oproti normálnímu stavu, kdy jsou pracovníci v plném počtu.**

Provedenou analýzou statistiky přestupků bylo dále zjištěno, že jsou **přestupkovým oddělením MěÚ v Táboře nejčastěji ze sankcí ukládány pokuty**. Za sledované období **bylo uděleno 7.695 sankcí, z toho bylo uloženo 6.480 pokut (84,2%) v celkové výši 19.464.060 Kč**. Dále z celkového počtu sankcí bylo uloženo 1,2% propadnutí věci, 11,2 % zákazu činnosti, 3,2 % napomenutí, 0,1 % zákazu pobytu. Ve sledovaném období bylo **významnou změnou na poli přestupkového řízení v roce 2013 zavedení nové sankce zákaz pobytu** právním předpisem č. 494/2012 Sb. Účinnost nastala dne 15.1.2013 a je ustanovena v § 11 odst. 1 písm. e) přest. zák. Přestupkovým oddělením byla dle zpracované statistiky použita celkem šestkrát. Z rozhovoru s vedoucím oddělení došlo k poznatku, že osoby, které tuto sankci obdržely, byly ve všech případech závislé na alkoholu a pocházely ze špatných sociálních podmínek. Dále bylo zjištěno, že je Městskou policií Tábor na tuto sankci nahlíženo pozitivně a **je přínosem, neboť působí preventivně na již známé osoby, kteří se neustále dopouštějí protiprávního jednání a z důvodu obavy vykázání z města se začaly chovat slušněji**. Díky rozhovoru s vedoucím oddělení se ukázalo, že přestupkové oddělení nemá zpětnou vazbu, zda pokuta nebo náklady řízení, které rozhodnutím uložilo, byly zcela zaplacený. Správcem v této záležitosti je finanční odbor. Největšími dlužníky města Tábora v oblasti nezaplacených pokut jsou osoby bez domova.

Zákaz činnosti je druhou nejčastěji ukládanou sankcí zkoumaného oddělení. Dle vedoucího je tato sankce ukládána **nejvíce za přestupky dopravní**, kdy je pachateli odňat řídičský průkaz.

Výrazným elementem v předmětném časovém období bylo **vydání obecně závazné vyhlášky č. 06/2012, o zákazu požívání alkoholu na veřejných prostranstvích**, která byla vyhlášena zastupitelstvem města Tábora dne 19.12.2012, později nahrazenou vyhláškou č. 03/2014 dne 21.5.2014 z důvodu rozšíření veřejných lokalit, ve kterých je konzumace alkoholu zakázána. Vzhledem k tomu, že její porušení se řídí dle zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, má tato vyhláška **dopad na přestupkové oddělení MěÚ v Táboře, a to takový, že dochází k navýšení celkového počtu došlých přestupků**. Na druhou stranu ale z rozhovoru vyplynulo, že přínos vyhlášky je kladný pro město Tábor, jelikož došlo k odsunu bezdomovců z předmětných lokalit. Dále bylo zjištěno, že sankce propadnutí věci je nejvíce ukládána za porušení této vyhlášky. Propadnutou věcí se stává odňatá láhev alkoholu a je povinností přestupkového orgánu předat tuto věc Úřadu

pro zastupování státu. Pro pracovníky to znamená vyšší časovou náročnost vzhledem k tomu, že po skončení řízení musí láhev pěšky odnést na tento úřad. Opatřením v této věci by mohla být **pomoc ze strany Městské policie v Táboře spočívající v odnosu zabavených lahví s alkoholem Městskou policií Tábor**, jelikož strážníci mají denně pěší pochůzky nebo pojízdky po městě a jeden ze strážníků by se mohl pověřit touto povinností. Z provedeného rozhovoru vyplynulo, že nejvíce je porušována tato vyhláška a dále pak vyhláška O pravidlech pro pohyb psů na veřejném prostranství a o vymezení prostorů pro volné pobíhání psů.

Za poslední pětileté období bylo celkem podáno 96 odvolání proti vydaným rozhodnutím, z toho bylo Krajským úřadem v Českých Budějovicích **potvrzeno 49 rozhodnutí, což je 51%** k celkovému počtu podaných odvolání v tomto období. Autoremedury není často využíváno, jelikož byla užitá pouze ve třech případech, tj. 3 %. Zrušených rozhodnutí bylo 19, tj. 20 %. Zrušených rozhodnutí a vrácených k novému projednání bylo 22, tj. 23%. Změněná rozhodnutí byla pouze ve třech případech (3 %). **V období let 2011 až 2015 bylo z celkového počtu projednaných přestupků ve správním řízení zrušeno nebo změněno 2,5% rozhodnutí.** Na základě rozhovoru bylo zjištěno, že **nejvíce odvolání je podáváno na dopravní přestupky**, konkrétně pak za překročení rychlosti a na ostatní přestupky, za které se odebírají body.

Jak již bylo výše zmíněno, bylo celkem vyřešeno 7.160 přestupků za dobu posledních pěti let. Z toho bylo spácháno **3.059 (42,7%) přestupků projednávaných podle zvláštních právních předpisů, které jsou v Táboře nejčastěji páchané.** Dle vedoucího pracovníka jsou to konkrétně pak přestupky projednávané dle zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, dle zákona č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech, zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání a zákon č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla. Jako **druhé nejčastěji páchané přestupky** jsou dle § 49 přest. zák., tj. **přestupky proti občanskému soužití, kterých bylo projednáno 1.490 a nesou podíl 20,8%** na celkovém počtu vyřešených přestupků. Dalšími častěji projednávanými přestupky jsou dle § 50 přest.zák., tj. **proti majetku, kterých bylo z celkového počtu řešeno 1.393, tj. 19,5%**. Ostatních přestupků proti pořádku ve státní správě a přestupků proti pořádku v územní samosprávě dle § 46 přest. zák. bylo 565 (7,9%), přestupků proti veřejnému pořádku dle § 47 přest. zák. bylo vyřešeno 421 (5,8%). Méně často řešené přestupky jsou dle § 23 přest. zák., ostatní

přestupky na úseku dopravy a přestupků na úseku silničního hospodářství, kterých bylo 122 (1,7%), přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi dle § 30 přest. zák. v počtu 97 (1,4%), přestupky proti pořádku ve státní správě vyskytující se na více úsecích státní správy dle § 21 přest. zák., kterých bylo pouze 7 (0,1%), dále přestupků na úseku školství (§ 31 přest. zák.) a přestupků na úseku zdravotnictví (§ 49 přest. zák.) bylo projednáno stejné množství, a to pouze 3 (0,05%).

5.2 Přestupkové oddělení MěÚ v Táboře

Přestupkové oddělení MěÚ v Táboře zaměstnává 7 pracovníků. Z rozhovoru bylo zjištěno, že vedoucí řeší napůl dopravní i ostatní přestupky. To znamená, že 2,5 (36 %) pracovníků řeší dopravní přestupky a 4,5 pracovníků (64 %) ty ostatní. Dále bylo zjištěno, že dopravních přestupků je z celkového počtu řešených přestupků 38 % a ostatních přestupků je 62 %. Tímto by se dal rozvržený podíl stávajících pracovníků zhodnotit jako dostačující.

Z rozhovoru vyplynulo, že pracovníci vykonávají nejen přestupkové řízení, ale i ostatní činnosti, např. zakládání a ukončení spisů, vystavení posudků pachatelů přestupku pro jiné správní orgány (např. PČR, Státní zastupitelství), vyhotovení výkazu o projednaných přestupcích. Jeden pracovník zajišťuje denně poštu, kterou přináší a odnáší na podatelnu MěÚ Tábor. Dva zaměstnanci provádí skartační řízení. Řízení o přestupku je samo o sobě náročné. Stávající počet pracovníků byl dosud dostačující, ale pracovníci jsou velice vytíženi, a to s sebou může přinést zvýšenou chybovost. **Vzhledem k navyšujícímu se počtu došlých přestupků by bylo vhodné pro toto oddělení přijmout novou pracovní sílu**, která by vykonávala vedlejší činnosti a byla by administrativní výpomocí přestupkového oddělení. Pracovníci by se alespoň mohli plně věnovat pouze přestupkovému řízení a ostatní dosud vykonávané činnosti by je nezdržovaly při jejich výkonu.

Bylo zjištěno, že výkon práce přestupkového oddělení MěÚ v Táboře skýtá určitá rizika. Jedním z nich může být pro pracovníky riziko spočívající v napadení od účastníka řízení. Již v minulosti k této události došlo. Dalším rizikem se jeví možnost nakažení infikovanou osobou, jelikož projednávají i nepřizpůsobivé občany, kteří jsou často bez domova, osoby z ne příliš dobrých sociálních podmínek nebo drogově závislé. Vedoucí pracovník v rozhovoru uvedl, že pracovníci nepobírají rizikové příplatky. **Jako**

doporučení pro přestupkové oddělení bude zvážení možnosti poskytovat pracovníkům zvláštní příplatky. Strážníci Městské policie Tábor jej rovněž pobírají, přičemž pracovníci přestupkového oddělení projednávají z určité části stejné klienty. Na vedení by pak bylo uvážení, v jaké výši by takový příplatek byl poskytnut.

S odkazem na rozhovor bylo zjištěno, že pracovníci jsou proškolení v oblasti platné právní úpravy přestupkového řízení. Tato školení jsou pod záštitou Ministerstva vnitra nebo Krajského úřadu v Českých Budějovicích. Vzhledem k možné pravděpodobnosti napadení účastníkem řízení by se měli pracovníci zúčastnit odborných praktických seminářů v oblasti práce s rizikovým (agresivním) klientem včetně základních pravidel sebeobrany. Také by se mohlo zvážít, zda pracovníkům do kanceláře nainstalovat bezpečnostní tlačítko, které by v případě nebezpečí pracovník použil a přivolal by si tím pomoc z řad Městské policie Tábor, která má služebnu ve stejné budově. Z tohoto vyplývá jediné, že by se měla **zvýšit bezpečnost pracovníků přestupkového oddělení.**

5.3 Přestupkové řízení v budoucnu

V praktické části byl úvodem zpracován přehled právních předpisů, které změnila zák. č. 200/1990 Sb., o přestupcích, za období posledních pěti let. V budoucnu nejvíce ovlivní činnost přestupkového oddělení právní předpis **č. 204/2015 Sb.**, kterým se mění zákon č. 200/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, ve kterém několik vybraných ustanovení nabylo účinnosti již k 1.10.2015, a ta ostatní až k 1.10.2016.

Účinnost novely přinese řadu změn v přestupkovém řízení. Již **od 1.10.2015** došlo ke změně ve výši pokut v blokovém a příkazním řízení. V blokovém řízení došlo k navýšení z 1.000 Kč na 5.000 Kč a v příkazním řízení se ze 4.000 Kč může uložit pokuta až do výše 10.000 Kč. Došlo ke změně pokut i u přestupků mladistvých, kdy se maximální hranice snižuje na polovinu a nesmí být vyšší než 5.000 Kč. U blokového řízení se mladistvému může uložit pokuta do maximální výše 2.500 Kč.

Jako významnou změnu přest. zák. je nutné uvést, že je novelou změněna lhůta pro projednání přestupku tím, že se zahájením řízení její běh přerušuje a tímto přerušením dochází k běhu nové lhůty pro projednání přestupku. Důležitou podmínkou je, že přestupek nemůže být projednán, pokud od jeho spáchání uplynula doba dvou let. Dle vedoucího přestupkového oddělení MěÚ Tábor to pro oddělení ponese povinnost delšího uchovávání

spisů na oddělení a prostorově na tuto situaci nejsou vybaveni. Budou se muset nalézt prostory pro ukládání spisů.

Změna lhůty k projednání přestupku je autorkou hodnocena kladně. Vysvětlením může být praxe přestupového oddělení MěÚ Tábor, které má negativní zkušenosti se soukromými firmami, které zastupují pachatele přestupku, jejichž snahou je úmyslné zdržování řízení o přestupku se záměrem jeho promlčení a tím by pachatel utekl trestu. Nejčastěji se jedná o dopravní přestupky. Díky novele bude možno potlačit takovéto jednání alespoň z poměrné části a přestupkový orgán bude moci potrestat více pachatelů přestupku, kteří takto uměle protahují řízení s cílem promlčet přestupek.

Od 1.10.2016 dojde k navýšení horních sazeb u řady pokut. Pokud bude docházet k opakovanému páchání přestupku, bude pro tyto účely zaveden přísnější postih ve formě výrazného navýšení sankce. Jedná se zejména o přestupky proti veřejnému pořádku, proti občanskému soužití a proti majetku. Zvýšení maximální hranice sankcí by mohlo působit preventivněji na pachatele, kteří své protiprávní jednání opakují. Otázkou je, jestli tato změna nebude působit pouze preventivně na slušnější část občanů a na ty problémovější nikoliv. To ukáže až praxe přestupkového oddělení.

Výraznou změnou pro přestupkové oddělení bude **zavedení centrální evidence přestupků**, které bude mít povinnost zapisovat údaje o spáchaném přestupku prostřednictvím elektronického formuláře. Pracovník si bude moci z této evidence zjistit, zda pachatel spáchal přestupek poprvé nebo opakovaně a bude moci vyvodit úsudek o výši pokuty. Rozhovorem s vedoucím bylo zjištěno, že pro přestupkové oddělení to přinese vyšší časovou náročnost z důvodu zapisování dat do evidence přestupků. Nicméně pozitivní stránkou dle autorky bude možnost navýšení pokut uložených pachatelům, kteří páchají přestupky opakovaně a v jiných obcích.

Novela přestupkového zákona nepřinese pouze klady, ale pro přestupkové oddělení bude znamenat i určité nevýhody. Jednou z těchto nevýhod je navýšení práce např. s odloženými přestupky, kdy povinností pracovníka přestupkového oddělení bude vyzumět písemně všechny osoby, které byly jednáním podezřelého z přestupku dotčeny. V současné době totiž není povinností přestupkového orgánu vyzumívat všechny dotčené osoby, pouze dává na vědomí poškozenému, že věc odložil.

6. Závěr

Přestupkové řízení je velice obsáhlou a spletitou oblastí spadající do sféry veřejné správy, čímž se dané téma diplomové práce plně vztahuje k autorky studovanému oboru Veřejná správa a regionální rozvoj.

Stěžejním právním předpisem pro oblast přestupkového řízení je zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. Nutno podotknout, že v průběhu psaní diplomové práce došlo k nabytí účinnosti některých vybraných ustanovení, které tento zákon mění, konkrétně ke dni 1.10.2015. Autorka tyto změny neopomenula a zahrnula je do diplomové práce. Zbývající vybrané změny přestupkového zákona vejdou v účinnost až k datu 1.10.2016. Nicméně je na ně pamatováno v praktické části, ve které byla učiněna analýza změn v legislativě přestupkového řízení.

Hlavními pasážemi diplomové práce jsou teoretická a praktická část. Po získaných znalostech vyplývajících z obou těchto částí bylo pro lepší orientaci učiněno zhodnocení výsledků a byla navržena doporučení v samostatné kapitole č. 5. Cílem teoretické části bylo komplexně zpracovat problematiku přestupků a procesních postupů z pohledu platné právní úpravy. Z tohoto důvodu se tato část nejprve zaměřuje na vymezení všech základních institutů přestupkového řízení, jako jsou znaky skutkové podstaty, odpovědnost za přestupek, lhůta pro projednání přestupku či okolnosti vylučující protiprávnost. Stěžejní částí je pak kapitola Řízení o přestupcích, která obsahuje deskripci platné právní úpravy a zásad řízení o přestupcích, příslušnosti správních orgánů, účastníků řízení a prostředky zajišťující účel a průběh řízení. Pro podání komplexního obrazu přestupkového řízení byl záměrně zvolen popis před samotným zahájením řízení, dále jeho vlastní průběh po zahájení řízení a ukončení řízení. Aby byla problematika přestupkového řízení zcela vyložena a došlo k úplnému naplnění cíle teoretické části, byly jako doplňující kapitoly zvoleny specifické typy přestupkového řízení, opravné prostředky, vykonávací řízení a administrativa přestupkového řízení.

Druhou částí diplomové práce je část praktická, jejímž cílem byla aplikace získaných teoretických poznatků v podmínkách města Tábora. Vzhledem k tomu, že je tato část zaměřena na časové období let 2011 – 2015, byla učiněna analýza zásadních změn zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů. Praktická část věnuje hlavní pozornost přestupkovému oddělení Městského úřadu v Táboře. Z tohoto důvodu byla zpracována a vyhodnocena statistika přestupků řešených na půdě tohoto oddělení.

Pro podání reálného obrazu přestupkové agendy města Tábora byla zpracovaná statistika doplněna pohledem z praxe ve formě rozhovoru provedeného s vedoucím pracovníkem přestupkového oddělení. Na základě získaných teoretických i praktických poznatků došlo k vyhodnocení fungování tohoto oddělení včetně vymezení problémů a návrhu opatření vedoucích ke zlepšení jeho chodu. Cíl praktické části byl na základě těchto jednotlivých kroků splněn.

Bylo zjištěno, že ve městě Tábor dochází k navyšování počtu došlých přestupků oproti počátku sledovaného období o 11%. Jednou z příčin tohoto navýšení bylo vydání obecně závazné vyhlášky č. 06/2012, o zákazu požívání alkoholu na veřejných prostranstvích, která byla vyhlášena zastupitelstvem dne 19.12.2012. Sice pro přestupkové oddělení znamenala přírůstek práce, ale na druhou stranu bylo vyhodnoceno, že přínos vyhlášky je pro město Tábor kladný, jelikož došlo k odsunu bezdomovců z předmětných lokalit.

Vzhledem k tomu, že pracovníci přestupkového oddělení vykonávají i jiné činnosti než je samotné přestupkové řízení a dochází k postupnému navyšování došlých přestupků, bylo v diplomové práci navrženo, že by se měl přijmout nový administrativní pracovník, který by sloužil jako pomocná síla ostatním pracovníkům. Toto opatření by zlepšilo chod oddělení tím, že by se zajisté snížil počet nevyřešených přestupků.

Řízení o přestupku je nesnadnou a mnohdy nedocenenou činností pracovníků přestupkového oddělení. Po vyhodnocení získaných informací z přestupkového oddělení bylo v diplomové práci navrženo, aby byla zajištěna vyšší bezpečnost pracovníků z důvodu častého projednávání rizikových účastníků řízení, kdy pracovníkům hrozí nebezpečí napadení či nákaza přenosné choroby. V souvislosti s tímto opatřením by pro vedoucího odboru mělo být vhodným podnětem přiznání zvláštního příplatku pracovníkům přestupkového oddělení vzhledem k tomu, že jsou často vystavováni riziku spočívajícího v ohrožení jejich zdraví.

Diplomová práce byla sepsána k platnému právnímu stavu ke dni 25.2.2016, de facto v mezidobí účinnosti novely přestupkového zákona. Po prostudování a analýze změn, které tato novela přinese, bylo zhodnoceno, že by mělo jít o změny vesměs pozitivní. Kladně je hodnoceno především zavedení centrální evidence přestupků, navýšení horních sazeb pokut a změna lhůty k projednání přestupku. Záporně je pak hodnocena změna v oblasti odkládání věci, kdy bude povinností pracovníka vyrozumět všechny

přestupkem dotčené osoby, přičemž za účinnosti současného přestupkového zákona má povinnost vyrozumívát o odložení pouze poškozeného. Tato změna v zákoně přinese přestupkovému oddělení větší množství práce. Do jaké míry novela přinese změny vedoucí ke zlepšení činnosti přestupkového oddělení a k nárůstu úspěšnosti trestání přestupků, ukáže až teprve praxe.

7. Seznam použitých zdrojů

Knižní zdroje:

- ČERVENÝ, Zdeněk, ŠLAUF, Václav, TAUBER, Milan. *Přestupkové právo: komentář k zákonu o přestupcích včetně textu souvisejících předpisů*. 16. aktualizované vyd. podle právního stavu k 1.6.2009. Praha: Linde Praha, 2009, 431 s. ISBN 978-80-7201-768-3.
- ČERNÝ, Jan, HORZINKOVÁ, Eva, KUČEROVÁ, Helena. *Přestupkové řízení: Praktická právnícká příručka*. 12. vydání. Praha: LINDE PRAHA, a.s., 2011, 758 s. ISBN 978-80-7201-859-8.
- GERLOCH, Aleš. *Teorie práva*. 3. rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2004, 343 s. Právnícké učebnice. ISBN 80-864-7385-6.
- HENDRYCH, Dušan a kol. *Správní právo: obecná část*. 7. vyd. Praha: C. H. Beck, 2009, 837 s. Právnícké učebnice (C. H. Beck). ISBN 978-807-4000-492.
- HORZINKOVÁ, Eva, NOVOTNÝ, Vladimír. *Správní právo procesní: (vysokoškolská učebnice)*. Praha: Linde, 2006, 287 s. ISBN 80-720-1636-9.
- HORZINKOVÁ, Eva, KUČEROVÁ, Helena. *Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou a přehled zákonů obsahujících skutkové podstaty přestupků*. 2. vyd. Praha: Leges, 2011, 480 s. ISBN 978-80-87212-94-3.
- JEMELKA, Luboš, VETEŠNÍK Pavel. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení: komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, 610 s. ISBN 978-80-7400-501-5.
- PRUDILOVÁ, Miloslava. *Správní řád*. Vyškov: TSM, spol. s.r.o., vydavatelství, vzdělávací agentura, 2005, 180 s. ISBN 80-239-4260-3.
- SLÁDEČEK, Vladimír. *Obecné správní právo*. 2. vydání. Praha: ASPI - Wolters Kluwer, 2009, 464 s. ISBN 987-80-7357-382-9.
- SOLNAŘ, Vladimír, FENYK, Jaroslav, CÍSAŘOVÁ, Dagmar. *Základy trestní odpovědnosti: podstatně přepracované a doplněné vydání*. Dotisk prvního vydání. Praha: Nakladatelství Orac, s.r.o., 2004, 455 s. ISBN 80-86199-74-6.
- *Správní řád, Soudní řád správní, Přestupky: velká novela přestupkového zákona od 1.10.2015*. Ostrava: Sagit, 2015. ÚZ, 1101. ISBN 978-80-7488-132-9.
- VARVAŘOVSKÝ, Pavel, VALÁŠEK, Miloš, KOUSAL, Ivo, KOCOUREK, Milan. *Sborník stanovisek veřejného ochránce práv: Přestupky*. Brno: Kancelář veřejného

ochránce práv ve spolupráci s Wolters Kluwer ČR, a.s., 2012, 254 s. Stanoviska, 9. ISBN 978-80-7357-945-6.

Internetové zdroje:

- ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Vše o území. *Veřejná databáze*. [online]. 2.6.2015 [cit. 2016-01-06]. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=31588&u=__VUZEMI__43__552046
- Obecně závazná vyhláška města Tábora č. 03/2014, o zákazu požívání alkoholu na veřejných prostranstvích [online]. 2014 [cit. 2016-01-22]. Dostupné z: http://www.taborcz.eu/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=16470&id_dokumenty=26963
- *Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30.1.2006, č.j. 5 As 4/2005-92* [online]. [cit. 2015-07-07]. Dostupné z: http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2005/0004_5As__0500092A_prevedeno.pdf
- *Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11.6.2009, sp.zn. 9 As 62/2008*, [online]. [cit. 2015-13-08]. Dostupné z: http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2012/0083_8As__120_20130806101307_prevedeno.pdf
- *Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31.1.2006, č. j. 7 As 17/2005-98* [online]. [cit. 2015-07-20]. Dostupné z: http://www.nssoud.cz/files/SOUDNI_VYKON/2005/0017_7As__0500098A_prevedeno.pdf
- *Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů* [online]. [cit. 2015-07-10]. Dostupné z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=40/2009&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy
- *Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů* [online]. [cit. 2015-07-04]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/prestupky/>
- *Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů* [online]. [cit. 2015-08-01]. Dostupné z: <https://portal.gov.cz/app/zakony/zakon.jsp?page=0&nr=500~2F2004&rpp=15>

- *Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů* [online]. [cit. 2015-08-01]. Dostupné z: <http://zakony.centrum.cz/zakon-o-obcich/cast-1-hlava-4-dil-5>
- *Zákon č. 133/2011 ze dne 3. května 2011, kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony* [online]. 2011, s. 11 [cit. 2016-01-15]. Dostupné z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=133/2011&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy
- *Zákon č. 142/2012 Sb. ze dne 11. dubna 2012 o změně některých zákonů v souvislosti se zavedením základních registrů* [online]. 2012, s. 38 [cit. 2016-01-15]. Dostupné z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=142/2012&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy
- *Zákon č. 390/2012 Sb. ze dne 6. září 2012, kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony* [online]. 2012, s. 5 [cit. 2016-01-15]. Dostupné z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=390/2012&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy
- *Zákon č. 102/2013 Sb. ze dne 21.3.2013, kterým se mění zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony* [online]. 2013, s. 11 [cit. 2016-01-15]. Dostupné z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=102/2013&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy
- *Zákon č. 267/2015 ze dne 16. září 2015, kterým se mění zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony* [online]. 2015, s. 44 [cit. 2016-01-15]. Dostupné z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=267/2015&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy
- *Zákon č. 204/2015 Sb. ze dne 23. července 2015, kterým se mění zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony* [online]. 2015, s. 23 [cit. 2016-01-15]. Dostupné z: http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=204/2015&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy

Přílohy

Příloha č. 1 Vzor předvolání k ústnímu jednání

MĚSTSKÝ ÚŘAD TÁBOR

Kancelář starosty - oddělení přestupků

Žižkovo náměstí 2, 390 15 Tábor

Jméno a adresa trvalého
bydliště

Číslo jednací
Oprávněná úřední osoba:

Tábor
03.09.2015

ŘÍZENÍ O PŘESTUPKU - předvolání k ústnímu jednání /sdělení obvinění/

Městský úřad Tábor jako věcně a místně příslušný správní orgán podle ustanovení §§ 53 odst.1,2 a 55 odst.1) zák.čís.200/1990 Sb., o přestupcích proti Vám ve smyslu ustanovení § 67 odst.1 téhož zákona (dále jen přest.zákon) na základě oznámení Policie ČR, Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje, Územního odboru Tábor, Obvodního oddělení Tábor pod č.j. _____ zahajuje přestupkové řízení a zároveň Vám sděluje obvinění

z přestupku proti veřejnému pořádku podle ust. § 47 odst.1, písm.i) přest.zákona, kterého jste se dopustil údajně tím, že dne _____ 2015 v době kolem 15.00 hodin jste na účelové polní komunikaci vedoucí od rybníčka vedle silnice směrem na Nadějkov a ústící na pole v obci _____ vysypal stavební suť, tudíž jste neoprávněně založil skládku tím, že jste odložil odpad mimo vyhrazená místa.

Na základě výše uvedených skutečností Vás dle ust. § 49 odst.1 správního řádu v návaznosti na ustanovení § 74 odst. 1 zák.čís.200/1990 Sb., o přestupcích předvolávám k ústnímu jednání, které se bude konat dne : _____ 2015 v 08.30 hodin v budově Městského úřadu Tábor, Žižkovo náměstí čp. 11, kancelář _____ /I/. S sebou vezměte průkaz totožnosti (§ 36 odst.4 spr.řádu).

POUČENÍ:

Při ústním jednání budete oprávněn navrhopvat důkazy a činit jiné návrhy po celou dobu řízení až do vydání rozhodnutí, dále budete mít právo vyjádřit v řízení své stanovisko. Pokud o to požádáte, poskytnete Vám správní orgán informace o řízení (§ 36 odst.1,2 spr.řádu). Před vydáním rozhodnutí ve věci máte možnost vyjádřit se k jeho podkladům (§ 36 odst.3 spr.řádu), tj. do dne nařízeného ústního jednání dne _____ 2015, kdy bude ukončeno dokazování. Dále budete mít právo vyjádřit se ke všem skutečnostem, které se Vám kladou za vinu a k důkazům o nich, uplatňovat skutečnosti a navrhopvat důkazy na svoji obhajobu, podávat návrhy a opravné prostředky. K výpovědi a k doznání nesmíte být donucován (§ 73 odst.2) přest.zák. Současně máte právo dát se zastupovat advokátem nebo jiným zmocněncem, kterého si zvolíte. Zmocnění k zastoupení se prokazuje písemnou mocí (§ 33 správního řádu). Účastníci a jejich zástupci mají právo nahlížet do spisu (§ 38 odst.1 spr.ř.). S právem nahlížet do spisu je spojeno právo činit si výpisy a právo na to, aby správní orgán pořídil kopie spisu nebo jeho částí (§ 38 odst.4 spr.řádu). Účastníci jsou povinni označit důkazy na podporu svých tvrzení, správní orgán není návrhy účastníků vázán, vždy však provede důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci (§ 52 spr.řádu). Dle čl.6 odst.3, písm.d) Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a svobod č.209/1992 Sb., každý, kdo je obviněn z trestného činu, má minimální právo vyslyšet nebo dát vyslyšet svědky proti sobě a dosáhnout předvolání

a výslech svědků ve svůj prospěch za stejných podmínek, jako svědků proti sobě. Účastník řízení nebo jeho zástupce je povinen předložit na výzvu oprávněné úřední osoby průkaz totožnosti (§ 35 odst.4 spr.řádu).

Upozorňujeme Vás, že pokud se nedostavíte bez náležité omluvy nebo závažných důvodů, mohla by Vám být uložena pořádková pokuta a náhrady nákladů, které vznikly správnímu orgánu a ostatním účastníkům řízení Vaším zaviněním. Pokud se nedostavíte bez náležité omluvy, může být věc projednána bez Vaší přítomnosti (§ 74 odst.1 zák.čís.200/1990 Sb.).

V případě, že nebude možno přestupek projednat bez Vaší přítomnosti, v případě Vašeho nedostavení se na toto předvolání bez omluvy, může Vám být v souladu s ustanovením § 62 správního řádu uložena pořádková pokuta až do výše 50 000,-Kč, popř. můžete být podle ustanovení § 60 odst.1 správního řádu předveden orgány Policie ČR, nebo obecní policie.

V Táboře dne [] 2015

[]
odborný pracovník přestupkového řízení

Příloha č. 2 Vzor protokolu o ústním projednávání přestupku

MĚSTSKÝ ÚŘAD TÁBOR

Kancelář starosty - oddělení přestupků

Žižkovo náměstí 2, 390 15 Tábor

Číslo jednací

Oprávněná úřední osoba:

Tábor

05.10.2015

Protokolace prováděna od 08.45 hodin.

PROTOKOL o ústním projednávání přestupku

k č.j.]

v přestupkové věci obviněného , nar. 1 , trvale bytem , který se podle oznámení Policie ČR, Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje, Územního odboru Tábor, Obvodního oddělení Tábor pod č.j. měl dopustit přestupku proti veřejnému pořádku podle § 47 odst.1, písm.i) zák.čís.200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, kterého se dopustí ten, kdo neoprávněně založí skládku nebo odkládá odpadky nebo odpady mimo vyhrazená místa.

Toho přestupku se měl dopustit tím, že dne .2015 v době kolem 15.00 hodin na účelové polní komunikaci vedoucí od rybníčka vedle silnice směrem na Nadějkov a ústící na pole v obci vysypal stavební suť, tudíž neoprávněně založil skládku tím, že odložil odpad mimo vyhrazená místa.

V souladu s ustanovením § 67 odst.1 zákona čís.200/1990 Sb., o přestupcích v návaznosti na ust. § 74 odst.1 téhož zákona bylo dne 04.09.2015 obviněnému oznámeno zahájení řízení s tím, že byl řádně a včas předvolán k ústnímu projednání přestupku.

I. PROTOKOLACE VÝPOVĚDI OBVINĚNÉHO

K řízení se dostavil obviněný z přestupku , nar. , trvale bytem . Obviněný byl seznámen s obsahem spisu, jednotlivé listiny mu byly nahlas přečteny –

Oznámení přestupku OO PČR Tábor ze dne 2015

Úřední záznam OO PČR Tábor ze dne 2015

Fotografická dokumentace - CD

Předvolání obviněného /sdělení obvinění/ ze dne 2015

a byl řádně poučen:

Při ústním jednání budete oprávněn navrhnout důkazy a činit jiné návrhy po celou dobu řízení až do vydání rozhodnutí, dále budete mít právo vyjádřit v řízení své stanovisko. Pokud o to požádáte, poskytne Vám správní orgán informace o řízení (§ 36 odst.1,2 spr.řádu). Před vydáním rozhodnutí ve věci máte možnost vyjádřit se k jeho podkladům (§ 36 odst.3 spr.řádu). Dále budete mít právo vyjádřit se ke všem skutečnostem, které se Vám kladou za vinu a k důkazům o nich, uplatňovat skutečnosti a navrhnout důkazy na svoji obhajobu, podávat návrhy a opravné prostředky. K výpovědi a k doznání nesmíte být donucován (§ 73 odst.2 přest.zákona). Současně máte právo dát se zastupovat advokátem nebo jiným

zmocněncem, kterého si zvolíte. Zmocnění k zastoupení se prokazuje písemnou mocí (§ 33 spr.řádu). Účastníci a jejich zástupci mají právo nahlížet do spisu (§ 38 odst.1 spr.ř.). S právem nahlížet do spisu je spojeno právo činit si výpisy a právo na to, aby správní orgán pořídil kopie spisu nebo jeho částí (§ 38 odst.4 spr.řádu). Účastníci jsou povinni označit důkazy na podporu svých tvrzení, správní orgán není návrhy účastníků vázán, vždy však provede důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci (§ 52 spr.řádu). Dle čl.6 odst.3, písm.d) Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a svobod č.209/1992 Sb., každý, kdo je obviněn z tr.činu má minimální právo vyslyšet nebo dát vyslyšet svědky proti sobě a dosáhnout předvolání a výslech svědků ve svůj prospěch za stejných podmínek, jako svědků proti sobě. Správní orgán může dle ust. § 62 spr.řádu rozhodnutím uložit pořádkovou pokutu až do výše 50 000,-Kč tomu, kdo v řízení závažně ztěžuje postup tím, že se bez omluvy nedostaví na předvolání ke správnímu orgánu, nebo navzdory předchozímu napomenutí ruší pořádek nebo neuposlechne pokynu úřední osoby. Účastník nebo jeho zástupce je povinen předložit na výzvu oprávněné úřední osoby průkaz totožnosti (§ 36 odst.4 spr.řádu).

Obviněný je dále poučen podle § 23 správního řádu:

Pokud Vám nebylo rozhodnutí doručeno poštovním doručovatelem přímo do vlastních rukou, ale ve smyslu § 24 odst.1 správního řádu bylo uloženo na poště, potom se za den doručení považuje desátý den od tohoto uložení, nikoli až následné faktické převzetí rozhodnutí po uplynutí této desetidenní lhůty. V tomto případě se lhůta pro případné odvolání nepočítá od faktického převzetí předmětného rozhodnutí účastníka řízení, ale od jedenáctého dne od uložení písemnosti na poště. Dále podle ustanovení § 24 odst.3,4 správního řádu pokud pokus o doručení rozhodnutí znemožníte tím, že ho odmítnete převzít nebo neposkytnete součinnost nezbytnou k řádnému doručení, písemnost se považuje za doručenu dnem, kdy k neúspěšnému pokusu o doručení došlo.

Poučení jsem porozuměl, s obsahem spisu jsem byl seznámen, všechny listiny mi byly nahlas přečteny byla mi ukázána fotografická dokumentace a nechci se k nim dle ust. § 73 odst.2 přest.zákona vyjádřit, k přestupkovému spisu nemám připomínky a k přestupkovému jednání uvádím následující:

Jak jsem již uvedl, trvalé bydliště mám v [redacted], toto je moje doručovací adresa. Jsem ve starobním důchodu, jinak jsem OSVČ, vlastním takové malé stavebniny v [redacted]. Dne [redacted] 2015 někdy v odpoledních hodinách mi přivezli stavební materiál. Protože na voze se rozpadla jedna paleta „itongu“ v důsledku toho, že se rozpadla folie, která měla paletu zabezpečovat, tak já jsem musel situaci ihned řešit. Musel jsem rozpadlou paletu a z ní vyspaný materiál odstranit, abychom mohli další materiál složit u mě na dvoře. Tak jsem s autem jel na polní cestu vedoucí od rybníčka a ústící na pole v obci Jistebnice, kde jsem stavební suť vyházel na cestu. Cesta je totiž rozbitá, jsou tam velké výmoly, které potřebovaly zasypat, aby se mohlo po cestě projíždět. Potom jsem se vrátil zpět do místa bydliště, kde jsem složil ostatní materiál. Tímto způsobem opravuji cestu všichni. Zároveň je to přístupová cesta k mým pozemkům. Je pravda, že jsem nestihl požádat Městský úřad v Jistebnici, zda mohu tento materiál na cestu navézt. Potom přijela ke mně policie, která se mnou řešila, zda nevím, kdo vysypal na cestu stavební suť a že jim bylo voláno z obecního úřadu, že tam někdo zakládá černou skládku. Já jsem si všiml, že mě u toho vidí pan [redacted] a tak jsem to také policii řekl. Celé záležitosti je mi líto, myslel jsem, že dělám dobrou věc, když cestu vyspravím. Potom, až bych měl čas, tak jsem chtěl materiál rozdrtit, aby na cestě nezůstaly celé velké kusy. Druhý den jsem informoval Městský úřad v J [redacted] i, že jsem stavební suť vysypal na cestu a tam mi bylo řečeno, že žádný materiál na cestu vysypávat nesmím, takže jsem stavební suť z polní cesty odstranil.

To je vše, co bych chtěl uvést.

S protokolací mé výpovědi jsem byl seznámen a souhlasím s ní.

.....
podpis obviněného

II. PROTOKOLACE provádění důkazů

Důkazem je samotné přiznání obviněného [redacted], který se doznal, že na cestu vysypal stavební suť, dalším důkazem je fotografická dokumentace cesty zasypané odpadem a úřední záznam OO PČR Tábor ze dne [redacted] 2015, ze kterého je zřejmé, že obviněný se přiznal již policii, že stavební suť na cestu vysypal a viděl ho u toho [redacted].

Dokazování je ukončeno.

III. Seznámení účastníků řízení s podklady pro rozhodnutí

Účastník řízení byl ve smyslu ustanovení § 36 odst.3 zák.čís.500/2004 Sb., o správním řízení seznámen s podklady pro rozhodnutí – výpovědí obviněného [redacted], jeho přiznání ke spáchání přestupku, listinnými důkazy – policejním spisem, fotodokumentací. K podkladům pro rozhodnutí nemá připomínky, nemá připomínky k listinným důkazům, kterému byly přečteny, nemá připomínky k fotografické dokumentaci, která mu byla předložena, nemá návrhy k provedení dalších důkazů, nežádá o výslech dalších svědků a bere na vědomí, že rozhodnutí nebude na místě vyhlášeno, jelikož ho musí správní orgán ještě zvážit.

Účastník řízení bere na vědomí, že rozhodnutí v dané přestupkové věci mu bude v nejbližších dnech doručeno prostřednictvím pošty.

Skončeno dne 5.října 2015 v 09.31 hodin.

[redacted]
odborný prac.přestupkového.řízení

[redacted]
obviněný z přestupku

Příloha č. 3 Vzor příkazu o uložení pokuty

MĚSTSKÝ ÚŘAD TÁBOR

Kancelář starosty - oddělení přestupků

Žižkovo náměstí 2, 390 15 Tábor

Jméno a adresa trvalého
bydliště

Číslo jednací
Oprávněná úřední osoba:

Tábor
11.1.2016

Městský úřad Tábor, kancelář starosty-přestupkové oddělení jako věcně a místně příslušný správní orgán podle ustanovení §§ 53 odst.2 a 55 odst.1 zák.čís.200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen přestupkový zákon) vydává v souladu s ustanovením § 87 odst.1 téhož zákona po předběžném seznámení s obsahem přestupkového spisu
t e n t o :

P Ř Í K A Z o uložení pokuty

_____, nar. (_____), trvale bytem _____

uznává se vinným

z přestupku proti veřejnému pořádku dle ust. § 47 odst.1, písm.a) přest.zákona, kterého se dopustil tím, že dne _____ v době kolem 02.33 hodin v baru _____ v Táboře, _____ ulici v podnapilém stavu neuposlechl opakovanou zákonnou výzvu zasahujících policistů OO PČR Tábor „Jménem zákona, opusťte místo jednání, prokažte svoji totožnost“

t e d y

- neuposlechl výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci.

Uvedeným jednáním došlo k naplnění zákonných znaků skutkové podstaty cit.přestupku a za jeho spáchání se _____ ukládá podle ustanovení §§ 11 odst.1, písm.b), 47 odst.2, 87 odst.1 přest.zákona s přihlédnutím k § 12 odst.1 přest.zákona ukládá sankce
p o k u t a v e v ý š i 1 0 0 0 Kč (slovy jedentisíckorunčeských), splatná do 30 dnů od právní moci tohoto příkazu.

O d ů v o d n ě n í

Přestupek uvedený ve výroku tohoto příkazu zjistil správní orgán z oznámení Policie ČR, Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje, Územního odboru Tábor, Obvodního oddělení Tábor pod č.j. _____. Z doložených listinných materiálů vyplývá, že se _____, nar. _____, trvale bytem _____ dopustil přestupkového jednání, a to ve věci neuposlechnutí výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci, a tedy podezření ze spáchání přestupku proti veřejnému pořádku dle ust. § 47 odst.1, písm.a) přest.zákona.

Jak je uvedeno v listinném důkazu, úředním záznamu OO PČR Tábor, dne _____ 2015 v 02.33 hodin oznámila na linku 158 Městská policie Tábor, že došlo ke sprejerství v baru _____ v Táboře, _____ ulici. Na místo byla vyslána hlídka OO PČR Tábor, která se

spojoila s oznamovatelem [redacted], který uvedl, že pracuje jako ostraha baru [redacted] a společně s provozním zjistili z kamerového záznamu, že někdo popsal fixem část stěny u vchodu do baru. Zjistil, že fix měl u sebe jeden z mladíků, kteří čekali venku do příjezdu policie. Tento mladík však zeď nepopsal, fix půjčil nějakého kamarádovi, který je uvnitř v baru. Na základě podaných informací v podezřelé osobě byl zjištěn [redacted], u něhož byla totožnost ověřena cestou DS OO PČR Tábor. Jmenovaný byl pod vlivem alkoholu. Společně s ním se na místě nacházel podnapilý [redacted], který byl prap. [redacted] dvakrát vyzván „Jménem zákona“, aby opustil místo, kde probíhalo jednání s panem [redacted]. [redacted] místo neopustil a i když bylo místo jednání změněno, stále vyhledával přítomnost hlídky a svými proslovy se do jednání vměšoval. Byl vyzván k předložení dokladů ke zjištění jeho totožnosti, kdy této výzvy uposlechl až na třetí pokus. Neustále tvrdil, že má svá práva, že může stát, kde chce. Vysvětlení, že ho policie má právo z místa vykázat, mu nestačilo.

Správní orgán dne 01.09.2015 vyzval [redacted] k podání vysvětlení ve věci přestupku proti majetku dle ust. § 50 odst. 1, písm. a) přest. zákona ve věci popsání zdi fixem. Svoboda výzvu převzal v zákonné lhůtě a dostavil se ke správnímu orgánu k podání vysvětlení dne 01.10.2015. Po řádném poučení dle ust. § 60 přest. zákona uvedl, že dne [redacted] 2015 byl skutečně v nočních hodinách v baru [redacted] ve [redacted] ulici v Táboře. Byl tam s kamarádem [redacted]. Popíjeli alkoholické nápoje a je pravda, že oba byli dost podnapilí. Přiznal, že popsal zeď na chodbě baru fixem a když potom seděl v baru, tak pro něho přišel [redacted], že tam jede policie. Uvedl, že si pamatuje, že s hlídkou mluvil a také je pravda, že když s ním hlídka policie celou věc řešila, tak jim [redacted] neustále vstupoval do jednání. Byl hlídkou vyzván, aby opustil místo, ale on výzvu neuposlechl. Když s ním hlídka šla na jiné místo, aby věc dořešila, tak [redacted] šel zase za nimi a zase narušoval jednání. Prostě se ho snažil zastat. Také po [redacted] chtěli občanku, několikrát ho vyzývali a [redacted] opět výzvu neuposlechl.

Přestupku podle § 49 odst. 1, písm. c) přest. zákona se dopustil ten, kdo úmyslně naruší občanské soužití vyhrožováním újmou na zdraví, drobným ublížením na zdraví, nepravdivým obviněním z přestupku, schválnostmi nebo jiným hrubým jednáním. K naplnění skutkové podstaty tohoto přestupku se předpokládá narušení občanského soužití hrubým jednáním. K odpovědnosti za přestupek je vždy třeba úmyslného zavinění.

Ustanovení § 127 trestního zákoníku stanoví, kdo je úřední osobou. Je jí mimo jiné i příslušník policie, pokud plní úkoly státu nebo společnosti a používá přitom svěřené pravomoci pro plnění těchto úkolů. Výzvou se na základě zákonného zmocnění ukládá povinnost něco konat, něčeho se zdržet nebo něco strpět (např. nezdržovat se na určeném místě, prokázat svoji totožnost). Neuposlechnutí výzvy tudíž spočívá v nesplnění povinnosti, která byla výzvou uložena. Tak tomu bylo i v tomto konkrétním případě, kdy [redacted] byla opakovanou zákonnou výzvou příslušníkem OO PČR Tábor dne [redacted] 2015 v době kolem 02.33 hodin v baru [redacted] v Táboře, [redacted] ulici uložena povinnost, aby opustil místo jednání a prokázal svoji totožnost a obviněný výzvy opakovaně neuposlechl.

Na základě výše uvedených skutečností má správní orgán přestupkové jednání [redacted] [redacted] za řádně zjištěné, prokazané. Vzhledem k tomu, že není pochyb o přestupkovém jednání, bylo plně využito formy zkráceného řízení, tzv. příkazního řízení v souladu s ustanovením § 87 odst. 1 přest. zákona. [redacted] svým jednáním naplnil skutkovou podstatu přestupku proti veřejnému pořádku tím, že dne [redacted] 2015 v době kolem 02.33 hodin v baru [redacted] v Táboře, [redacted] ulici mu byla hlídkou OO PČR Tábor uložena povinnost, aby opustil místo jednání a prokázal svoji totožnost a obviněný výzvy opakovaně neuposlechl.

Zákon stanoví na přestupek podle ust. § 47 odst. 1, písm. a) přest. zákona sankci pokuty až do výše 5 000,-Kč.

Při rozhodování o sankci přihlédl správní orgán, jak mu ukládá § 12 odst. 1 zák. č. 200/1990 Sb., o přestupcích, k závažnosti případu, zejména ke způsobu jeho spáchání a následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a osobě

pachatele, zda a jakým způsobem byl pro týž skutek postižen v disciplinárním řízení. Správní orgán hodnotil zejména to, že se _____ dopustil přestupkového jednání. Obviněný spáchal skutek konáním, tedy úmyslně, úmyslné zavinění je závažnější než zavinění z nedbalosti. Na základě provedeného dokazování a po vyhodnocení všech relevantních skutečností správní orgán konstatoval, že v případě _____ jednoznačně převažují přitěžující okolnosti. Kladně mohl správní orgán hodnotit pouze tu skutečnost, že se obviněný obdobného přestupkového jednání dosud nedopustil, nebyl správním orgánem řešen ve správním řízení, a proto dle ust. §§ 11 odst.1, písm.b, 47 odst.2, 87 odst.1 přest.zákona uložil sankci na samé spodní hranici zákonné sazby, kterou lze v příkazním řízení uložit – **pokutu ve výši 1 000 Kč**, takto uloženou sankci považuje za zcela odůvodněnou a dostačující.

Pokuta je splatná do 30 dnů od právní moci tohoto příkazu, hradí se ve prospěch účtu číslo _____, variabilní symbol _____, specifický symbol _____ přiloženou poštovní poukázkou, popř. přímo na pokladnách Městského úřadu Tábor.

Poučení:

Proti tomuto příkazu lze podat do 15 dnů ode dne jeho doručení odpor ke správnímu orgánu, který příkaz vydal. Včas podaným odporem se příkaz ruší a správní orgán pokračuje v řízení s tím, že po projednání věci bude v případě uznání viny obviněnému uložena kromě sankce i povinnost obviněného uhradit náklady řízení ve výši 1 000,-Kč. Příkaz, proti kterému nebyl včas podán odpor, má účinky pravomocného rozhodnutí. Oznamením tohoto příkazu bylo proti Vám zahájeno přestupkové řízení ve shora uvedené věci.

V Táboře dne 11.ledna 2016

odborný pracovník přestupkového řízení

Příloha č. 4 Vzor rozhodnutí

MĚSTSKÝ ÚŘAD TÁBOR

Kancelář starosty - oddělení přestupků

Žižkovo náměstí 2, 390 15 Tábor

Jméno a adresa
obviněného

Číslo jednací
Oprávněná úřední osoba:

Tábor
26.01.2016

ROZHODNUTÍ

Městský úřad Tábor – Kancelář starosty, přestupkové oddělení jako věcně a místně příslušný správní orgán podle ustanovení §§ 53 odst.1 a 55 odst.1 zák.čís.200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen přestupkový zákon) rozhodl po ústním jednání provedeném dle téhož zákona a zák.č.500/2004 Sb., správní řád (dále jen správní řád) konaném dne 6.října 2015 takto:

_____, nar. _____, trvale bytem l _____

uznává se vinnou

z přestupku proti majetku podle ustanovení § 50 odst.1, písm.a) zák.čís.200/1990 Sb., o přestupcích, kterého se dopustila tím, že dne 10.08.2015 v době kolem 17.15 hodin v OD Kaufland v Táboře, Volgogradské ul. 2972 úmyslně odcizila 2 ks 2-litrových plastových lahví s pivem zn.Braník v celkové hodnotě 80 Kč, které uložila do brašny a poté prošla přes pokladnu, aniž by zboží zaplatila,

t e d y

- úmyslně způsobila škodu na cizím majetku krádeží.

Uvedeným jednáním došlo k naplnění zákonných znaků skutkové podstaty cit.přestupku, za jehož spáchání se obviněné podle ustanovení §§ 11 odst.1, písm.b), 50 odst.2) přest.zákona s přihlédnutím k § 12 odst.1 téhož zákona ukládá sankce ve formě **pokuty ve výši 5 000 Kč** (slovy pět tisíc korun českých), splatná do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Podle ustanovení § 79 odst.1 přest.zákona a vyhl.č.231/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů se obviněné dále ukládá povinnost nahradit státu náklady spojené s projednáváním přestupku **ve výši 1 000 Kč** (slovy jed tisíc korun českých), a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění

Městskému úřadu Tábor bylo dne _____ postoupeno dle ust. § 58 odst.1 zák.čís.200/1990 Sb., o přestupcích Policií ČR, Krajským ředitelstvím policie Jihočeského kraje, Územním odborem Tábor, Obvodním oddělením Tábor pod č.j. _____

oznámení ve věci drobné krádeže zboží, a tedy podezření ze spáchání přestupku proti majetku podle ustanovení § 50 odst.1, písm.a) zák.čís.200/1990 Sb., o přestupcích, kterého se dopustila , nar. , trvale bytem ,

Z listinného důkazu, úředního záznamu OO PČR Tábor ze dne 10.08.2015 vyplývá, že dne 10.08.2015 v 17.25 hodin byla vyslána hlídka OOP Tábor do OD Kaufland, Volgogradské ulice v Táboře, kde ostraha oznámila zadržení pachatelky drobné krádeže. Na místě uvedl hlídce policie člen ostrahy , že v době kolem 17.15 hodin uviděl na kamerovém systému jemu známou ženu , která již v minulosti v OD Kaufland kradla. Na tuto se tedy zaměřil a viděl, jak si dává u regálu s pivy do své brašny přes rameno 2 ks 2 litrových piv v plastu zn.Braník. Poté prošla přes pokladny bez zaplacení zboží. Za pokladnami ji odchytil a vyzval jí, aby ho následovala do sanitární místnosti, což učinila a zde vyčkali na příjezd policie.

Na místě hlídka zjistila, že se jedná o , která byla vyzvána, aby vyndala obsah své brašny. z brašny vyndala 2 ks 2-litrových piv v plastu zn.Braník v celkové hodnotě 80 Kč, které nezaplatila. Zboží bylo následně vráceno nepoškozené zpět do prodeje.

Z listinného důkazu, úředního záznamu OOP Tábor dále vyplývá, že vzhledem k tomu, že byla policejním orgánem řešen jen od začátku roku 2015 7x za drobné krádeže a celkově od roku 2011 30x, je tedy zřejmé, že blokové řízení na místě nemá dostatečný výchovný efekt a z tohoto důvodu byla celá věc předána k projednání ke správnímu orgánu Městský úřad Tábor.

Na základě výše uvedených skutečností nařídil správní orgán ve věci ústní jednání. Obviněná z přestupku byla řádně předvolána k projednání přestupku. Předvolání k jednání se sdělením obvinění převzala dne 10.09.2015, na jednání dne 06.10.2015 se bez řádné omluvy nedostavila. V tomto případě správní orgán projednal věc dle ust. § 74 odst.1 přest.zákona v nepřítomnosti obviněné.

Na základě provedeného důkazního řízení dospěl správní orgán k názoru, že má v daném případě dostatek důkazů, které prokazují vinu obviněné z přestupku. Přestupkové jednání obviněné je řádně zjištěno, prokázáno. Správní orgán zjistil přesně a úplně skutečný stav věci a za tím účelem si opatřil potřebné podklady pro rozhodnutí. Správní orgán jako důkaz použil v daném případě úřední záznam OO PČR Tábor ze dne 10.08.2015, ze kterého je zcela patrné, že byla spatřena ostrahou prodejny na kamerovém systému, jak si vkládá odcizené zboží do brašny přes rameno a poté byla po průchodu pokladnou bez zaplacení zboží zadržena a odcizené zboží bylo u ní nalezeno a vráceno zpět na prodejnu. Dalším důkazem je protokol o krádeži z OD Kaufland, na kterém obviněná potvrdila podepsala svojí výpověď, že zboží odcizila s úmyslem ho nezaplatit, což stvrdila svým vlastnoručním podpisem.

Obviněná z přestupku svým jednáním nepochybně naplnila skutkovou podstatu přestupku proti majetku dle ust. § 50 odst.1, písm.a) přest.zákona – úmyslně způsobila škodu na cizím majetku krádeží.

Na přestupek proti majetku dle ust. § 50 odst.1, písm.a) přest.zákona je stanovena sankce pokuty až do výše 15 000,-Kč.

Při stanovení sankce bylo postupováno plně v souladu s ustanovením § 12 odst.1 zák.čís.200/1990 Sb., o přestupcích, bylo přihlédnuto k závažnosti přestupku, zejména ke způsobu spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k osobě pachatele a míře zavinění. Bylo vzato v úvahu a záporně hodnoceno, že se dopustila úmyslného přestupkového jednání. Spáchala skutek konáním, tudíž úmyslně, úmyslné zavinění je závažnější než zavinění z nedbalosti. Záporně správní orgán hodnotil tu skutečnost, že obviněná v minulosti byla za obdobné přestupkové jednání několikrát projednávána, byla řešena ve správním řízení, uložené sankce nevedly k její nápravě, a proto správní orgán rozhodl dle ust. §§ 11 odst.1, písm.b), 50 odst.2 přest.zákona uložit sankci –

pokutu ve výši 5 000 Kč. Takto uloženou sankci považuje za zcela odůvodněnou a dostačující. Pokuta je splatná do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Podle ustanovení § 79 odst. 1 zák.čís.200/1990 Sb., o přestupcích a vyhl.č.231/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů správní orgán ukládá obviněné z přestupku nahradit státu náklady spojené s projednáváním přestupku **ve výši 1 000 Kč**, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Vzhledem k tomu, že provedeným šetřením nebylo zjištěno, že by obviněná byla bez jakéhokoliv finančního příjmu a nenachází se tedy ve hmotné nouzi, tak správní orgán neshledal žádné důvody k tomu, aby od uložení této povinnosti upustil zcela nebo zčásti. Zároveň přihlédl záporně k té skutečnosti, že obviněná se na jednání bez řádné omluvy nedostavila. Proto byla obviněné uložena povinnost nahradit náklady spojené s projednáváním přestupku v plné výši.

Pokuta se hradí ve prospěch účtu číslo [redacted], variabilní symbol [redacted], specifický symbol [redacted] a náklady řízení spojené s projednáváním přestupku ve prospěch účtu číslo [redacted], variabilní symbol [redacted], specifický symbol [redacted] přiloženými poštovními poukázkami, popř. přímo na pokladnách Městského úřadu Tábor.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat do 15 dnů ode dne doručení odvolání ke Krajskému úřadu Jihočeského kraje v Českých Budějovicích cestou Městského úřadu Tábor. Obviněný z přestupku má právo se proti tomuto rozhodnutí odvolat v plném rozsahu. Včas podané odvolání má odkladný účinek.

V Táboře dne 26.ledna 2016

[redacted]
odborný pracovník přestupkového řízení

Příloha č. 5 Přehled obcí, se kterými má Město Tábor uzavřenou veřejnoprávní smlouvu na úseku projednávání přestupků

Balkova Lhota
Borotín
Dražice
Dražičky
Chotoviny
Choustník
Jistebnice
Libějice
Lom
Malšice
Meziříčí
Mlýny
Nadějkov
Nasavrky
Nemyšl
Opařany
Pohnání
Radimovice u Želče
Radkov
Ratibořské Hory
Řepeč
Skrýchov u Malšic
Slapy
Stádlec
Svrabov

Shora uvedené veřejnoprávní smlouvy byly uzavřeny na dobu určitou, a to do 31.12.2018 a jsou k nahlédnutí v sekretariátu starosty.

Příloha č. 6 Rozhovor s vedoucím pracovníkem přestupkového oddělení Městského úřadu v Táboře, panem Bc. Radkem Pilařem ze dne 10.2.2016

I. Pracovníci a přestupkové oddělení

1) Kolik úředníků projednává dopravní přestupky a kolik úředníků projednává ty ostatní?

Je tento počet dostačující?

Dopravní přestupky projednává 2,5 pracovníků a ostatní přestupky 4,5 pracovníků. Ty půlky jsou z důvodu, že já jako vedoucí oddělení řeším jak dopravní tak i ostatní přestupky. Pracovníci jsou zcela vytíženi, ale svou práci stíhají. Pokud ale jeden dlouhodobě onemocní, přestávají práci stíhat.

2) Vykonávají pracovníci i jiné činnosti než je řízení o přestupku? Pokud ano, jaké?

Ano. Pracovníci mimo výkon přestupkového řízení zakládají spisy, vystavují posudky pro jiné správní orgány na osoby, zda byly již projednávány v přestupkovém řízení, ukončují spisy. Začátkem nového roku každý vyhotovuje statistiku přestupků a vyplňuje výkaz o projednaných přestupcích. Jeden pracovník zajišťuje denně poštu, kterou přináší a odnáší na podatelnu MěÚ v Táboře. Dva zaměstnanci provádí skartační řízení.

3) Stalo se někdy, že byl pracovník při jednání fyzicky napaden? Nebo mu bylo vyhrožováno?

Ano, k napadení pracovníka došlo. Nestává se to ale často. Výhrůžky jsou častější. Obzvláště u žen, kdy dotyčný vycítí, že si to k nim může dovolit.

4) Mají pracovníci nějaké zvláštní příplatky za projednávání rizikových osob?

Nemají.

5) Jak hodnotíte součinnost mezi oddělením a orgány policie?

Spolupráci hodnotím dobře. Pokud je o cokoli požádáme, vždy nám vyhoví. Občas se ale stane, že úřední záznam neobsahuje kompletní informace, aby pracovník mohl „sednout a pracovat“ a musí si informace dohledat sám. Někdy dokonce dochází k tomu, že vrátí úřední záznam orgánu, který jej vydal, k došetření věci.

6) Jak často absolvují pracovníci školení? Od koho jsou školeni a jakého druhu bývají tato školení?

Školení absolvují dvakrát do roka. Dostanou nabídku a vybírají si sami, na které chtějí jet. Školení jsou pod akreditací Ministerstva vnitra nebo je zajišťuje Krajský úřad v Českých Budějovicích. Proškolování jsou pouze z oblasti legislativy přestupkového řízení.

II. Projednávané přestupky

7) Z jakých důvodů jsou přestupky převáděny do dalšího roku?

Je to z časových důvodů, kdy v listopadu a prosinci přijdou nové přestupky a pracovníci je nestačí projednat a ukončit.

8) Z jakých důvodů se nejčastěji odkládají přestupky? (dojde díky novele ke snížení počtu odložených přestupků?)

Nejčastěji pracovníci odkládají přestupky z důvodu nepodání návrhu.

9) Stalo se někdy, že vám byl postoupen přestupek, byť i se souhlasem Krajského úřadu v Českých Budějovicích a bylo jednoznačné, že se dotyčný úřad chce případu zbavit (např. složité jednání, pachatel má vysoké postavení, vyslovená podjatost se jeví jako neoprávněná).

Ano, stalo. Jeden nejmenovaný městský úřad nám postoupil věc neoprávněně vícekrát. Mám za to, že pro složitost jednání a velké obsáhlosti spisu se jim do toho prostě nechtělo. Tuto věc náš pracovník projednal, ale upozornili jsme na to vedení našeho úřadu, aby podstoupily kroky, které by zamezily k takovému jednání.

10) Jaký je podíl dopravních přestupků na ostatních přestupcích?

Výkaz o projednaných přestupcích počet dopravních přestupků neudává, jelikož jsou zaznamenávány pod přestupky projednané podle zvl. právních předpisů. Dopravní přestupky jsou projednávány v 38% případech a ty ostatní přestupky v 62 %.

11) Které přestupky jsou nejnáročnější na projednávání?

Nejsložitější je společné řízení, když je více pachatelů přestupku.

12) Z jakých důvodů vaše oddělení nejčastěji zastavuje řízení o přestupku?

Nejčastěji z důvodu, že se obviněnému neprokázalo, že by se přestupku dopustil.

13) Byly vždy uložené sankce zákaz pobytu obviněnými dodrženy? O jaký typ člověka, kterému byla uložena sankce zákaz pobytu, se jednalo?

Kontrolu nad dodržováním této sankce vykonávají orgány PČR. Zpětnou vazbu tedy nemám, zda námi uložené sankce byly dodrženy. Zatím ve všech případech se jednalo a osobách závislých na alkoholu ze špatného sociálního zázemí, nebo to byli bezdomovci.

14) U jakých přestupků nejčastěji ukládáte sankci zákaz činnosti?

Zákaz činnosti dali zatím jen pracovníci zpracovávající dopravní přestupky.

15) Máte přehled o tom, zda uložené pokuty a náklady řízení jsou z větší části uhrazeny pachateli?

Přehled, zda se uložená pokuta vybrala, nemáme. Pravomocná rozhodnutí s uloženími pokutami jsou předávány Finančnímu odboru, který má poté povinnost tyto pokuty vybírat a v případě neuhrazení i vymáhat. V našem programu v počítači to nemáme propojené a z tohoto důvodu nevidíme, zda došlo k uhrazení.

16) Má vaše oddělení zkušenosti s firmami, které zastupují klienty v přestupkovém řízení?

Ano, máme zkušenosti časté a víceméně špatné. Tyto firmy usilují o průtahy v řízení o přestupku, s cílem jeho promlčení. O jaké přestupky se jednalo? Vždy šlo o dopravní přestupky.

17) Na jaké přestupky se nejvíce podává odvolání?

Odvolání jsou nejčastěji podávána na dopravní přestupky, konkrétně u přestupků za překročenou rychlost. U co u ostatních přestupků, na jaké je nejvíce podáváno odvolání?

Ostatní přestupky mimo dopravních jsou na tom s odvoláními poměrově podobně.

18) V rámci kterých přestupků se nejčastěji ukládá sankci propadnutí věci?

Tato sankce je nejčastěji ukládána při porušení obecně závazných vyhlášek města Tábora. Konkrétně se jedná o Obecně závaznou vyhlášku města Tábora č. 03/2014 ze dne 21.5.2014, o zákazu požívání alkoholu na veřejných prostranstvích. Propadnutou věcí se stane předmětná láhev alkoholu, kterou městští strážníci pachateli přestupku odebrali a společně s úředním záznamem tuto láhev předají našemu oddělení.

19) Jaké přestupky jsou nejvíce projednávány podle zvl. právních předpisů?

Podle zvláštních právních předpisů jsou nejčastěji projednávány přestupky projednávané dle zákona č. 361/2000 Sb., zákon o provozu na pozemních komunikacích, zákon č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech, zákon č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání a zákon č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla.

20) Jaké vyhlášky MěÚ Tábor jsou nejčastěji porušovány?

Nejčastěji porušované vyhlášky v Táboře jsou dvě, a to obecně závazná vyhláška o zákazu požívání alkoholu na veřejných prostranstvích a vyhláška o pravidlech pro pohyb psů na veřejném prostranství a o vymezení prostorů pro volné pobíhání psů.

III. Vývoj přestupkového řízení v budoucnu

21) Jaký máte názor na novelu přestupkového zákona?

Novela přestupkového zákona přinese pozitivní změny v tom smyslu, že bude potrestáno více pachatelů přestupku, kteří schválně protahují řízení z důvodu prodloužení lhůty k promlčení přestupku. S navýšením horních hranic pokut souhlasím. Novela bude mít ale negativní důsledek pro naše oddělení v tom smyslu, že nám přinese více práce, a to z důvodu nové evidence přestupků, kdy budeme muset zanášet informace o přestupku pachatele do databáze. Dále prodloužením lhůty k promlčení přestupku se budou muset spisy uchovávat déle na oddělení a prostorově na tuto situaci nejsme vybaveni. Budeme muset nalézt volné prostory pro uložení spisů.